Abbedissen af Castro

Henri Beyle

Bibliotek 1800

Henri Beyle
(Stendhal)

Abbedissen af Castro

eBibliotek 1800

2026

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Henri Beyle: *Abbedissen af Castro* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Henri Beyle: *Abbedissen af Castro* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.*

1

Ofte har vi gennem melodramaet haft lejlighed til at iagttage det sekstende århundredes italienske røvere, og mange mennesker har uden at kende dem fortalt os om dem; resultatet er blevet, at vi har dannet os et fuldkommen fejlagtigt billede af dem.

Det må siges, at i almindelighed dannede disse røvere "oppositionen" mod de afskyelige regeringer, der i Italien fulgte efter middelalderens republikker.

Tyrannen, der stod i spidsen for den ny regering, havde som regel været den rigeste borger under republikken, og for nu at indynde sig hos den lavere befolkning prydede han byen med pragtfulde kirker og skønne malerier.

Ingen blandt disse små staters historieskrivere har vovet at berette om de utallige giftmord og snigmord, der fuldbyrdedes på befaling af disse små tyranner og var en følge af den stadige frygt, de levede i; historieskriverne, selv de mest upartiske, stod jo nemlig i tyrannernes sold.

Det bør erindres, at enhver tyran kendte personligt hver eneste republikaner; han vidste sig hadet og afskyet af dem, og det hørte ingenlunde til sjældenhederne, at hans liv endte for morderhånd.

Men dette dybe had og denne uophørlige mistillid, der besjælede det italienske folk i det sekstende århundrede, bidrog til at udvikle dets ånd og mod og skabe dets geniale kunstnere.

Den grusomme hævn, tyrannerne, når lejlighed gaves, tog over republikanerne eller "røverne", øgede kun folkets sympati

for dem. Vel kunne den enkelte føle sig opbragt, når røverne stjal hans heste, korn eller penge, med andre ord, forskaffede sig det til livets ophold nødvendige, men kom det til stykket, ejede de folkets hjerte, og landsbyens unge kvinder foretrak fremfor alle andre den unge mand, der en gang i sit liv, på grund af en eller anden uforsigtig handling, var blevet tvunget til at flygte til skovene og søge tilflugt hos røverne.

Endnu i vore dage betages vi af angst ved tanken om at møde en røverbande, men hører vi om en røver, der skal lide sin velfortjente straf, da skælver vort hjerte af medlidenhed.

I Italien lider de lavere lag af befolkningen under visse uretfærdigheder, som den lystrejsende aldrig ville bemærke, selv om han opholdt sig ti år i landet.

For en del år siden, for eksempel, forinden regeringen i sin visdom havde afskaffet røveruvæsnet, hørte det ikke til sjældenhederne, at røverne gennem raske bedrifter straffede de forurettelser, som blev begået af småbyernes tyranner.

Disse var jo, i deres egenskab af guvernører, enevældige, men da deres gage kun beløb sig til tyve daler om måneden, var de ganske naturligt i lommen på stedets mægtigste familier, der på denne nemme måde holdt sine fjender i ave.

Hvis det ikke altid lykkedes røverne at afstraffe disse despotiske guvernører, så hånede og trodsede de dem i al fald, og i folkets øjne var det ikke så lidt.

Når en guvernør i det sekstende århundrede havde dømt en af byens indvånere til døden, fordi denne, af en eller anden grund, var blevet lagt for had af en mægtig slægt, så var det ikke sjældent at se røverne angribe fængslet og forsøge på at befri den forurettede.

Men da den mægtige familie ikke havde synderlig tillid til de otte eller ti soldater, der af regeringen var sat til at vogte fængslet, så hvervede den, på sin egen bekostning, en trop midlertidige soldater.

Disse, der benævntes "*bravi*", bivuakerede rundt om fængslet og påtog sig at ledsage den sølle djævel, hvis liv guvernøren havde solgt, til retterstedet. Hvis den mægtige slægt blandt sine medlemmer talte en ung mand, stillede denne sig i spidsen for disse improviserede soldater.

Mangen historieskriver har fortiet disse kendsgerninger, og dog var de årsagen til, at der blandt røverne opstod så storslagne skikkelser som de helte, der levede omkring 1550.

Vil man derfor lære Italiens historie at kende, bør man frem for alt ikke læse de almindeligt anerkendte historiske forfattere, for næppe noget andet sted har løgnen været i højere kurs eller blevet bedre betalt end i det sekstende århundredes Italien.

De første historiske beretninger, der blev skrevet i Italien efter det ellevte århundredes barbari, omtaler allerede røverne på en måde, der lader formode, at de har eksisteret i umindelige tider.

Da de middelalderlige republikker blev undertrykt og udslettet, flygtede de mest energiske og frihedselskende republikanere til skovene, og folket, der blev pint og plaget af Mediciernes, Malatestiernes eller Baglioniernes mægtige familier, elskede og agtede ganske naturligt deres fjender, dvs. republikanerne eller røverne.

De grusomheder, der blev begået af en tyran som hertug Côme af Firenze, der lod myrde selv de republikanere, der

havde søgt tilflugt i Venedig og Paris, skabte røverne mægtig tilgang.

For ikke at tale om tiden, der gik forud for den, i hvilken vor heltinde levede, nemlig omkring 1550, da Alfonso Piccolomini, hertug af Monte Mariano, og Marco Sciarra med så meget held stod i spidsen for bevæbnede bander, der i omegnen af Albano trodsede pavens tapre soldater.

Disse helte, som endnu ejer folkets beundring, kæmpede dengang på et felt, der strakte sig fra Pofloden og sumpene ved Ravanna indtil skovene, der i de tider dækkede Vesuv.

Fem mil fra Rom, på vejen til Neapel, lå Faggiolaskoven, den blev berømt ved de kampe, der her fandt sted; her var også general Sciarras kvarter, og her samlede han undertiden flere tusind soldater.

For den nuværende generation ville en detaljeret beskrivelse af denne berømte røvers bedrifter lyde ganske utrolig.

Han blev overvundet i 1592. Da han indså, hvor fortvivlet hans sag stod, underhandlede han med den venezianske republik, og med sine mest hengivne soldater gik han over til at tjene denne. Venedig lod ham ikke desto mindre myrde og hans tapre soldater sende til øen Candia, for at kæmpe mod tyrkerne, hed det sig, men i virkeligheden for at dø, alle som en, af en morderisk pest, der herskede på øen.

Faggiolaskoven, hvis kæmpemæssige træer dækkede over en tidligere vulkan, blev den sidste skueplads for Marco Sciarras bedrifter. Enhver italiensfarer vil finde, at Faggiolaskoven er det vidunderligste punkt i den storslåede romerske Campagne; med sine tætte, mørke løvmasser kroner den Albanerbjerget og

synes som skabt til at danne skuepladsen for skæbnesvangre hændelser.

Op over skoven rager bjergets højeste top: Monte Cavi, den kan ses fra Ostia og Terracina, som fra Rom og Tivoli.

Beskyttet mod solens stråler af de mægtige kastanjetræer når den rejsende i løbet af nogle timer op til toppen, hvor kæmpemæssige stenblokke er de eneste rester af Jupiters engang så pragtfulde tempel. Heroppefra ser man til den ene side solen gå ned i havet, til den anden den umådelige Campagne, begrænset mod øst af Appenninerbjergene, og mod nord af Peterskirkens kuppel.

Af det tidligere udbrændte krater er nu blevet den henrivende Albanersø med det krystalklare vand.

Engang lå ved dens bred byen Alba, Roms moder, der, som følge af romersk politik, blev ødelagt allerede under de første konger; dens ruiner eksisterer dog endnu.

Nogle århundreder senere opstod den moderne by Albano, en kvart mil fra det sted, hvor Alba lå, men denne er adskilt fra søen ved ligesom en vold af klipper, der skjuler den for byen og byen for den.

Albano havde i 1540 kun tre tusind indbyggere. Blandt byens adel indtoges første plads af den mægtige familie Campireali, hvis ulykker vi nu skal berette om.

Denne historie er oversat og uddraget af to bindstærke manuskripter, det ene romersk, det andet fra Firenze; de er skrevet omkring 1598, og vi vil lade forfatterne selv tale.

2

Efter at have skrevet så mange tragiske skildringer – siger forfatteren af det florentinske manuskript – vil jeg slutte med den, det smerter mig mest at berette. Jeg vil fortælle om den berygtede abbedisse fra Maria Besøgelsesklosteret i Castro, Elena di Campireali, hvis proces og død gav anledning til så megen tale i de højeste kredse i Rom og Italien.

Allerede henimod året 1555 holdt røverne til i omegnen af Rom; embedsmændene var alle købt af de mægtige familier. I 1572, det år, hvor processen blev ført, besteg Gregorius XIII pavestolen, han besad alle apostoliske dyder, men en svag karakter; han forstod hverken at vælge hæderlige dommere eller undertrykke røverne; han sørgede over forbrydelserne, men vovede ikke at straffe dem. Resultatet af denne fremgangsmåde blev, at vejen, der førte til den hellige stad, vrimlede af røvere.

Skulle man rejse nogenlunde sikkert, måtte man være ven med disse.

Faggiolaskoven havde allerede længe været hovedsædet for en regering, der var en fjende af Hans Hellighed, og flere gange havde Rom været nødt til at underhandle med Marco Sciarra, en af skovens konger; røvernes styrke bestod i, at de var afholdt af deres naboer, bønderne.

I den smukke by Albano, der næsten stødte op til røvernes hovedkvarter, fødtes i 1542 Elena di Campireali.

Hendes fader ansås for at være stedets rigeste adelsmand, og på grund af denne egenskab havde han ægtet Victoria Carafa, der besad vidtstrakte godser i kongeriget Neapel.

Jeg kunne nævne endnu levende oldinge, der har kendt Victoria Carafa og hendes datter meget nøje. Victoria var et mønster på en klog og forsigtig kvinde, men trods al sin forstand, var det hende ikke muligt at forhindre sin families undergang. Forunderligt nok synes ikke de frygtelige ulykker, som jeg nu skal berette, at kunne tilskrives nogen enkelt af de personer, der spillede med i denne tragedie: jeg ser ulykkerne, men jeg kan ikke finde de skyldige.

Den unge Elenas store skønhed og blide og ømme sjæl var ganske sikkert farlige egenskaber for hende selv, samtidig med at de kunne tjene som undskyldning for Giulio Branciforte, hendes elskede.

Det var blevet forudsagt adelsmanden, hr. Campireali, at hans familie skulle uddø med ham, og at han kun skulle få to børn, der begge skulle dø en voldsom død. Det var på grund af denne spådom, at han ikke i sin egen landsdel kunne finde nogen kvinde, der ville ægte ham, men blev nødt til at søge til kongeriget Neapel, hvor han havde den lykke at finde Victoria Carafa, der besad stor klogskab og dertil mægtige besiddelser.

Signor Campireali selv var en agtet mand, men uden stor begavelse; han tilbragte næsten al sin tid i sit palads i Albano, optaget af at dyrke sine jorder. Efter sin hustrus råd lod han sin søn, Fabio, og sin datter, Elena, nyde den mest glimrende opdragelse, den første udmærkede sig ved sin stolte karakter, den sidste ved sin store skønhed, hvad man let kan overbevise sig om, ved i Palazzo Farneses samling at betragte hendes portræt.

Efter at jeg har begyndt at skrive hendes historie, har jeg ofte stået foran hendes billede og beundret den skønhed, Himlen

havde skænket denne kvinde, hvis skæbne vakte en sådan opsigt hos hendes samtid og endnu beskæftiger sindene.

Hendes hovedform er fuldendt oval, panden er bred og håret mørkeblond; ansigtsudtrykket er nærmest muntert; øjnene er store og blikket dybt; øjenbrynenes mørke bue er tegnet med stor finhed, læberne er smalle, og mundens linjer så henrivende, at man skulle tro dem malet af den berømte Correggio. Sammenlignet med de billeder, der omgiver hende, ser hun ud som en dronning.

Elena vendte tilbage til sit hjem i Albano efter at have tilbragt otte år som pensionær i Besøgelsesklostret i Castro. Straks efter lod hendes fader, mod en klækkelig sum penge, den alderstegne og berømte digter Cechino komme; han lærte Elena den guddommelige Virgils skønne vers og delagtiggjorde hende i Dantes og Petrarcas digterværker.

Overalt i disse digte taltes der om kærlighed, om en stærk og lidenskabelig kærlighed, omgivet af mystik og næret af store ofre, en kærlighed, der næsten altid fulgtes af store ulykker.

Og således var også den kærlighed, som Giulio Branciforte forstod at indgyde den næppe syttenårige Elena. Han var meget fattig og boede i et usselt hus, bygget på bjerget midt blandt staden Albas ruiner en kvart mil fra byen.

Denne fattige unge mand besad intet andet end sit raske og livlige væsen og den sorgløshed, han bar sin ugunstige skæbne med. Det bedste, man kunne sige om ham var, at han, uden at være smuk, havde et udtryksfuldt ansigt. Det fortaltes, at han havde kæmpet tappert under prinsen af Colonna og deltaget i to eller tre meget farlige ekspeditioner.

Trods sin fattigdom og mangel på skønhed besad han dog et hjerte, som alle Albanos unge piger drømte om at erobre.

Giulio Branciforte, der så sig vel modtaget overalt, havde dog, indtil det øjeblik, hvor Elena vendte hjem fra klosteret, kun haft lette og betydningsløse kærlighedsforbindelser.

Da digteren Cechino tog ophold i Campirealis palads for at undervise Elena, sendte Giulio, der kendte digteren fra tidligere tid, ham et latinsk digt, i hvilket han beskriver den lykke, den gamle digter må føle ved hver dag at kunne se ind i Elenas dejlige øjne.

Den skinsyge og ærgrelse som de unge piger, som Giulio, forinden Elenas tilbagekomst, havde vist sig opmærksom overfor, lagde for dagen, gjorde snart alle de forsigtighedshensyn overflødige, som Giulio anvendte for at skjule sin begyndende lidenskab.

Tre måneder var ikke forløbet, inden signor Campireali opdagede, at Giulio Branciforte gik alt for hyppigt forbi hans palads; han tiltalte derfor den unge mand på følgende måde:

"Hvorledes tør du vove således uophørligt at gå forbi mit palads og kaste næsvise blikke op til min datters vinduer, du, der næppe har klæder på kroppen!"

Dette var nu overdrivelse; den unge Brancifortes klæder var forarbejdet af tarveligt stof, men skønt de bar spor af at have været brugt i lang tid, var de overordentlig rene og velbørstede. Giulio følte sig forpint og skamfuld over signor Campirealis bebrejdelser, og han viste sig ikke mere foran huset ved dag.

Som allerede nævnt lå det hus, Branciforte havde efterladt sin søn, kun fem-seks hundrede skridt fra byen Albano; to buer,

der var ruiner af en antik vandledning, dannede husets hovedmure.

Når Giulio skulle ned i byen, var han tvunget til at gå forbi Campirealiernes palads. Elena blev snart opmærksom på, at den unge mand ikke mere viste sig; hendes veninder havde jo fortalt hende, at han havde givet afkald på ethvert bekendtskab for helt at kunne hengive sig til den lykke, der for ham syntes at ligge i blot at betragte hende.

En sommeraften henimod midnat stod Elena i sit åbne vindue og indsugede den friske havbrise, der tydeligt mærkes heroppe på Albanerbjerget, skønt en slette på tre mil adskiller det fra havet.

Natten var mørk og stilheden dyb. Elena lænede sig ud og tænkte måske på Giulio, da hun pludselig så noget, der kunne ligne en lydløs stor fugl, bevæge sig sagte tæt hen til hendes vindue. Hun trak sig forskrækket tilbage; det faldt hende ikke ind, at denne genstand var noget, der kunne rækkes hende af en forbigående; hendes vindue var i paladsets anden etage og mere end halvtreds fod fra jorden.

Pludselig forstod hun, at denne forunderlige ting, der kom og gik forbi hendes vindue, måtte være en buket; hendes hjerte bankede voldsomt.

Buketten syntes fastgjort til den yderste ende af to eller tre sammenbundne lange rør af den slags, der vokser i den romerske Campagne, og som opnår en længde af tyve-tredive fod. Aftenvinden og de tynde rør gjorde det vanskeligt for Giulio at holde sin buket nøjagtigt foran vinduet, hvor han formodede, Elena opholdt sig, og for øvrigt var natten så mørk, at det var umuligt fra gaden at se, hvad der foregik så højt oppe.

Elena stod uden at røre sig, men hun var et bytte for en heftig indre bevægelse. Skulle hun tage buketten? Var det ikke ligesom en indrømmelse? Hendes første tanke gjaldt dog Giulio; hun vidste, at faderen og broderen, Fabio, var i huset, den mindste støj ville sikkert blive fulgt af et flinteskud mod ham; hun fik medlidenhed med den unge mand, der løb en sådan fare. Dernæst tænkte hun, at skønt hun endnu kendte ham meget lidt, var han dog den i verden, hun elskede højst, efter sin familie.

Efter nogle minutters forløb tog hun endelig buketten, og da hun i mørket rørte ved blomsterne, mærkede hun, at et brev var fastgjort til stilken af en blomst.

Hun løb ud på den store trappe for at læse det ved skæret af den lille lampe, der altid brændte foran madonnabilledet.

"Ak, hvor er jeg dog uforsigtig," sagde hun til sig selv, da hun, rødmende af lykke, havde læst de første linjer af brevet, "hvis nogen ser mig her, er jeg fortabt, og min familie vil til evig tid forfølge denne unge mand."

Hun gik tilbage i sit værelse og tændte sin lampe. Da følte Giulio sig gennemstrømmet af lykke. Skamfuld over det skridt, han havde vovet, havde han, for ligesom yderligere at skjule sig i den mørke nat, presset sig op mod den vældige stamme af en af disse mægtige, forunderligt formede ege, som endnu står foran Campirealiernes palads.

I sit brev fortalte Giulio med rørende troskyldighed om den ydmygende tilrettevisning, han havde modtaget af Elenas fader.

> "Jeg er fattig, det er sandt," fortsatte han, "og De vil vanskeligt kunne sætte Dem ind i, *hvor* fattig jeg er.

Jeg ejer kun mit hus, som De måske har lagt mærke til, under ruinerne af vandledningen i Allia; omkring huset er en have, som jeg selv dyrker, og hvis grøntsager jeg lever af. Jeg besidder endnu en vinhave, der er forpagtet ud for tredive daler om året.

Jeg forstår i sandhed ikke, hvorfor jeg elsker Dem; jeg kan dog ikke foreslå Dem at dele min armod med mig. Men, hvis De ikke elsker mig, har livet ikke mere nogen værd for mig; det er til ingen nytte at sige Dem, at jeg gerne gav mit liv tusinde gange for Dem.

Og dog, forinden Deres hjemkomst fra klostret var mit liv ikke ulykkeligt, det var opfyldt af de mest strålende drømme.

Jeg kan således sige, at synet af lykken har gjort mig ulykkelig.

Ingen i verden ville før have vovet at henvende så sårende ord til mig, som Deres fader har gjort; min dolk skulle snart have givet mig oprejsning. Før syntes jeg, at jeg med mit mod og mine våben var den bedstes ligemand; intet manglede mig.

Nu er alt forandret: jeg ved, hvad frygt er. Men jeg skriver for meget; måske foragter De mig. Hvis De derimod, trods mine fattige klæder, har medlidenhed med mig, så vil De se, at jeg hver aften, når midnatsklokken ringer i kapucinerklosteret på toppen af bjærget, står skjult under den store eg lige overfor det vindue,

som jeg bestandig betragter, fordi jeg tror, det er Deres.

Hvis De ikke, ligesom Deres fader, foragter mig, da kast en af blomsterne fra buketten ned til mig, men pas på, at den ikke bliver hængende på en af gesimserne eller altanerne på Deres palads."

Dette brev blev læst flere gange; lidt efter lidt fyldtes Elenas øjne med tårer; hun betragtede med ømhed den dejlige buket, hvis blomster var holdt sammen af en meget stærk silkesnor.

Hun forsøgte at rive en blomst ud, men det ville ikke lykkes; hun var bange for, at Giulio skulle blive utålmodig, hun løb til vinduet, men kom i det samme i tanker om, hvor let hun kunne blive set, da lampen jo oplyste hendes værelse.

Elena vidste ikke, hvilket tegn hun turde give, hun syntes, at selv det mindste ville sige alt for meget.

Skamfuld løb hun atter bort fra vinduet. Men tiden gik; pludselig slog en tanke ned i hende, og fyldte hende med en usigelig uro; Giulio måtte jo tro, at hun, ligesom sin fader, foragtede ham for hans fattigdom! På hendes bord lå et lille stykke sjældent marmor, det greb hun og bandt det ind i sit lommetørklæde, som hun så kastede ned for foden af egen foran vinduet.

Derpå gjorde hun tegn, at han skulle gå; hun hørte Giulio adlyde, for da han gik sin vej, gjorde han intet for at skjule lyden af sine skridt.

Da han var nået op på toppen af det klippebælte, der skiller søen fra de sidste huse i Albano, hørte hun ham synge en kærlighedssang.

Den næste nat og de følgende var der på samme måde breve og møder; men da alt opdages i en italiensk landsby, og da Elena var langt det rigeste parti i egnen, så blev signor Campireali meget snart gjort opmærksom på, at der hver nat efter klokken tolv var lys i hans datters værelse; og hvad der var endnu mærkværdigere, vinduet var åbent, og Elena lænede sig ud af det, som om hun ikke skænkede de giftige myg en tanke.

Signor Campireali efterså sin og sin søns flintebøsse, og da klokken den næste aften var slået tre kvarter til tolv, kaldte han på sin søn, og begge listede sig ud på en altan på første sal lige under Elenas vindue. Rækværkets svære stensøjler dækkede dem til bæltestedet mod skud nede fra gaden.

Klokken slog tolv, fader og søn hørte nok nogle svage lyde under træerne, der stod langs vejen lige overfor paladset; men til deres store forbavselse sås ingen lys i Elenas vindue.

Den unge pige, der hidtil havde været så troskyldig, og som med sine livlige bevægelser havde syntes et barn, havde, efter at kærligheden var vågnet, forandret karakter.

Hun vidste, at den mindste uforsigtighed kunne udsætte hendes elskede for fare. Hvis en stor herremand som hendes fader, dræbte en fattig mand som Giulio Branciforte, ville han slippe fra det ved blot at rejse nogle måneder til Neapel, efter denne tids forløb ville hans venner have ordnet sagen, og den ville være fuldstændig endt, når hendes fader skænkede en sølvlampe eller så og så mange daler til Madonnas alter.

Om morgenen ved frokosten havde Elena kunnet se på sin faders ansigt, at han var betaget af en mægtig vrede, og hun troede at forstå af de blikke, han i smug tilkastede hende, at hun havde en ikke ringe andel i denne vrede.

Hun gik straks efter ind i faderens værelse, hvor han havde fem prægtige flintebøsser hængende ved siden af sin seng, på træet af dem alle strøede hun lidt støv; og over kårderne og dolken lagde hun ligeledes et fint lag støv.

Hele dagen var hun mere munter og overgiven end nogensinde, hun fløj op og ned ad paladsets trapper, hvert øjeblik nærmede hun sig vinduerne, fast bestemt på at give Giulio et eller andet tegn, hvis hun skulle være så lykkelig at se ham.

Men den stakkels unge mand, der var blevet så dybt ydmyget, skulle nok vogte sig for at vise sig om dagen i Albano.

Elenas moder, der tilbad hende og intet kunne afslå hende, gik tre gange ud med hende den dag, men forgæves. Elena så ikke Giulio. Hun var en fortvivlelse nær, og værre blev det, da hun om aftenen gik ind for at undersøge våbnene og så, at to af flintebøsserne var blevet ladt, og der var blevet rørt ved næsten alle dolkene og kårderne! Det eneste, der formåede et øjeblik at få hende til at glemme sin dødelige angst, var, at hun måtte tage sig sammen af al magt for at lade, som om hun intet anede.

Da hun klokken ti trak sig tilbage til sit værelse, låsede hun døren, der fra dette førte ind til hendes moders forværelse, derpå satte hun sig på gulvet ved siden af sit vindue, for ikke at ses fra gaden.

Med angst og bæven hørte hun timerne slå; ofte havde hun bebrejdet sig selv den hast, hun havde knyttet sig til Giulio med, og ofte havde hun frygtet, at hun måske derfor i hans øjne var mindre værdig til hans kærlighed; men nu skænkede hun ikke mere dette nogen tanke.

Den unge mands sag gjorde på denne ene dag større fremskridt, end et halvt års standhaftighed og forsikringer kunne have udrettet.

"Hvad nytter det at lyve," sagde Elena til sig selv, "jeg elsker ham jo dog af hele min sjæl!"

Da klokken blev halv tolv, så hun meget godt sin fader og broder lægge sig i baghold på stenaltanen under hendes vindue.

Straks efter at klokken var slået tolv, hørte hun også tydeligt sin elskedes skridt, de standsede under den store eg. Til sin glæde troede hun at bemærke, at hverken hendes fader eller broder havde hørt noget.

"Nu dræber de måske mig," tænkte hun ved sig selv, "men det gælder for enhver pris, at de ikke får fat i brevet; de ville til evige tider forfølge den stakkels Giulio."

Hun gjorde korsets tegn, og idet hun med den ene hånd holdt fast i jernrækværket foran vinduet, lænede hun sig så langt som muligt ud over gaden.

Et halvt minut efter følte hun buketten slå mod sin arm, hun greb den, og rev den hastigt af stangen, der ved denne voldsomme bevægelse slog mod stenaltanen nedenunder.

I samme øjeblik lød to skud, fulgt af en dyb tavshed.

Det var Fabio, der havde skudt fra altanen, han havde i mørket mærket noget slå imod stenbalustraden, og havde antaget det for et reb, ved hjælp af hvilket Giulio rimeligvis firede sig ned fra søsterens værelse. Signor Campireali skød på må og få ned på gaden.

Men Giulio, der den aften havde godt følgeskab, hørte støjen over sit hoved, han anede uråd og søgte hastigt dækning under altanen.

Fabio skyndte sig med på ny at lade sin bøsse, og trods faderens advarsel løb han ned i haven, hvor han sagte åbnede en lille dør i muren, derfra kom han ud på gaden, og han gik nu hen for nærmere at undersøge, hvad der foregik under altanen.

Giulio var i dette øjeblik kun tyve skridt fra ham, han stod tæt op til et træ. Elena lænede sig ud af sit vindue, skælvende af angst for sin elskede, for hun havde genkendt sin broders skridt. Med høj stemme gav hun sig til at spørge ham, om han havde dræbt tyvene?

"Tro kun ikke, at jeg lader mig narre af din nederdrægtige list!" råbte broderen op til hende, idet han med lange skridt gik frem og tilbage under altanen, "du kan godt lave dine tårer til, for næste gang, jeg træffer den frække slyngel, slipper han ikke fra det med livet, ham, der vover at nærme sig dit vindue."

Disse ord var næppe sagt, førend Elena hørte sin moder banke på døren til sit værelse, hun skyndte sig at åbne, idet hun sagde, at hun ikke begreb, hvorledes den var blevet låset.

"Spil ikke komedie for mig, min kære engel," sagde hendes moder; "din fader er rasende; kom og læg dig i sengen sammen med mig, og hvis du har et brev, så giv mig det, jeg skal skjule det."

Elena svarede hende: "Se her denne buket, brevet er skjult i blomsterne."

Næppe var moder og datter kommet i seng, førend signor Campireali trådte ind i sin hustrus værelse; han kom fra sit bedekammer, hvor han havde kastet alting imellem hinanden.

Det slog Elena, at hendes fader var bleg som et spøgelse, men hans bevægelser var rolige som hos den, der har taget sit parti.

"Jeg er dødsens," sagde Elena til sig selv.

"Vi fryder os over at have børn," sagde hendes fader, idet han gik tæt forbi moderens seng for at gå ind i datterens værelse; han påtog sig en kold og rolig mine, men i virkeligheden rystede han i ubændig vrede; "vi fryder os over vore børn, vi burde snarere græde blod, når barnet er en datter. Store Gud, hvor er det muligt! En datters letsindighed kan med et slag berøve en mand sin ære, der ikke i tresindstyve år har givet sig den mindste blottelse."

Idet han sagde disse ord, gik han ind i datterens værelse.

"Jeg er fortabt," sagde Elena til sin moder, "brevene ligger under fodstykket på krucifikset ved siden af vinduet."

Straks sprang moderen ud af sengen og løb efter sin husbond; hun kom med allehånde udflugter og påskud for blot at få hans vrede til at bryde ud; det lykkedes hende fuldstændigt. Den gamle mand gav efter for sit raseri, han sønderslog alt i datterens værelse, men moderen blev i stand til at fjerne brevene ubemærket.

En time efter, da signor Campireali var gået tilbage til sit værelse ved siden af sin hustrus, og alt var roligt i huset, sagde moderen til sin datter:

"Her er dine breve, jeg vil ikke læse dem; du ser, hvad de nær havde kostet os! I dit sted ville jeg brænde dem. Godnat, kys mig!"

Elena gik tilbage til sit værelse og brast i gråd; efter at hun havde hørt sin moders ord, syntes hun ikke mere, hun elskede Giulio. Derefter traf hun forberedelser til at brænde brevene, men førend hun tilintetgjorde dem, kunne hun ikke lade være med at læse dem en sidste gang. Hun læste dem igen og igen, så

da hun omsider besluttede sig til at følge sin moders fornuftige råd, stod solen allerede højt på himlen.

Den næste dag var en søndag, Elena gik til kirken med sin moder, til al lykke fulgte hendes fader ikke med. Den første, hun så i kirken, var Giulio Branciforte. Med et blik forvissede hun sig om, at han ikke var såret; og hun følte sig usigelig lykkelig; nattens begivenheder skænkede hun ikke mere nogen tanke.

Hun havde lavet fem-seks små billetter, de var skrevet på gamle papirstumper, tilsmudsede af støv og regn, sådanne som man ofte ser ligge på fliserne i kirken; disse billetter indeholdt alle samme meddelelse:

> *"De har opdaget alt undtagen hans navn. Han må ikke mere vise sig i gaden; man vil ofte komme herhen."*

Elena lod en af disse små papirslapper falde på gulvet; et blik gjorde Giulio opmærksom på det, han samlede den op og forsvandt.

Da hun en time senere vendte hjem, fandt hun på paladsets brede trappe et stumpt papir, der tiltrak sig hendes opmærksomhed ved dens lighed med dem, hun havde benyttet om morgenen. Hun snappede den, uden at hendes moder lagde mærke til det, og læste:

> *"Om tre dage vil han komme tilbage fra Rom, hvorhen han er tvunget til at rejse. Ved højlys dag på torvedagene vil han synge, midt i støjen fra bønderne."*

Denne afrejse til Rom forekom Elena meget besynderlig.

"Frygter han for skuddene fra min broders flintebøsse?" tænkte hun sørgmodigt.

Kærligheden tilgiver alt, undtagen den frivillige fraværelse.

"Er det muligt, at han ikke elsker mig mere?" spurgte Elena uophørligt sig selv, i de tre lange dage Branciforte var borte. Men pludselig blev hendes angst afløst af en overstadig glæde: den tredje dag så hun ham pludselig midt på dagen spadserende på gaden foran hendes faders palads. Han bar nye, næsten pragtfulde klæder.

Aldrig havde hans holdning forekommet hende mere ædel, aldrig hans ansigt mere strålende af munter og modig troskyldighed; men heller aldrig før havde folk i Albano talt så meget om hans fattigdom, det var især de unge mænd, som stadig gentog dette grusomme ord; kvinderne og de unge piger blev ikke trætte af at rose hans gode udseende.

Giulio tilbragte hele dagen med at spadsere i byen, han syntes at ville holde sig skadesløs for de måneder, hans fattigdom havde tvunget ham til at holde sig inde.

Som sig hør og bør en forelsket mand var Giulio bevæbnet under sin nye vams. Foruden sin daggert og sin dolk bar han sin "*giacco*" (en slags lang vest lavet af ståltrådsmasker, meget ubekvem at have på, men som helbredede mangt et italiensk hjerte for en bedrøvelig sygdom, hvis angreb det i det århundrede bestandig var udsat for, jeg mener frygten for, ved en omdrejning af vejen at blive dræbt af en fjende, man ikke kender).

Giulio håbede den dag at få Elena at se, og for øvrigt nærede han nogen uvilje mod at være ene med sig selv i sit øde hus, og grunden hertil var følgende: Blandt hans faders gamle soldater var der en, der hed Ranuccio, han og faderen havde gjort ti felttog sammen under forskellige feltherrer, sidst under Marco

Sciarra; Ranuccio havde fulgt sin kaptajn, da denne af sine sår blev tvunget til at trække sig tilbage.

Kaptajn Branciforte havde haft sine grunde til ikke at bosætte sig i Rom: han var der udsat for at træffe på sønnerne af de mænd, han havde dræbt; selv i Albano brød han sig ikke om at give sig myndighederne fuldstændig i vold.

I stedet for at købe eller leje et hus i byen, foretrak han at bygge sig et, der lå således, at han på langt hold kunne iagttage de gæster, der indfandt sig. I Albas ruiner fandt han den beliggenhed, han søgte: herfra kunne man, uden at blive set af nysgerrige besøgende, søge tilflugt i skoven, hvor hans gamle ven og feltherre, prins Fabricio Colonna holdt til.

Kaptajn Branciforte bekymrede sig ikke om sin søns fremtid. Da han selv måtte gå ud af aktiv tjeneste, kun halvtreds år gammel, men dækket med ar og sår, regnede han ud, at han endnu kunne leve i ti år, og da hans hus var bygget, gav han hvert år en tiendedel ud af det, han havde skrabet sammen ved de plyndringer af byer og landsbyer, som han havde haft den ære at tage del i.

Han købte den vinhave, der indbragte hans søn tredive daler i rente. Mest for at give en borgermand i Albano svar på tiltale.

Denne havde sagt, en dag, da Branciforte med hidsighed havde disputeret om byens interesser og velfærd, at det tilkom jo netop en så rig herremand som ham at give råd til en af Albanos gamle borgere.

Kaptajnen købte vinhaven og meddelte, at han gerne skulle købe flere endnu; da han senere, på et ensomt sted, mødte den uheldige spøgefugl, dræbte han ham med et pistolskud.

Efter at have levet på denne måde i otte år døde kaptajnen; hans adjudant Ranuccio tilbad Giulio, men da han var blevet træt af den megen lediggang, tog han atter krigstjeneste i prins Colonnas trop. Ofte kom han og besøgte "sin søn Giulio", og en gang dagen før et farefuldt stormangreb, som prinsen skulle udholde fra sin fæstning Petrella, havde den gamle kriger taget Giulio med, for at han skulle kæmpe ved hans side.

Da han så, hvor tapper den unge mand var, sagde han til ham:

"Du må jo være både dum og gal for at leve der i nærheden af Albano som den elendigste og fattigste af alle indvånerne, mens du, med dit mod og med din faders navn, kunne blive en fremragende kriger blandt os, og skabe din egen lykke."

Disse ord kunne Giulio ikke glemme.

En præst havde lært ham latin, men da hans fader altid havde hånet, hvad præsten ville lære ham udover latinen, var han temmelig uvidende. Til gengæld havde han, ensom i sit øde hus og foragtet på grund af sin fattigdom, dannet sig selv en egen sund livsanskuelse, der ved sin dristighed havde forbavset mangen videnskabelig, dannet mand.

For eksempel tilbad han krig, førend han elskede Elena, men al plyndring, der for faderen og Ranuccio betød det samme som det lille lystspil, der opføres sammen med den dystre tragedie, var ham i høj grad imod.

Efter at han havde fattet kærlighed til Elena, var den sunde fornuft, han havde erhvervet i sin ensomhed, blevet ham en kval. Denne forhen så sorgløse sjæl turde ikke rådføre sig med nogen om sine tvivl, ved siden af hin store lidenskab følte han sig i høj grad elendig.

Hvad ville ikke signor Campireali sige, hvis han vidste, at han havde sluttet sig til Colonnas røvertropper? Da ville Elenas fader med rette kunne gøre ham bebrejdelser!

Giulio havde altid regnet med krigerhåndværket som en sikker udvej, når han engang havde brugt alle de penge, som han kunne få ud af de guldkæder og andre smykker, han havde fundet i sin faders jernskrin.

Når Giulio, der var så fattig, ikke gjorde sig nogle skrupler ved at bortføre den rige signor Campirealis datter, så var det, fordi fædrene i de tider bestemte, som de fandt for godt over det gods, de efterlod sig, og signor Campireali kunne meget godt nøjes med at efterlade sin datter tusinde daler.

Et andet problem beskæftigede dag og nat Giulios tanker: i hvilken by skulle han fæste bo med den unge Elena efter at have bortført hende og ægtet hende, og hvor skulle pengene komme fra, som de skulle leve af?

Da signor Campireali havde gjort Giulio den bebrejdelse, der havde krænket ham så dybt, var han i to dage et bytte for den voldsomste smerte og vrede, han kunne hverken beslutte sig til at dræbe den gamle mand eller til at lade ham leve. Han tilbragte nætter igennem med at græde; endelig besluttede han at rådføre sig med sin eneste ven i verden, Ranuccio; men ville denne ven forstå ham?

Forgæves søgte han Ranuccio i hele Faggiolaskoven; han blev nødt til at begive sig ad vejen til Neapel, på den anden side af Villetri, hvor Ranuccio kommanderede en afdeling, der lå i baghold og ventede en spansk general.

Da kaptajn Ranuccio havde hørt Giulios beretning, svarede han:

"Beskriv mig nøjagtigt, hvorledes denne signor Campireali ser ud, for at hans uforskammethed ikke skal koste en eller anden uskyldig borger i Albano livet. Så snart den sag, der holder os tilbage her, er afgjort, begiver du dig til Rom, hvor du passer på at vise dig rundt om på alle gæstgiverierne og andre offentlige steder på alle tider af dagen; der må ikke kunne falde nogen mistanke på dig, på grund af din kærlighed til datteren."

Giulio havde stor møje med at dæmpe den vrede, der betog hans faders gamle tro soldat. Han blev nødt til selv at gøre sig vred.

"Tror du, at jeg beder dig om din kårde, jeg skulle tro, at jeg selv har en! Jeg beder dig om et fornuftigt råd."

Men Ranuccio endte hele tiden med disse ord:

"Du er ung, du har ingen sår; forhånelsen har været offentlig: en vanæret mand foragtes selv af kvinder."

Giulio sagde, at han ønskede at tænke over sagen og handle efter, hvad hans hjerte ville tilsige ham at gøre, og trods Ranuccios indtrængende bønner til Giulio om at blive og tage del i angrebet på den spanske general, hvor han kunne vinde både ære og guld, vendte Giulio dog tilbage til sit hus.

Og der havde han, aftenen før signor Campireali havde fyret på ham med sin bøsse, fået besøg af Ranuccio og dennes korporal, der var vendt tilbage fra Villetri.

Ranuccio måtte bruge magt for at få Giulio til at vise ham det lille jernskrin, hvor hans herre, kaptajn Branciforte tidligere havde gemt guldkæder og andre smykker, som han ikke fandt det belejligt at sælge straks efter en ekspedition. Ranuccio fandt i skrinet – to daler.

"Jeg vil råde dig til at blive munk og gå i kloster," sagde han til Giulio. "Du har de egenskaber, der kræves: din kærlighed til armoden har vi her et bevis for; ydmyg er du også: du lader dig på offentlig gade håne af en rigmand fra Albano; der mangler dig endnu kun skinhellighed og frådseri."

Ranuccio lagde med magt halvtreds dubloner i jernskrinet.

"Jeg giver dig mit ord på," sagde han til Giulio, "at hvis signor Campireali ikke inden en måned er begravet med alle de æresbevisninger, der tilkommer hans adel og rigdom, så vil min korporal, som du ser her, komme med tredive mand, og jævne dit lille hus med jorden og brænde dine fattige møbler. Kaptajn Brancifortes søn må ikke, selv under kærligheds påskud, spille en ynkelig rolle i verden."

Da signor Campireali og hans søn havde affyret de to skud, stod Ranuccio og hans korporal under stenaltanen sammen med Giulio, og denne havde den største møje med at forhindre dem i at dræbe Fabio eller i al fald bemægtige sig ham, da han uforsigtig vovede sig frem gennem haven. Den fornuftgrund, der til slut gjorde indtryk på Ranuccio, var følgende: En ung mand, der har fremtiden for sig og måske kan drive det til noget, bør ikke dræbes, når der er en gammel synder, mere skyldig end ham, som ikke duer til andet end til at begraves.

Dagen efter dette eventyr drog Ranuccio ind i skoven, og Giulio rejste til Rom.

Den glæde, han følte ved at købe smukke klæder for Ranuccios dubloner, blev i høj grad forstyrret ved en tanke, der uophørligt pinte ham, og som måske var et tegn på den berømmelige livsbane, der skulle blive hans; han sagde til sig selv: "Det er nødvendigt, at Elena får at vide, hvem jeg er."

En hvilken som helst anden ung mand på hans alder og tilhørende hans tid ville kun have tænkt på at nyde sin kærlighed og at bortføre Elena, uden på nogen måde at skænke en tanke, hvad der et halvt år efter blev af hende, eller hvad hun da ville tænke om ham.

Om eftermiddagen, samme dag som Giulio var vendt tilbage til Albano, og som han om formiddagen havde lapset sig med sine nye klæder, fik han at vide af en af sine venner, den gamle Scotti, at Fabio var redet ud af byen for at se til nogle ejendomme, som familien besad tre mil fra Albano, på sletten i nærheden af havet.

Senere så han signor Campireali sammen med to præster vandre ad den dejlige egeallé, der følger randen af krateret, i hvis bund søen blinker.

Ti minutter efter viste en gammel kone sig ved paladset; under påskud af at ville sælge nogle særligt smukke frugter skaffede hun sig dristigt adgang. Den første, hun traf på, var den lille kammerpige Marietta, der besørgede Elenas personlige opvartning og havde sin herskerindes fortrolighed.

Elena blev blodrød, da Marietta bragte hende en dejlig buket; brevet, der lå skjult i den, var umådelig langt. Giulio berettede om alt, hvad han havde følt, siden den nat skuddene faldt.

Men på grund af en mærkelig blufærdighed vovede han ikke at tilstå, at han var søn af en kaptajn, der var berømt for sine bedrifter, og at han selv i mere end én kamp havde udmærket sig ved sit mod. Han troede at høre de bemærkninger, den gamle signor Campireali ville fremkomme med, hvis han fik nys om disse kendsgerninger.

Her må forfatteren bemærke, at de unge piger i det sekstende århundrede var smittet af den republikanske sunde fornuft og agtede en ung mand meget mere for det, han selv havde udrettet, end for de rigdomme hans forfædre havde samlet eller de berømmelige handlinger, de havde øvet. Dog var det særlig de unge piger af folket, der nærede sådanne tanker. De, der tilhørte de adelige og rige slægter, følte snarere angst for røverne.

Giulio sluttede sit brev med disse ord:

> "Jeg ved ikke, om de mere anstændige klæder, jeg har bragt med fra Rom, har fået Dem til at glemme den forhånelse, der på grund af mit fattige ydre tilføjedes mig af en person, som De ærer og elsker; jeg kunne have hævnet mig, jeg burde have gjort det, min ære forlangte det, men tanken om de tårer, som min hævn ville koste de øjne, jeg tilbeder, afholdt mig fra at øve den. Dette beviser Dem, hvis De til ulykke for mig skulle tvivle om det, at man kan være fattig og dog have ædle følelser.
>
> Men jeg har en frygtelig hemmelighed at betro Dem, jeg skælver ved at tænke på det; den kan i et nu nedbryde den kærlighed, De føler for mig; jeg kan ikke lade mig nøje med Deres forsikringer om, at De stadig elsker mig; jeg vil i Deres øjne læse virkningen af min tilståelse.
>
> En af dagene, når mørket falder på, må jeg se Dem i haven bag paladset. Den dag må Deres fader og Fabio være borte. Så snart jeg har vished for, at

de, trods den foragt de nærer for mig, ikke vil kunne hindre en times samtale mellem os, da vil en mand komme til syne foran paladsets vinduer; han har en tam ræv, som han viser frem for byens børn. Senere, når aveklokkerne ringer, vil De høre et flinteskud i det fjerne; i det øjeblik skal De være i haven og nærme Dem muren, hvis De ikke er ene, må De synge. Høres ingen lyd, da vil Deres slave komme og skælvende kaste sig for Deres fod og fortælle Dem ting, der måske vil opfylde Dem med gru.

Mens jeg afventer denne for mig så skæbnesvangre dag, vil jeg afholde mig fra at bringe Dem Deres buket ved midnatstide, men klokken to om natten vil jeg gå syngende forbi Deres palads, og måske vil De da fra den store stenaltan lade en blomst, plukket i Deres have, falde ned til mig.

Det bliver måske det sidste tegn på Deres kærlighed, som De kan vise Deres ulykkelige Giulio."

Tre dage efter red Elenas fader og broder af sted til deres besiddelser ved havet; de skulle først begive sig på hjemvejen lidt før solnedgang, så at de kunne være tilbage i Albano henimod klokken to om natten. Men da de havde endt deres forretninger og gav ordre til at sadle deres heste, var ikke alene disse forsvundet, men der fandtes ikke en hest mere på hele forpagtergården.

Stor var deres forundring over dette frække tyveri; først dagen efter blev hestene genfundet i en skov ved havet. Fader og søn blev tvunget til at vende hjem i en landlig vogn, trukket af to okser.

Den aften lå Giulio for Elenas fod, det var næsten nat, og den stakkels pige var lykkelig over mørket: for første gang stod hun overfor den mand, hun elskede så ømt, og som vidste det, men som hun aldrig før havde talt med.

Hun lagde mærke til, at Giulio var endnu mere bleg og skælvende end hun selv, og det gengav hende lidt af hendes mod. Han lå på knæ foran hende. "I sandhed, jeg er ude af stand til at sige et eneste ord," stammede han. Der forløb nogle øjeblikke, som syntes for de to at rumme al tænkelig lykke; de så på hinanden uden at kunne sige et ord, ubevægelige, som var de huggede i marmor. Den knælende Giulio holdt Elenas hånd i sin; hun bøjede hovedet ned mod ham og betragtede ham opmærksomt.

Giulio vidste godt gennem sine venner, de unge vellystninge i Rom, at han måske burde gribe lykken med et dristigt greb, men denne tanke indgød ham rædsel. Omsider måtte han dog rive sig selv ud af den henrykkelsestilstand, hvori han befandt sig, og som i virkeligheden måske er den højeste lykke, kærligheden skænker. Tiden ilede, signor Campireali og hans søn måtte snart være i nærheden af paladset.

Han følte dog, at for ham var der ingen varig lykke, så længe han ikke havde gjort sin tilbedte den frygtelige tilståelse.

"Jeg har noget at tilstå Dem," sagde han endelig, "noget, som jeg måske hellere burde fortie."

Giulio var blevet meget bleg, og han tilføjede med en stemme, der lød, som om han ikke kunne få vejret:

"Jeg vil måske nu se de følelser svinde bort, som jeg havde sat alt mit håb til for hele livet. De tror, jeg kun er fattig, det er ikke alt; *jeg er røver og søn af en røver.*"

Ved disse ord troede Elena, der var datter af en rig mand og havde sin kastes indgroede frygt for røverne, at hun skulle besvime; hun var bange for at segne om.

"Hvor forfærdeligt for stakkels Giulio at gøre mig denne tilståelse," tænkte hun; "han tror måske, at jeg vil komme til at ringeagte ham."

Han lå for hendes fødder, og for ikke at falde støttede hun sig til ham, og lidt efter sank hun som bevidstløs i hans arme.

Som læseren vil se af denne beskrivelse, holdt man i det sekstende århundrede af nøjagtighed i kærlighedshistorier; den kolde forstand dømte ikke disse beretninger, læserne gik med hele deres fantasi op i dem og delte med helten hans lidenskab og hans kærlighedssorger.

De manuskripter, vi benytter os af, og navnlig det, der er skrevet i florentinsk dialekt, meddeler en i høj grad detaljeret beskrivelse af alle de stævnemøder, der fandt sted mellem Elena og Giulio.

Det synes, som om faren, der var forbundet med disse møder, har gjort den unge piges samvittighed ufølsom; og ofte var faren virkelig stor; dog, den opildnede kun yderligere disse to hjerter, for hvilke alt, hvad der angik deres kærlighed, kun føltes som lykke.

Ofte var de elskende ved at blive overrumplet af faderen og Fabio, som var rasende, for de forstod, at der blev budt dem

trods.

Af rygter, der var i omløb i byen, hørte de, at Giulio var Elenas elsker, og dog var det dem ikke muligt at komme under vejr med noget.

Fabio, der var en voldsom, ung mand og meget stolt af sin fødsel, foreslog faderen at lade Giulio dræbe.

"Så længe han er blandt de levendes tal," sagde han, "er min søsters liv i den største fare. Og hvem siger os, at vor ære ikke vil forpligte os til at besmitte vore hænder med denne halsstarrige ungmøs blod. Hendes dristighed har nået den yderste grænse, hun benægter ikke mere sin kærlighed. De har selv set hende, fader, besvare Deres bebrejdelser med en mørk tavshed. Godt, denne tavshed betyder for Giulio Branciforte hans dødsdom."

"Tænk på, hvem hans fader var," svarede signor Campireali, "ganske vist vil det være en let sag for os at tilbringe et halvt år i Rom og i løbet af den tid lade denne Branciforte forsvinde. Men hvem siger os, at hans fader, der trods alle sine forbrydelser var en tapper og god mand, ja god i den grad, at mange af hans soldater blev rige, mens han selv døde fattig, – hvem siger os, at han ikke endnu har venner enten blandt hertugen af Monte Marianos tropper eller i Colonnas friskare, der jo ofte holder til i Faggiolaskoven, ikke en halv mil fra vort palads. I så tilfælde bliver vi alle hugget ned uden barmhjertighed, du og jeg, og måske også din ulykkelige moder."

Sådanne samtaler mellem fader og søn fandt ofte sted, og de var ikke nogen hemmelighed for Elenas moder, Victoria Carafa; hun var et bytte for fortvivlelse, når hun var vidne til så grusomme ord.

Resultatet af disse overvejelser blev, at det var uforeneligt med deres ære at tåle de fortsatte rygter, der var i omløb i Albano. Den unge Branciforte blev med for dag, der gik, mere uforskammet, og da han nu havde fået smukke klæder, drev han sin indbildskhed så vidt, at han endog på offentlige steder henvendte ordet til Fabio eller til signor Campireali selv; det blev derfor ganske nødvendigt at tage det ene eller det andet af følgende to partier: enten skulle hele familien tage bopæl i Rom, eller Elena skulle sendes tilbage til Besøgelsesklosteret i Castro, hvor hun så skulle blive, til der var fundet et passende parti for hende.

Elena havde aldrig vovet at tilstå sin kærlighed for sin moder; moder og datter elskede hinanden ømt, de tilbragte deres liv i hinandens selskab, og dog havde de aldrig vekslet et ord om det, der interesserede dem begge i næsten lige høj grad. For første gang blev dette emne, der udelukkende optog begges tanker, berørt, da Victoria fortalte datteren, at der var tale om, at familien skulle forlægge residensen til Rom, og at hun skulle tilbringe nogle år i klosteret i Castro.

Victoria Carafa begik en stor uforsigtighed ved at fortælle datteren om disse planer, og kun den overordentlige kærlighed, hun nærede for Elena, kunne undskylde den.

Den unge pige, der var aldeles betaget af sin mægtige lidenskab, ville give sin elskede et bevis på, at hun ikke skammede sig over hans fattigdom, og at hun havde en ubegrænset tillid til hans æresfølelse.

"Skulle man tro det muligt," udbryder den florentinske forfatter, "at efter så mange dristige stævnemøder i haven, ja, et

par gange endda i Elenas værelse, stævnemøder, hvor deres liv stod på spil, var Elena endnu ren og uskyldig!"

Stærk, som hun følte sig, i kraft af sin dyd, foreslog hun sin elskede klokken tolv om natten at forlade paladset, gå ud gennem haven og tilbringe resten af natten i hans lille hus i Albas ruiner, mere end en kvart mil borte.

De forklædte sig som franciskanermunke. Elena lignede med sin slanke skikkelse ganske en ung broder på atten-tyve år.

Det utrolige hændte, at på den smalle, i klippen udhuggede, vej, der endnu den dag i dag løber langs kapucinerklosterets mur, mødte de to som munke forklædte unge elskende, signor Campireali og hans søn Fabio. Disse, der var fuldt bevæbnede, ledsagedes af en page, der bar en tændt fakkel, og af fire tjenere; de var på hjemvejen fra Castel Gandolfo ikke langt derfra.

For at gøre plads for de to munke stillede signor Campireali og hans folk sig langs højre side af vejen, der på dette sted kun er otte fod bred.

Ak! hvilken lykke for Elena, hvis hun i dette øjeblik var blevet genkendt! Et skud fra faderen eller broderen ville have dræbt hende, og hendes lidelser ville kun have varet et øjeblik. Men Himlen ville det anderledes!

Der tilføjes endnu en anden mærkelig omstændighed ved dette møde. Signora di Campireali, der opnåede en meget høj alder, ja, blev henved hundrede år, fortalte den undertiden til alvorlige, ligeledes meget gamle mennesker, og disse har berettet den for mig, da jeg i min umættelige videbegærlighed udspurgte dem om disse hændelser.

Fabio, der var en meget hovmodig ung mand, stolt af sin dristighed og sit mod, lagde mærke til, at den ældste af munkene, idet han gik så tæt forbi ham og faderen, ikke hilste nogen af dem, og han udbrød:

"Af en munk at være er han nok temmelig stor på det! Gud må våde, hvad han og hans ledsager skal tage sig for udenfor klosteret på denne tid af natten! Jeg ved egentlig ikke, hvad der skulle hindre mig i at trække hætten af hovedet på dem, så vi kunne se, hvad mine de sætter op."

Ved disse ord greb Giulio sit sværd under munkekutten og stillede sig mellem broderen og Elena, og han befandt sig således næppe en fod fra Fabio; men som ved et mirakel dæmpedes de to unge menneskers vrede; ak! snart skulle de atter mødes ansigt til ansigt!

I den proces, der senere blev anlagt mod Elena, har man villet udlægge denne natlige udflugt som et tegn på hendes fordærvelse. Den var kun et udslag af et ungt rent hjertes brændende og begejstrede kærlighed.

3

Orsinierne og Colonnaerne levede i et evigt fjendskab; de sidste herskede, den gang disse begivenheder foregik, uindskrænket i landsbyerne i Roms nærmeste omegn, de havde ad rettens vej opnået at få en rig jordbruger, Baltazar Bandini, født i Petrella, dømt til døden.

Det ville her blive alt for vidtløftigt at opregne de forskellige handlinger, som denne mand beskyldtes for; størsteparten ville i vore dage anses for forbrydelser, men bedømtes dog i 1559 mindre strengt.

Bandini holdtes i fængsel i en borg, der tilhørte Orsinierne og lå i bjergene i nærheden af Valmontone, seks mil fra Albano.

En nat drog en politistyrke på halvandet hundrede mand ad landevejen mod Valmontone; den skulle hente Bandini for at føre ham til Rom til Tordinona-fængslet; Bandini havde for domstolen i Rom appelleret den kendelse, der dømte ham til døden. Men som vi ved, var han født i Petrella, en befæstet by, der tilhørte Colonnaerne; Bandinis hustru gik til prins Colonna og sagde:

"Vil I se roligt på, at man myrder en af eders tro undersåtter?"

Prinsen svarede:

"Gud forbyde, at jeg nogensinde skulle afvige fra den ærbødighed, jeg skylder de kendelser, der er afsagt ved min herre, pavens domstole!"

Straks efter gav han sine soldater en ordre, og alle hans tilhængere fik meddelelse om at holde sig rede.

Samlingsstedet skulle være i nærheden af Valmontone, en lille by, der ligger på toppen af en ikke synderlig høj klippe, der på den ene side falder af i en næsten lodret afgrund på tres eller firs fod og således danner et glimrende værn.

Til denne by, der tilhørte paven, var det lykkedes regeringens politisoldater og Orsiniernes tilhængere at føre Bandini.

Regeringen talte blandt sine ivrigste tilhængere signor Campireali og hans søn Fabio, som desuden var beslægtede med Orsinierne. Giulio Branciforte og hans fader derimod havde bestandig været knyttet til Colonnaerne.

Når prins Colonna tvunget af omstændighederne helst undgik at handle åbenlyst, tog han sin tilflugt til følgende meget enkle fremgangsmåde:

Størsteparten af de rige romerske bønder tilhørte den gang, som nu, et eller andet bodsbroderskab. Bodsbrødrene viser sig aldrig offentligt uden at have hovedet dækket af et stykke lærred, der går helt ned over ansigtet, og hvori der ud for øjnene er to huller.

Når derfor Colonnaerne ikke ville være et eller andet foretagende bekendt, opfordrede de deres tilhængere til at anlægge bodsdragten.

Efter lange forberedelser var Bandinis overførelse blevet fastsat til en søndag. Den dag lod guvernøren i Valmontone stormklokken ringe i alle landsbyerne rundt om Faggiolaskoven.

Fra hver landsby sås beboerne drage ud i store skarer. (Sæderne i de middelalderlige republikker, hvor man kæmpede for at opnå en eller anden ting, havde opelsket modet hos folket.)

Efterhånden som de bevæbnede grupper af bønder kom dybere ind i skoven, skiltes de; Colonnaernes tilhængere begav sig til det af prinsen angivne samlingssted.

Deres førere syntes overbeviste om, at der ingen kamp ville komme til at stå den dag; de havde nemlig om morgenen fået ordre til at udsprede dette rygte.

Prins Fabricio Colonna gennemstrejfede skoven sammen med sine kernetropper, som han havde givet unge, næsten vilde heste fra sit stutteri.

Han holdt en slags revue over de forskellige afdelinger af bønder, men ikke et ord vekslede han med dem.

Prins Fabricio var en høj mager mand, i besiddelse af en utrolig styrke og smidighed; skønt han næppe var fem og fyrre, var hans hår og overskæg dog kridhvidt, hvad der ærgrede ham i høj grad, for han blev således let at genkende på steder, hvor han helst ville have været ukendt.

Når bønderne så ham, råbte de: "Leve prins Colonna!" og tog så deres lærredshætter på. Prinsen selv havde sin hætte på brystet, så han nemt kunne trække den over hovedet, så snart han opdagede fjenden.

Denne lod ikke vente på sig. Solen var næppe stået op, førend henved tusind mand, som tilhørte Orsiniernes parti og kom fra Valmontone, trængte ind i skoven og drog i en afstand af tre hundrede skridt forbi Colonnas tilhængere, der havde fået ordre til at kaste sig ned.

Nogle minutter efter at de sidste af Orsinis folk var draget forbi, satte prins Fabricio sine tropper i bevægelse. Han havde besluttet at angribe Bandinis eskorte et kvarter efter, at den var kommet ind i skoven. På dette sted er skovbunden oversået

med femten, tyve fod høje klippestykker; det er rester af lavastrømme, som kastanjetræerne trives udmærket på; ja, bliver så store og tætte, at de næsten fuldstændig udelukker dagslyset.

I nærheden af det sted, hvor Fabricio havde bestemt, at angrebet skulle finde sted, var der en lysning i skoven, og græs dækkede her jorden; landevejen, der gik gennem skoven, skar også lysningen, hvorefter den atter forsvandt mellem de tætte træer. En tæt underskov af buske, tjørn og ranker gjorde skoven næsten uigennemtrængelig på dette sted.

Hundrede skridt herfra på begge sider af vejen anbragte prins Fabricio sine skytter; på et tegn fra ham sænkede hver bonde sin hætte og stillede sig med sin flintebøsse på post hver bag sit kastanjetræ.

Bønderne havde fået streng ordre til først at skyde efter soldaterne, og de måtte først give ild tyve skridt fra fjenden. I hast lod Fabricio fælde en snes træer på en sådan måde, at de med samt alle deres grene styrtede om på tværs af vejen, der på dette sted var temmelig smal, og således fuldstændig spærrede den.

Da Fabricio Colonna så sine soldater og tilhængere vel anbragte hver bag sit træ, og alle med en holdning, der tydede på den største uforfærdethed, sprængte han afsted i galop med alle de af sine mænd, der var til hest, blandt hvilke også var Giulio Branciforte. Prinsen red ind på en sti til højre for landevejen, som førte ned til den modsatte ende af lysningen.

Næppe et par minutter efter at prinsen var redet bort, viste der sig i det fjerne på vejen fra Valmontone en stor skare ryttere; det var politisoldaterne, der eskorterede Bandini, samt

alle Orsiniernes mænd. I deres midte befandt Bandini sig omgivet af fire rødklædte bødler; disse havde ordre til, hvis Colonnas mænd gjorde forsøg på at befri Bandini, da straks at eksekvere dødsdommen.

Colonna med sine ryttere var næppe nået randen af lysningen, da de hørte de første skud fra mændene i bagholdet foran de nedstyrtede træer; rytterne fik ordre til øjeblikkelig i galop at rette deres angreb mod de fire bødler, der omgav Bandini.

Vi skal ikke fordybe os i beretningen om denne lille kamp, der ikke varede tre kvarter; Orsiniernes tilhængere, der blev overraskede, flygtede til alle sider; men den tapre kaptajn Ranuccio, der anførte fortroppen, blev dræbt, og denne begivenhed fik en sørgelig indflydelse på Brancifortes skæbne.

Giulio havde kun haft lejlighed til hist og her at give et sabelhug, idet han stadig nærmede sig bødlerne, da han pludselig befandt sig ansigt til ansigt med Fabio Campireali.

Denne, der red en prægtig hest, der skummede af kampiver, var iført en gylden panserskjorte og råbte til Giulio:

"Hvad er dette for maskerede uslinge? Jeg skal vise dem, hvorledes jeg skærer deres maske itu med et sabelhug!"

Næsten i samme nu gav han Giulio et hug med sin sabel tværs over panden; det var ført med så megen behændighed, at lærredet, der dækkede Giulios ansigt, flængedes og faldt af samtidig med, at han følte sine øjne blindede af blodet, der strømmede fra såret, som for øvrigt ikke var farligt.

Giulio trak sin hest tilbage for at få tid til at trække vejret og aftørre blodet; han ville for ingen pris kæmpe mod Elenas broder. Hans hest var allerede fire skridt fra Fabio, da han

modtog et rasende sabelhug i brystet, hans panserskjorte forhindrede det dog i at trænge ind i hans krop, men det standsede et øjeblik hans åndedræt; i det samme hørte han Fabios forbitrede stemme råbe ham ind i øret:

"Jeg kender dig, slyngel, det er på den måde, du tjener de penge, du ombytter dine pjalter med smukke klæder for!"

Giulio, der følte sig krænket, glemte sin første beslutning og nærmede sig atter Fabio.

"Ulykkelige! Du kommer i et skæbnesvangert øjeblik!" udbrød han.

Efter nogle lynsnare sabelhug faldt de klædningsstykker, der dækkede over deres panserskjorter, sønderflængede af dem.

Fabios var gylden og pragtfuld, Giulios derimod hørte til de aller tarveligste.

"I hvilken rendesten har du samlet din panserskjorte op?" råbte Fabio til ham.

I samme nu fandt Giulio den gunstige lejlighed, han i det sidste halve minut havde spejdet efter: Fabios pragtfulde panserskjorte sad ikke tilstrækkelig stramt om hans hals, et lille stykke af denne var blottet, og her tilføjede Giulio ham med spidsen af sin sabel et velrettet hug. Stålet trængte ind i Fabios hals, og en vældig blodstråle vældede frem.

"Uforskammede knægt!" råbte Giulio.

Og han galoperede henimod de rødklædte bødler, hvoraf to endnu var til hest ikke hundrede skridt fra ham.

Da han nærmede sig, faldt den tredje, men da han kom helt hen til den fjerde, affyrede denne, der så sig omringet af mere end ti ryttere, sin pistol mod den ulykkelige Baltazar Bandini og strakte ham til jorden.

"Mine kære herrer, vi har ikke mere at gøre her!" råbte Branciforte, "lad os nedhugge disse slyngler af politisoldater, der flygter til alle sider."

Alle rytterne fulgte Giulio.

Da denne en halv time senere atter var tilbage hos prins Fabricio Colonna, henvendte denne fyrste for første gang ordet til ham. Giulio, der troede at træffe ham ude af sig selv af glæde over sejren, der var så fuldstændig, og som udelukkende skyldtes prinsens heldige forholdsregler, fandt ham tværtimod som et bytte for en rasende vrede.

"Vi har mistet vor tapre ven, Ranuccio!" udbrød prinsen til Giulio, "jeg kommer fra ham, han er allerede kold. Den stakkels Bandini er dødeligt såret; så i grunden er det hele mislykket. Men den tapre Ranuccios skygge skal ikke komme uden ledsagelse, når den fremstiller sig for Pluto; jeg har givet ordre til, at alle fangerne skal hænges i træernes grene. Sørg for, mine herrer, at min befaling bliver udført!" råbte han med høj stemme.

Og han sprængte bort i galop derhen, hvor forpostkampen havde fundet sted.

Giulio havde overtaget kommandoen over Ranuccios kompagni; han fulgte prinsen hen til den tapre soldats lig, det lå der omgivet af henved halvtreds fjendtlige lig. Prinsen stod endnu en gang af hesten for at tage Ranuccios hånd; Giulio gjorde som han, mens han græd.

"Du er meget ung," sagde Fabricio Colonna til Giulio, "men jeg ser, du er dækket med blod, og din fader var en tapper soldat, der fik mere end tyve sår i Colonnaernes tjeneste. Overtag kommandoen over det, der er tilbage af Ranuccios

afdeling, og før hans lig til vor kirke i Petrella; men husk på, at du måske kan blive angrebet undervejs."

Giulio blev ikke angrebet, men han dræbte med et kårdestød en af sine soldater, der sagde til ham, at han var for ung til at kommandere. Denne uforsigtighed lykkedes for ham, fordi han endnu var dækket med Fabios blod.

Langs vejen hang lig fra alle træernes grene; dette modbydelige syn i forening med Ranuccios og Fabios død var nær ved at gøre Giulio gal. Hans eneste håb var, at ingen vidste navnet på den, der havde overvundet Fabio.

Tre dage efter kampen blev det ham muligt at komme tilbage og tilbringe nogle timer i Albano; han fortalte sine bekendte, at et voldsomt anfald af feber havde tvunget ham til at blive i Rom, hvor han hele ugen havde været nødt til at holde sengen.

Men over alt blev han behandlet med iøjnefaldende ærbødighed; ansete folk hilste ham først, og nogle uforsigtige mennesker gik så vidt, at de kaldte ham "kaptajn" Branciforte.

Flere gange var han gået forbi Campirealiernes palads, men det var fuldstændig tillukket, og da den nye kaptajn i visse tilfælde var meget frygtsom, var det først hen imod middag, han kunne få sig selv til at spørge den gamle Scotti, der altid havde behandlet ham med venlighed:

"Men hvor er dog familien Campireali, jeg ser, at deres palads er lukket?"

"Min ven," svarede Scotti, og hans stemme lød pludselig meget bedrøvet; "det navn bør du aldrig nævne oftere. Dine venner er ganske vist overbevist om, af det er ham, der har søgt dig, og det fortæller de over alt; men når det kommer til stykket, var han jo den eneste hindring for jeres ægteskab; ved hans død

bliver hans søster, der elsker dig, umådelig rig. Man kan endda tilføje, når man vil være åbenmundet, og det bliver i dette tilfælde en dyd, at hun elsker dig så højt, at hun besøger dig om natten i dit lille hus i Albas ruiner. Det er således i din interesse, når det siges, at I var mand og hustru, forinden den skæbnesvangre kamp fandt sted."

Den gamle mand brød af, fordi han så, at Giulio brast i gråd.

"Lad os gå op til herberget," sagde Giulio.

Scotti fulgte ham. De fik et værelse, hvor de låsede sig inde, og Giulio bad den gamle mand om tilladelse til at fortælle ham alt, hvad der var foregået i de sidste otte dage. Da han var til ende med sin lange beretning, sagde den gamle Scotti:

"Jeg forstår af dine tårer, at intet af, hvad der er sket, har været overlagt fra din side; men Fabios død er ikke desto mindre for dig en meget sørgelig begivenhed. Det er ganske nødvendigt, at Elena overfor sin moder erklærer, at du er hendes ægtefælle og har været det allerede længe."

Giulio svarede intet på dette, hvad den gamle mand tydede som en meget rosværdig taktfuldhed.

Den unge mand hensank i dybe drømmerier; han spurgte sig selv, om Elena, ophidset som hun måske var over broderens død, ville være retfærdig overfor ham og indrømme hans hensynsfuldhed; han angrede, hvad der tidligere var hændet.

Derefter bad han Scotti ærligt sige ham, hvad der var foregået i Albano, den dag kampen fandt sted.

Fabio var jo blevet dræbt ved sekstiden om morgenen mere end seks mil fra Albano; men hvor utroligt det end lød, så begyndte folk allerede klokken ni at tale om hans død. Ved middagstid sås den gamle Campireali hulkende og støttet af

sine tjenere begive sig til kapucinerklosteret. Kort efter viste tre af disse munke sig ridende på Campirealis bedste dyr og fulgt af en stor skare tjenere; de tog alle vejen til landsbyen Ciampi, i hvis nærhed kampen havde fundet sted. Den gamle Campireali havde absolut villet følge med, man havde dog fået ham til at opgive denne plan ved at fortælle ham, at Fabricio Colonna var opbragt, (hvorfor vidste egentlig ingen), og måske, hvis han skulle blive taget til fange, ville spille ham et stygt puds.

Om aftenen, henimod midnat, havde det set ud, som om Faggiolaskoven stod i flammer: det var alle munkene og alle de fattige fra Albano, der hver bærende et tykt tændt vokslys var gået ud for at møde den unge Fabios lig.

"Jeg vil ikke skjule for dig," fortsatte den gamle mand, idet han sænkede stemmen, som frygtede han at blive hørt, "at den vej, der fører fra Valmontone og Ciampi – – –"

"Nå, hvad den?" spurgte Giulio.

"Denne vej går forbi dit hus, og man siger, at da Fabios lig var nået til dette sted, sprang blodet pludselig frem af et frygteligt sår, han havde på halsen."

"Hvor rædselsfuldt!" råbte Giulio og rejste sig.

"Vær rolig, min ven," sagde den gamle mand; "du indser selv, at det er nødvendigt, du får alt at vide. Og nu vil jeg sige dig, at din nærværelse her i dag synes noget forhastet. Hvis du gjorde mig den ære at spørge om mit råd, ville jeg tilføje, kaptajn, at du fra nu af og i en måned ikke bør vise dig i Albano. Jeg behøver ikke at sige dig, at det vil være uforsigtigt at tage til Rom. Ingen ved endnu, hvad den hellige fader vil foretage mod Colonnaerne; det formodes, at han vil tro prins Fabricio på hans

ord, når denne påstår først gennem folkemunde at have hørt om kampen ved Ciampi.

Jeg vil gå endnu videre og give dig endnu et råd, skønt du ikke beder mig om det: du er elsket i Albano, ellers ville du ikke være i sikkerhed her. Tænk på, at du nu i flere timer har gået rundt i byen, tænk på, at en eller anden tilhænger af Orsinierne kan anse din opførsel for en hån eller kan måske få lyst til på en nem måde at vinde en stor belønning. Den gamle Campireali har gentaget utallige gange, at han giver sine bedste godser til den, der dræber dig. Du burde have taget nogle af de soldater, du har i dit hus, med her ned i Albano."

"Men jeg har ikke nogen soldater i mit hus."

"I så tilfælde er du fra forstanden, kaptajn; der hører en have til dette herberg, vi vil gå ud gennem den og undslippe gennem vinhaverne. Jeg skal ledsage dig; jeg er gammel og bærer ingen våben; men hvis vi møder folk, der har ondt i sinde, skal jeg tale med dem, og du kan på den måde vinde tid."

Giulios hjerte var opfyldt af sorg og fortvivlelse; i sin rådvildhed havde han udkastet en næsten vanvittig plan: Så snart han havde bragt i erfaring, at Campirealiernes palads var lukket, og beboerne rejst til Rom, havde han besluttet at gense haven, hvor han og Elena havde haft deres møder; han håbede endog at kunne gense hendes værelse, hvor hun havde taget imod ham, når hendes moder var borte.

Han trængte til ved synet af de steder, hvor han havde set hende så øm og kærlig at finde beroligelse for den angst, der nagede ham.

Branciforte og den hjælpsomme gamle mand fulgte de små stier, der gennem vinhaverne løber op mod søen, og de havde

undervejs ingen ubehagelige møder.

Giulio bad atter den gamle om at fortælle om Fabios begravelse. Den tapre unge mands lig var, ledsaget af mange præster, blevet ført til Rom og begravet i familiekapellet. En omstændighed havde tiltrukket sig den almindelige opmærksomhed: Dagen forinden begravelsesceremonien skulle foregå, var Elena ledsaget af sin fader blevet ført tilbage til Besøgelsesklosteret i Castro; derved bekræftedes det rygte, der sagde, at hun hemmelig var gift med den røver, der havde haft det uheld at dræbe hendes broder.

Da Giulio nærmede sig sit hus, blev han forbavset over der at finde sin korporal med fire soldater; disse foreholdt ham, at aldrig nogensinde var deres gamle kaptajn gået udenfor skoven uden at være ledsaget af nogle af sine mænd. Prinsen havde flere gange sagt, at når man ville lade sig slå ihjel på grund af uforsigtighed, burde man forinden indgive sin afskedsbegæring, for ikke at belemre ham med at hævne en unyttig død.

Giulio Branciforte indså det rigtige i denne opfattelse, som han hidtil havde stået fuldstændig fremmed overfor. Han adlød øjeblikkelig prinsens anmodning; han gav sig kun tid til at omfavne den gamle mand, der havde været uegennyttig nok til at følge ham til hans hus.

Men et tungsind, der næsten gjorde Giulio gal, drev ham få dage efter atter til Campirealiernes palads. Ved mørkets frembrud sneg han og tre af hans soldater, alle forklædt som neapolitanske købmænd, sig ind i Albano; alene gik han hen til Scottis hus, hvor han fik at vide, at Elena var forvist til klosteret i Castro.

Hendes fader, der troede, at hun havde ægtet den mand, han kaldte sin søns morder, havde svoret aldrig at ville gense hende. Han havde ikke engang set hende, da han bragte hende til klosteret. Derimod syntes hendes moders ømhed for hende dobbelt stor, og ofte forlod hun Rom for at tilbringe en eller to dage sammen med sin datter.

4

"Hvis det ikke lykkes mig at retfærdiggøre mig overfor Elena," tænkte Giulio, da han om natten ankom til sit kvarter og sin afdeling, "så vil det ende med, at hun virkelig anser mig for en morder. Gud må vide, hvilke historier der er blevet hende fortalt om denne skæbnesvangre kamp!"

Giulio drog til prins Colonna i fæstningen Petrella og bad om tilladelse til at rejse til Castro. Prinsen rynkede panden.

"Vi har endnu ikke fået ordnet sagen med Hans Hellighed angående den lille fægtning ved Ciampi; jeg har erklæret, som sandt er, at jeg har været fuldstændig uvidende om denne kamp, at jeg først om morgenen her i mit slot i Petrella fik underretning om, at den havde fundet sted. Jeg tror, at paven vil fæste lid til min sandfærdige beretning. Men Orsinierne er mægtige. Fra alle sider hører jeg, at du har udmærket dig i denne kamp. Orsinierne påstår endda, at adskillige fanger er blevet hængt i træerne; du ved, hvor falsk denne påstand er; men vi må befrygte, at de vil hævne sig."

Den målløse forbavselse, som den unge troskyldige kaptajns ansigt udtrykte, morede prinsen; dog forstod han, at overfor så megen troskyldighed måtte han udtrykke sig tydeligere.

"Jeg ser dig besjælet af dette altbesejrende mod, der har gjort navnet Branciforte kendt over hele Italien. Jeg håber, du vil vise mit hus den samme troskab, der altid udmærkede din fader og gjorde ham så kær for os. Parolen til mine soldater lyder: Sig aldrig sandheden om noget, der angår mig eller mine tropper! Hvis du i et givet øjeblik er nødt til at tale og ikke indser nytten

af at lyve, så sig i alle tilfælde det modsatte af, hvad du mener, og vogt dig, mere end for en dødssynd, for at røbe det mindste gran af sandheden.

Jeg ved for øvrigt, at du har en kærlighedshistorie i klosteret i Castro; jeg tillader dig at gå og spilde fjorten dage i denne lille by, hvor Orsinierne har mange venner og forbundsfæller. Gå til min hushovmester, han vil give dig to hundrede zechiner. Det venskab, jeg nærede for din fader," tilføjede prinsen leende, "giver mig lyst til at give dig nogen vejledning om, hvorledes du skal gribe dette kærlighedseventyr an. Du selv og tre af dine soldater forklæder jer som købmænd. I foregiver at være drukne og I skaffer jer venner i Castro ved at drikke med alle dagdriverne …

For øvrigt," fortsatte prinsen alvorligt, "hvis du fanges og dræbes af Orsinierne, så tilstå aldrig dit navn eller at du tilhører mig. Jeg behøver ikke at sige dig, at du altid skal gå rundt om de små byer og altid forlade dem ad den port modsat den, du kom ind ad."

Giulio var rørt over disse faderlige råd af en mand, der ellers altid var streng og alvorlig.

Prinsen smilede først ad de tårer, han så rulle ned ad den unge mands kind; men snart skælvede også hans stemme. Han trak en af de talrige ringe af, han bar på sine fingre; da Giulio modtog den, kyssede han denne hånd, der var berømt for så mange heltegerninger.

"Aldrig har selv min fader talt således til mig!" udbrød den unge mand begejstret.

To dage efter, lidt før daggry, befandt han sig indenfor den lille by Castros mure; fem af hans soldater fulgte ham, forklædt

som han selv: to af dem holdt sig for sig selv og syntes ikke at kende hverken Giulio eller de tre andre.

Før Giulio endnu var kommet ind i byen, så han Besøgelsesklosteret, en vældig bygning omgivet af sorte mure, ikke ulig en fæstning. Han ilede hen i kirken, den var pragtfuld. Nonnerne, der alle var adelige og mest tilhørte meget rige slægter, kappedes om at pryde kirken, der jo var den eneste del af klosteret, der var offentligt tilgængelig. Det var blevet skik og brug, at den af damerne, der af paven blev udnævnt til klosterets abbedisse, skænkede en offergave, hvis hensigt var for bestandig at bevare hendes navn fra glemsel; den abbedisse, hvis gave var ringere end hendes forgængerskes, blev ligesom hendes familie almindelig foragtet.

Med skælven betrådte Giulio dette pragtfulde rum, marmor og guld strålede ham over alt i møde. Men han skænkede i sandhed næppe al denne pragt en tanke; han syntes, han følte Elenas øjne hvile på sig. Han havde hørt, at hovedalteret havde kostet mere end otte hundrede tusind frank, men hans blik søgte forbi det og hen til et gyldent gitter, omtrent fyrre fod højt og delt i tre dele af to marmorpilastre. Dette gitter, der ved sin kolossale størrelse så frygtindgydende ud, hævede sig bagved hovedalteret og adskilte nonnekoret fra kirken, der var tilgængelig for alle.

Bagved dette gyldne gitter vidste Giulio, at nonnerne og pensionærerne befandt sig under gudstjenesten, derhen kunne de begive sig på alle tider af dagen, når de følte trang til at bede; dette var almindelig bekendt, og det var på denne omstændighed, at den stakkels Giulio byggede alt sit håb.

Sandt nok dækkede et umådeligt sort flor den indvendige side af gitteret, men Giulio mente, at det lette stof sikkert ikke forhindrede klosterets pensionærer i at se ud i den for alle folk tilgængelige del af kirken.

Hver jernstang i dette prægtigt forgyldte gitter var forsynet med en kraftig spids, der vendte ud mod de i kirken tilstedeværende.

Giulio valgte en meget synlig og lys plads lige overfor den venstre del af gitteret, og der tilbragte han al sin tid med at høre messerne. Da han kun var omgivet af bønder, håbede han at blive bemærket selv igennem det sorte flor.

For første gang i sit liv anstrengte denne beskedne unge mand sig for at tiltrække sig opmærksomhed: han klædte sig iøjnefaldende, han gav talrige almisser, når han gik ind og ud af kirken. Han og hans folk udviste den største forekommenhed overfor alle arbejdere eller småleverandører, der havde den mindste forbindelse med klosteret.

Det var dog først på den tredje dag, han fik håb om, at et brev kunne komme Elena i hænde.

Efter Giulios ordre fulgte hans folk ethvert skridt af de to lægsøstre, der besørgede en del af klosterets indkøb; den ene af dem stod i forbindelse med en småhandlende. Giulio havde blandt sine soldater en, der havde været munk, denne vandt købmandens venskab og lovede ham en zechin for hvert brev, der blev overbragt pensionæren Elena di Campireali.

"Hvad for noget," udbrød købmanden, da han hørte tale om denne sag, "er det et brev til 'røveren's hustru?"

Elena var allerede blevet kendt i Castro under dette navn, og hun havde ikke været der i fjorten dage; men det er jo også

således, at enhver begivenhed, der sætter fantasien i bevægelse, rygtes med lynets hastighed hos det italienske folk, for hvem sagens detaljer spiller en så stor rolle.

"Hun der er da i det mindste gift," føjede manden til; "men hvor mange af vore klosterdamer har ikke engang denne undskyldning og modtager udefra mange andre ting end breve!"

I dette første brev fortalte Giulio med største nøjagtighed om alt, hvad der var foregået hin usalige dag, hvor Fabio havde fundet døden; han sluttede med at spørge: "Hader De mig?"

Elena svarede ham kun med ét par linjer, der indeholdt følgende ord: "Uden at hade nogen vil jeg anvende resten af mit liv på at glemme den, ved hvem min broder er blevet dræbt."

Giulio ilede med at svare. Efter bittert at have beklaget sig over sin skæbne fortsatte han:

> "Du vil altså ikke mindes, hvad der står i den hellige skrift? Kvinden skal forlade sine forældre og sin slægt for at følge sin mand. Vover du at påstå, at du ikke er min hustru? Husker du hin juninat? Da morgenrøden begyndte at lyse over Monte Cavi, kastede du dig ned for min fod, og jeg føjede mig efter dig; du var min, hvis jeg havde villet det; du kunne selv ikke modstå din store kærlighed til mig.
>
> Du ved, hvor ofte jeg havde sagt dig, at alt længe havde hele mit liv og alt, hvad der var mig kært, tilhørt dig; nu forekom det mig pludselig, som om du kunne svare mig, skønt du ikke gjorde det, at det måske var indbildning, at jeg aldrig i gerning

havde bevist det. Jeg fik da på engang en idé, der, hvor grusom den end var for mig, dog sikkert var rigtig. Jeg tænkte, at det ikke var for intet, at tilfældet bød mig en lejlighed til at ofre dig den største lykke, jeg nogensinde kunne have drømt om.

Du lå allerede forsvarsløs i mine arme, husker du det, dine læber kunne intet mere afslå mig?

I samme øjeblik lød fra klosteret på Monte Cavi klokkerne, der ringede til morgenbøn, og som ved et mirakel nåede lyden til os. Da sagde du til mig:

'Bring den hellige Madonna dette offer, hun, der selv var ren og uskyldig.'

Men jeg var allerede selv grebet af tanken om dette offer, det største af alle, det eneste virkelige, som jeg nogensinde ville få lejlighed til at vise dig.

Jeg fandt det forunderligt, at du havde haft den samme tanke. Den fjerne lyd af Ave Maria-klokkerne gjorde mig bevæget, det indrømmer jeg; jeg tilstod dig din bøn. Det offer, jeg bragte, var ikke udelukkende for dig; jeg syntes, at jeg gav vor fremtidige forening under Madonnas beskyttelse. Da troede jeg, at hindringerne skulle komme fra din rige og adelige familie og ikke fra dig, troløse, Elena!

Hvis det ikke havde været et fingerpeg fra Forsynet, hvorledes skulle lyden af Ave-klokken have nået os fra det fjerne, oven over halvdelen af

skovens træer, der netop da svajede hid og did i morgenvinden?

Husker du så, at du knælede ned foran mig? Jeg rejste mig og tog frem fra mit bryst det kors, som jeg bærer der, og du svor ved dette kors, som nu ligger her foran mig, og ved din evige fordømmelse, at hvor som helst du end måtte opholde dig, og hvilke begivenheder der end måtte ske, skulle du, så snart jeg bød dig, komme og give dig ind under min magt lige så fuldstændigt, som du var det i det øjeblik, Ave-klokkens lyd nåede vort øre fra Monte Cavi.

Derefter bad vi i forening to *Ave* og to *Pater*.

Nuvel, ved den kærlighed, du dengang følte for mig, og hvis du, som jeg frygter, har glemt denne, da ved din evige fordømmelse befaler jeg dig at modtage mig i nat i dit værelse eller i Besøgelsesklosterets have."

Mærkeligt nok genfortæller den italienske forfatter mange, lange breve, skrevet efter dette første af Giulio Branciforte, men han giver kun korte uddrag af Elena di Campirealis svar.

Da nu, efter henved tre hundrede års forløb, disse udgydelser om religion og kærlighed ligger vore læsere temmelig fjernt, har forfatteren frygtet for, at gengivelsen af alle brevene ville virke trættende.

Det fremgår af Elenas breve, at hun omsider gik ind på at efterkomme den befaling, der indeholdtes i det ovenfor gengivne brev.

Det lykkedes Giulio at skaffe sig adgang til klosteret, forklædt som kvinde.

Elena modtog ham, men kun indenfor et tilgitret vindue i stueetagen, som vendte ud til haven.

Til sin grænseløse sorg mærkede Giulio, at den unge pige, der forhen var så øm, ja endog lidenskabelig, var blevet ligesom fremmed over for ham; hun behandlede ham næsten "høfligt". Da hun tilstod ham adgang til haven, havde det været udelukkende i kraft af den ed, hun havde svoret. Mødet var kort; Giulios stolthed, der måske nok var opægget af de stedfundne begivenheder, fik overtaget over hans dybe smerte.

"Ak," tænkte han, "hvor er dog den Elena, der i Albano syntes at have givet sig til mig for hele livet; det er kun hendes skygge, jeg ser for mig."

Og det gjaldt nu kun for Giulio om at skjule de tårer, der strømmede ned over hans ansigt, fremkaldt ved Elenas kolde og høflige måde at tiltale ham på.

Da hun var færdig med at tale og med at retfærdiggøre den forandring, som hun selv mente var en ganske naturlig følge af broderens død, svarede Giulio hende, idet han talte ganske langsomt:

"De holder ikke, hvad De har svoret; De tager ikke imod mig i en have, De ligger ikke på knæ foran mig, således som De gjorde i det øjeblik, vi hørte Ave-klokken fra Monte Cavi. Glem Deres ed, hvis De kan, jeg kan aldrig glemme den. Gud være med Dem!"

Ved disse ord forlod han det tilgitrede vindue, skønt han kunne have blevet der endnu en time. Hvem skulle have anet en time forinden, at han frivilligt skulle forkorte dette

længselsfuldt attråede møde! Det offer, han således bragte, sønderrev hans sjæl, men han tænkte, at han virkelig ville have fortjent Elenas foragt, hvis han havde besvaret hendes kolde ord med hån og vrede.

Før daggry forlod han klosteret, steg til hest og gav sine folk ordre til at vente på ham i Castro en uge, hvorefter de skulle vende tilbage til skoven; han havde næsten mistet besindelsen i sin fortvivlelse.

Han slog først ind på vejen til Rom.

"Hvor er det muligt! Hvor kan jeg drage bort fra hende!" gentog han hvert øjeblik for sig selv. "Ak, kan det tænkes, at vi er blevet som fremmede for hinanden! Ak, Fabio, Fabio, hvor du allerede er hævnet!"

Synet af de mennesker, han mødte på vejen, gjorde ham rasende; han tog vejen langs havet, hvor landet er øde og udyrket. Her, hvor han ikke mere blev forstyrret af mødet med de fredelige bønder, hvis skæbne han misundte, trak han vejret roligere. Det øde og vilde landskab stemte overens med hans dybe fortvivlelse og dæmpede hans vrede; og han hengav sig helt til tanken om sin sørgelige lod.

"I min alder har jeg kun en udvej, og det er at elske en anden kvinde!" tænkte han ved sig selv.

Men denne tanke forøgede kun yderligere hans smerte. Han indså alt for godt, at for ham var der kun én kvinde i verden. Han forestillede sig den lidelse, det ville være for ham, hvis han vovede at nævne ordet kærlighed til en anden end Elena.

Pludselig lo han bittert.

"Jeg ligner jo en af Ariostos helte," tænkte han, "som flakker om i ørkenen for at glemme, at de nylig har set deres troløse

elskerinde i en anden ridders arme … Så forbryderisk er hun dog ikke, hun går ikke så vidt i sin utroskab, at hun elsker en anden!" Og efter den bitre latter brast Giulio i en endnu bitrere gråd, og han fortsatte sin tankegang:

"Hendes følsomme og rene sjæl er blevet ledt vild af de frygtelige beretninger, hun har hørt om mig; de har sikkert fremstillet for hende, hvorledes jeg kun tog del i denne sørgelige ekspedition i det hemmelige håb der at kunne dræbe hendes broder. Måske er man gået så langt, at man har tillagt mig den modbydelige beregning, at når hendes broder engang var død, så var hun eneste arving til umådelige rigdomme …

Og jeg har været dum nok til i fjorten dage at overlade hende til mine fjenders indflydelse! Når jeg er så fortvivlet, er det vel, fordi Himlen ikke har skænket mig evner til at bringe noget ud af mit liv! Ak, hvor er jeg dog et elendigt og foragteligt væsen! Mit liv er til glæde for ingen, mindst for mig selv!"

I dette øjeblik fik Giulio en indskydelse, der i de tider var meget sjælden: Hans hest gik i strandkanten, og bølgerne rullede fra tid til anden ind over dens hove; han fik den tanke at tvinge hesten ud i havet og således gøre en ende på sin fortvivlede livsskæbne.

Hvad skulle der blive af ham i fremtiden, efter at det eneste væsen i verden, der havde lært ham lykken at kende, havde forladt ham?

Men en ny tanke slog ned i ham og standsede ham.

"Hvad er den sorg, jeg føler nu, i sammenligning med den smerte, jeg ville lide, når om et øjeblik dette elendige liv var afsluttet? Da ville Elena ikke blot, som hun nu gør, vise mig ligegyldighed; nej, jeg ville se hende i en andens arme; thi for at

martre min sjæl ville Djævelen vise mig de grusomste syn! Ak, selv ikke i graven kunne jeg glemme Elena!"

For at undgå fristelsen gav Giulio sig til at fremsige det ene ave efter det andet. Det var ved at høre Ave-klokken, at han hin morgen havde ladet sig forlede til en ædelmodighed, som han nu anså for sit livs største fejl.

"Hvis den hellige Madonna er skyld i, at jeg bar mig så tåbeligt ad, bør hun så ikke i sin uendelige retfærdighed på en eller anden måde gengive mig min lykke?"

Denne tanke om Madonnas retfærdighed spredte lidt efter lidt hans fortvivlelse. Han løftede hovedet og så foran sig, bag Albano og skoven, Monte Cavi med sit hellige kloster, hvis morgenklokker havde forledt ham til det, han nu kaldte for et nedrigt bedrageri. Dette uventede syn af det hellige sted bragte ham trøst.

"Nej!" udbrød han, "det er umuligt, at Madonna har forstødt mig. Hvis Elena havde været min hustru, således som hendes kærlighed og min værdighed som mand berettigede os til, så ville beretningen om hendes broders død i hendes sjæl have vakt erindringen om det bånd, der bandt hende til mig. Hun ville da have sagt til sig selv, at hun havde tilhørt mig, længe forinden jeg ved et skæbnesvangert tilfælde på slagmarken blev stillet ansigt til ansigt med Fabio. Han var to år ældre end jeg, langt mere øvet end jeg i våbenkunst og i alle retninger stærkere og dristigere end jeg.

Min hustru ville af tusinde grunde have ladet sig overbevise om, at det ikke var mig, der havde søgt denne kamp. Hun ville have mindedes, at jeg aldrig havde næret det mindste had til hendes broder, selv ikke, da han skød på mig med sin

flintebøsse. Jeg husker, at jeg ved vort første stævnemøde sagde til hende:

'Din broder er ikke at dadle, han har lydt ærens lov.'"

Da Giulio gennem sin andagt til den hellige jomfru havde fået noget af sit håb tilbage, skyndte han på sin hest og ankom nogle timer efter til sin afdelings lejrplads. Han fandt sine soldater bevæbnede og i færd med at bryde op; de skulle tage vejen, der fører fra Neapel til Rom over bjergene. Den unge kaptajn skiftede hest og drog bort med sine folk.

Det kom ikke den dag til nogen kamp; Giulio spurgte ikke, hvorfor de var marcheret ud, det var ham ligegyldigt. Da han atter befandt sig i spidsen for sine soldater, syntes han pludselig, han så sin skæbne i et andet lys.

"Jeg har båret mig tåbeligt ad," tænkte han, "jeg burde aldrig have forladt Castro; Elena er rimeligvis langt mindre skyldig, end jeg i min vrede antog. Nej, hun kan ikke have ophørt at være min, denne rene, troskyldige sjæl, som jeg har set kærligheden spire frem hos! Hendes lidenskab for mig var så dyb, så oprigtig! Hvor ofte har hun ikke foreslået at flygte bort med mig, der var så fattig; hun ville, vi skulle lade os vie af en munk fra Monte Cavi. Jeg burde have opnået et nyt møde med hende i Castro, jeg burde have talt hende til fornuft. Min lidenskab får mig til at begå barnagtigheder! Ak, hvorfor har jeg ikke en ven, der kan råde mig! Den samme ting forekommer mig det ene øjeblik modbydelig, det næste rigtig og nødvendig."

Om aftenen på denne dag, da afdelingerne forlod landevejen for at drage ind i skoven, nærmede Giulio sig til prinsen og spurgte, om han kunne få tilladelse til at blive endnu nogle dage i en lille by, hvor han havde noget at udrette.

"Gå ad Helvede til!" råbte prins Fabricio, "tror du, det er øjeblikket, hvor jeg kan tage mig af dine børnestreger!"

En time efter var Giulio atter på vej til Castro; han traf sine folk der, men han vidste ikke, hvorledes han skulle bære sig ad med at skrive til Elena efter at have forladt hende på en så hovmodig måde.

Hans første brev indeholdt kun disse ord:

"Mon man vil modtage mig næste nat?"

Svaret var lige så kort, det lød:

"Man kan komme."

Efter at Giulio var gået fra hende, havde Elena troet sig forladt for bestandig. Da først forstod hun ret meningen af det, han havde sagt hende, han, der var så fattig og så ulykkelig: hun var hans hustru, forinden han havde den ulykke på kamppladsen at møde hendes broder.

Da Giulio nu atter indfandt sig, blev han ikke modtaget med disse kolde, høflige talemåder, som ved det tidligere møde havde voldt ham så megen smerte. Sandt nok, han fik kun Elena at se forskanset bag det tilgitrede vindue, men hun var forsagt og skælvende.

Giulio, der mest af alt frygtede atter at skulle føle sin sjæl sønderslides af Elenas kulde, forsøgte ved hjælp af en bevisførelse, der var en advokat værdig, at bevise Elena, at hun havde været hans hustru, forinden den skæbnesvangre kamp ved Ciampi. Elena afbrød ham ikke, fordi hun var angst for, at hendes tårer skulle overvælde hende, men til sidst, da hun følte, at hun ikke mere kunne beherske sig, opfordrede hun sin ven til at forlade hende og komme tilbage næste nat. Næste dag skulle

en stor kirkefest fejres, derfor skulle alle nonnerne møde særlig tidligt til morgenbønnen, og deres møde kunne således let opdages.

Giulio forlod tankefuld haven; i sin glødende forelskelse kunne han ikke blive klar over, om Elena havde taget godt eller dårligt imod ham.

"En skønne dag ender det med, at jeg bortfører Elena," sagde han til sig selv.

Og han gav sig til at undersøge på hvilken måde han bedst med magt kunne trænge ind i klosterhaven.

Klosteret, der var meget rigt, havde en stor mængde tjenere, mange af disse var forhenværende soldater; de var indlogeret i en slags kaserne, hvis tilgitrede vinduer vendte ud til en ganske smal passage, der fra den ydre dør, anbragt i den mere end firs fod høje sorte klostermur, førte til den indre dør, der vogtedes af den som portnerske ansatte lægsøster. Denne smalle gang begrænsedes altså på den ene side af kasernemuren, på den anden af havemuren, der var tredive fod høj.

Klosterets facade, der vendte ud til en åben plads, havde foruden døren kun en eneste åbning, et meget lille vindue, gennem hvilket soldaterne kunne iagttage, hvad der foregik udenfor.

Klosteret frembød et i høj grad mørkt og skummelt syn, set udvendigt fra: Den høje mur var næsten ganske sort af ælde, døren var forsynet med svære jernbeslag fastgjort med vældige nagler, og det eneste lille vindue, der var anbragt højt oppe, var kun fire fod højt og næppe to fod bredt.

Vi skal ikke her gengive den oprindelige beretnings lange beskrivelse af de stævnemøder, Giulio efterhånden opnåede af

Elena. Den største fortrolighed herskede nu atter, ligesom tidligere i haven i Albano, mellem de elskende, men Giulio havde dog ikke formået at bevæge Elena til at komme ned i haven til ham.

En nat fandt Giulio hende stille og tankefuld; hun fortalte ham, at hendes moder var kommet til klosteret fra Rom for at besøge hende og havde til hensigt at blive der i nogle dage. Elena pintes af samvittighedsnag over at være tvunget til at føre denne ømme, kærlige moder bag lyset, hun, der bestandig havde vist datteren den største skånsomhed og hensynsfuldhed i hendes forhold til Giulio.

Men hvorledes skulle Elena nogensinde vove at fortælle hende, at hun om natten tog imod den mand, for hvis hånd hendes søn var død?

Elena tilstod til sidst for Giulio, at hvis hendes ømme og kærlige moder begyndte at udfritte hende, ville hun aldrig have kraft til at svare hende med en løgn.

Giulio forstod hele faren ved sin stilling; hele hans skæbne beroede nu på, om et eller andet tilfælde gav signora di Campireali lejlighed til at opnå datterens fortrolighed.

Den følgende nat, da Giulio kom til Elena, udtrykte hele hans holdning en beslutsomhed, der overraskede hende.

"I morgen nat," sagde han til hende, "kommer jeg tidligere, jeg løsner en af gitterets jernstænger, du kommer ned i haven til mig. Jeg fører dig hen i en af byens kirker, hvor en præst, der er mig hengiven, vier os. Forinden dagen bryder frem, er du tilbage i klosteret. Når du først er min hustru, behøver jeg intet at frygte, og jeg vil gå ind på alt, hvad din moder vil forlange

som soning for den frygtelige ulykke, vi alle sørger over, ja endog ikke at se dig i flere måneder, hvis det er nødvendigt."

Da Giulio så, hvor bestyrtet Elena blev over hans forslag, tilføjede han:

"Prinsen kalder mig til sig; min ære og forskellige andre grunde tvinger mig til at drage herfra. Du må gå ind på mit forslag, det er den eneste måde, på hvilken vi kan sikre vor fremtid. Vil du ikke gå ind på det, så lad os skilles for bestandig, nu i dette øjeblik. Jeg vil altid angre, at jeg har kunnet tro på den ed, du svor mig, den var hellig, men du har været troløs. Mit eneste håb vil være, at den foragt, din troløshed indgyder mig, vil kunne helbrede mig for den grænseløse kærlighed, jeg nærer til dig, og som længe nok har været mit livs ulykke."

Elena brast i en fortvivlet gråd.

"Gud i Himlen," hulkede hun, "hvor forfærdeligt for min moder!"

Til sidst gik hun ind på forslaget.

"Men," sagde hun med skælvende stemme, "hvis nogen opdager os, når vi går ud eller kommer hjem? Tænk, hvilken forargelse det vil vække! Tænk på, hvor forfærdelig min moders stilling vil være! Lad os vente, til hun om nogle dage er rejst."

"Det er lykkedes dig at få mig til at tvivle på det, der var mig helligst og dyrebarest i verden, nemlig dit ord. I morgen nat skal vi være viet, eller vi ses nu for sidste gang på denne side graven."

Tårerne, der i strømme flød ned over Elenas dejlige ansigt, var hendes eneste svar; hendes elskedes beslutsomme og hårde tone bragte hende fuldstændig ud af fatning.

Havde hun virkelig fortjent hans foragt? Var det virkelig den samme Giulio, der tidligere var så øm og blid?

Omsider gav hun helt efter, og Giulio gik bort fra hende. –

Fra det øjeblik var Elena et bytte for de mest oprivende og skiftende stemninger; hvis hun havde forberedt sig på at gå den visse død i møde, ville hendes fortvivlelse ikke have været dybere. Hverken tanken om Giulios altovervældende kærlighed, eller om hendes moders trofaste ømhed, syntes at yde hende nogen trøst. Hele resten af natten kastede hun sig på sin seng, tog snart den ene, snart den anden beslutning, der dog alle forekom hende lige grusomme og umulige at udføre. Der var øjeblikke, hvor hun syntes, at hun måtte tilstå alt for sin moder.

Dagen efter, da signora Campireali så sin datter, blev hun så forfærdet over hendes blege, forgræmmede udseende, at hun glemte alle sine fornuftige beslutninger og kastede sig i datterens arme, idet hun udbrød:

"Men hvad går her dog for sig? Sig mig, hvad du har gjort, eller hvad du er ved at gøre? Hvis du tog en dolk og borede den i mit hjerte, ville jeg ikke lide så meget som ved denne grusomme tavshed, som du bevarer overfor mig."

Elena så moderens grænseløse ømhed og angst, hun forstod, at hun længe havde søgt at bekæmpe sine følelser overfor datteren, men at de nu overvældede hende; og hun kastede sig på knæ foran sin moder.

Denne søgte at lære den hemmelighed at kende, der nagede og pinte hendes barn, men Elena bønfaldt hende om ikke at spørge mere. Den næste dag, og alle dage efter den, ville hun bestandig være hos sin moder. Ak! dette ubetænksomme ord af Elena efterfulgtes snart af en fuldstændig tilståelse.

Signora di Campireali følte den største gru ved at vide sin søns morder i sin nærhed, men snart overskyggedes denne følelse af en ren og stor glæde. Intet kan lignes ved den henrykkelse, hun følte, da hun forstod, at hendes datter intet øjeblik havde glemt, hvad hendes ære bød hende.

Denne vished forandrede med et slag alle hendes planer, hun betænkte sig nu ikke på at bruge list, når det gjaldt en mand, der intet som helst betød for hende.

Elena, hvis hjerte var oprevet af lidenskab og uvished, trængte til at udøse sine følelser, og moderen fik hendes fortrolighed fuldt og uforbeholdent. Signora di Campireali, der nu troede sig alt tilladt, opfandt hurtigt en mængde gode grunde.

Hun beviste med stor lethed det stakkels barn, at et hemmeligt ægteskab altid sætter en plet på en kvindes liv; hvis hun kun i otte dage ville vente med at adlyde sin elskede, så ville hun kunne opnå at blive viet offentligt og på en agtværdig måde.

Hun, moderen, ville rejse til Rom, hun ville forklare for faderen, at Elena længe forinden kampen ved Ciampi, hvor Fabio blev dræbt, havde tilhørt Giulio, at de endog var viet, at ceremonien havde fundet sted den nat, da han og Fabio havde mødt de to elskende forklædte som munke.

Moderen vogtede sig vel for at forlade datteren et eneste øjeblik hele den dag, og omsider om aftenen skrev Elena til sin ven et rørende og troskyldigt brev, i hvilket hun fortæller ham, hvorledes hun har kæmpet og lidt; hun ender med på sine knæ at bønfalde ham om at opsætte deres vielse i otte dage.

"Når jeg nu skriver dette brev til dig," tilføjer hun, "dette brev, som et af min moders bude vil bringe dig, synes jeg, at jeg har gjort stor uret i at fortælle hende alt. Jeg synes, jeg ser dig blive vred og opbragt, og jeg ser dine øjne, som jeg elsker, se hadefulde på mig; mit hjerte sønderrives af det grusomste samvittighedsnag. Du vil sikkert sige, at jeg har en svag karakter, at jeg er meget forsagt, og at du foragter mig. Ak, jeg tilstår dig jo alt, min elskede! Men forestil dig min moder grædende og næsten på knæ foran mig! Da var det mig ganske umuligt ikke at sige hende, at der var en bestemt grund til, at jeg måtte bede hende ikke spørge mere, og da jeg først havde sagt dette uforsigtige ord, så ved jeg ikke, hvad der foregik i mig, men pludselig var det mig ganske umuligt ikke at fortælle hende alt, hvad der var foregået mellem os. Jeg tror, det var mest, fordi min stakkels sjæl, der havde udtømt al sin kraft, trængte til at rådes; og jeg håbede i min moders ord at finde den vejledning, jeg behøvede – ak, min elskede, jeg glemte, at min moders bevæggrunde ikke kunne være de samme som dine.

Jeg glemte min første pligt, som var at adlyde dig. Måske er jeg ude af stand til at føle den virkelige kærlighed, der består alle prøvelser.

Foragt mig, min Giulio, men i Guds hellige navn, ophør ikke at elske mig. Bortfør mig, hvis du vil, men vær retfærdig og tro mig, når jeg siger, at

hvis min moder ikke netop havde befundet sig i klosteret, da skulle intet i verden, hverken farer eller skam eller angst, have afholdt mig fra at adlyde dig! Men moder er god! Hun er klog og forudseende, og hun er højmodig!

Husk, hvad jeg engang fortalte dig: fader kom ind i mit værelse, moder reddede dine breve, som jeg ikke så nogen udvej til at skjule; og da faren var overstået, gav hun mig dem tilbage uden at ville læse dem og uden en bebrejdelse! Og således har hun altid været imod mig.

Du indser, at jeg må elske hende; og dog, nu jeg skriver til dig, det er forfærdeligt at måtte sige det, nu synes jeg, at jeg hader hende.

Hun har erklæret, at hun på grund af varmen vil tilbringe natten i et telt i haven; nu lyder hammerslag! Det er folkene, der er i færd med at rejse teltet! Vi kan ikke mødes i nat, det er umuligt. Jeg frygter endog for, at pensionærernes sovesal bliver låset, ligesom også vindeltrappens to døre; det sker ellers aldrig. Disse forsigtighedsregler gør det aldeles umuligt for mig at gå ned i haven, selv om jeg kunne ønske at gøre det for at afvende din vrede, som jeg føler truer mig.

Ak! min stakkels Giulio! Hvis det stod i min magt, hvor kunne jeg ikke i dette øjeblik give mig i din vold, ak! om jeg kunne, jeg ilede til kirken for at blive din hustru!"

Elena skrev endnu to sider fyldte med usammenhængende og lidenskabelige sætninger.

Giulio Branciforte blev meget forbavset over at modtage brev fra Elena, omtrent en time før aftenklokken ringede til Ave. Han havde netop tilendebragt forberedelserne til vielsen og sluttet aftale med præsten.

Hans vrede kendte ingen grænser.

"Hun behøver ikke at råde mig til at bortføre hende! Den svage, forsagte skabning!" udbrød han.

Straks efter satte han sig til hest og tog vejen til Faggiolaskoven.

Signora di Campirealis stilling var følgende:

Hendes mand lå på sit dødsleje; vrede og sorg over ikke at se sig i stand til at tage hævn over Giulio Branciforte havde brudt hans kraft og førte ham nu langsomt mod døden. Forgæves havde han ladet tilbyde de romerske "bravi" store summer, ingen havde haft mod til at gøre det af med en af prins Colonnas officerer, sikre som de var på da at se hele deres familie udryddet.

Det var ikke et år siden, at en hel landsby var blevet tilintetgjort for at straffe mordet på en af Colonnas soldater. Husene var blevet stukket i brand, og alle de af indbyggerne, mænd som kvinder, der gjorde forsøg på flugt, var blevet fanget, og bundet på hænder og fødder kastet ind i de brændende huse.

Signora di Campireali besad store ejendomme i kongeriget Neapel; hendes mand havde forlangt, at hun derfra skulle lade komme mænd, rede til at myrde Branciforte; men kun tilsyneladende efterkom hun sin mands befaling; hun var jo

nemlig overbevist om, at hendes datter var uigenkaldeligt bundet til Giulio. Hendes tanke var at få den unge mand sendt til den spanske hær, som på det tidspunkt kæmpede mod Flandern. Hvis han, efter at have gjort nogle felttog med, ikke var blevet dræbt, var det et tegn fra Gud på, at han ikke misbilligede et ægteskab, der var nødvendigt.

I så tilfælde ville hun skænke sin datter de godser, hun besad i kongeriget Neapel; Giulio Branciforte skulle da, efter at han havde taget navn efter sine nye besiddelser, sammen med sin hustru tilbringe nogle år i Spanien.

Men efter datterens tilståelse så moderen nu alt fra et andet synspunkt: Ægteskabet var ikke mere nogen nødvendighed, tværtimod; og mens Elena skrev til sin elskede det brev, vi ovenfor har gengivet, skrev signora di Campireali til Pescara og til Chieti og gav sine forpagtere befaling til at sende hende folk til Castro, der var pålidelige og i stand til at udføre en overrumpling. Hun skjulte ikke for dem, at det drejede sig om at hævne hendes søns død.

Buddet med disse to breve drog afsted inden aften.

5

Den påfølgende dag vendte Giulio tilbage til Castro, han havde med sig otte soldater, der havde mod til at følge ham og udsætte sig for prinsens vrede, for det var ikke sjældent, at denne havde straffet et forehavende, som det af Giulio planlagte, med døden.

I Castro havde Giulio fem mænd, otte bragte han med sig; men hvor tapre og uforfærdede de end var, syntes han dog, at fjorten soldater var et utilstrækkeligt antal, for klosteret var snarere at ligne ved en fæstning.

Det drejede sig om enten ved magt eller ved list at skaffe sig adgang gennem den ydre klosterdør; derefter måtte man følge den mere end halvtreds skridt lange gennemgang, til venstre for hvilken hævede sig, som vi har fortalt, den høje kasernemur med tilgitrede vinduer; i denne bygning var det, at nonnernes tredive-fyrre tjenere, forhenværende soldater, havde deres bolig, og fra disse vinduer ville der blive åbnet en morderisk ild i samme øjeblik, som angrebet blev opdaget, og der blev slået alarm i klosteret.

Abbedissen var en klog dame, men hun frygtede de krigsbedrifter, der øvedes af prins Colonna, Marco Sciarra eller Orsinierne, der regerede som herrer i omegnen. Hvorledes skulle hun kunne afslå et angreb af otte hundrede dristige mænd, der med lethed kunne besætte en lille by som Castro, når de havde grund til at tro, at klosteret var fyldt med guld?

I almindelighed havde klosteret femten eller tyve "bravi" i kasernen til venstre for gennemgangen, der førte til den indre klosterdør; til højre hævede sig en høj mur uden en eneste

åbning; for enden af denne passage var der en jerndør, der vendte ind til en mindre med søjler prydet forgård, efter denne kom den store klostergård og til højre haven; denne jerndør bevogtedes af en lægsøster.

Da Giulio, fulgt af sine otte mand, befandt sig tre mil fra Castro, gjorde han holdt i et afsides liggende værtshus, og først her meddelte han sin plan, og han tegnede i sandet et rids af klostret, som han ville angribe.

"I aften klokken ni," sagde han til sine folk, "vil vi spise vort aftensmåltid udenfor byen; klokken tolv går vi ind i Castro; vi vil finde vore fem kammerater der, de venter os i nærheden af klosteret. En af dem, der er til hest, skal forestille et bud, der kommer fra Rom for at kalde signora di Campireali til sin mands dødsleje. Vi må forsøge uden støj at trænge igennem den første klosterdør, som I ser her," sagde han og viste på tegningen i sandet. "Hvis vi begynder kampen allerede ved denne første dør, så vil nonnernes 'bravi' have alt for let ved at skyde på os med deres flintebøsser, mens vi løber gennem den smalle passage, der fører til den indre klosterdør. Denne dør er af jern, men jeg har nøglen til den.

Sandt nok, der er også vældige jernstænger fastgjort til muren, som, når de er anbragt på deres plads, forhindrer dørfløjene i at åbnes, men da disse jernstænger er alt for svære til, at dørvogtersken kan drage dem for, så har jeg aldrig nogensinde set dem i brug, og jeg har dog gået mere end ti gange gennem denne dør, og jeg gør også regning på i aften at komme ind uden forhindringer.

I forstår nok, at jeg har en forbindelse i klosteret; jeg har til hensigt at bortføre en pensionær, ikke en nonne. Vi bør kun i

yderste nødsfald bruge vore våben. Hvis vi begynder kampen, forinden vi når jerndøren, vil dørvogtersken sikkert tilkalde to gamle gartnere, der bor i klosteret, og disse to vil da anbringe jernstængerne på deres plads.

Hvis denne ulykke skulle hænde os, så måtte vi for at komme på den anden side af denne dør bryde muren ned, og derved ville vi spilde ti minutter; i alle tilfælde vil jeg nærme mig døren alene.

Den ene af gartnerne er min mand, betalt af mig, men I forstår, at jeg ikke med et ord har omtalt min plan for ham.

Er vi først kommet gennem jerndøren, drejer vi til højre og er i haven. Når vi er nået så langt, kan kampen begynde, og vi skåner ingen, som vi træffer på vor vej. Men I har forstået mig, I skal kun gøre brug af jeres kårder og sværd; det første skud vil sætte byen i bevægelse, og i så tilfælde ville vi, når vi forlader klosteret, finde hele skarer forsamlet rede til at angribe os.

Når vi først er kommet ind i klosterhaven, så siger I til hver og en, I møder: 'Af vejen', og den, der ikke straks adlyder, slår I ihjel med jeres sværd.

Gennem en lille dør fra haven går jeg op i klosteret sammen med dem af jer, der er i min nærhed; tre minutter senere kommer vi ned med en eller to kvinder, som vi bærer i vore arme, det må ikke tillades dem at gå. Vi fjerner os øjeblikkeligt så hurtigt som muligt fra klosteret og går ud af byen.

To af jer efterlader jeg ved klosterdøren, de skal med et minuts mellemrum afskyde en snes skud for at holde borgerne på afstand."

Giulio gentog to gange denne forklaring.

"Har I nu forstået mig?" spurgte han sine folk. "Mørkt er der i den forreste gård, til højre har I haven, til venstre den store klostergård; det gælder om ikke at tage fejl."

"Stol på os!" råbte alle soldaterne med en mund.

Derpå gik de ind for at drikke et glas; korporalen fulgte ikke med dem, han bad om at måtte tale med kaptajnen.

"Deres Nådes plan er ganske ligetil," sagde han, "jeg har to gange i mit liv været med til at tage et kloster med magt, dette bliver den tredje; men vi er for få folk. Hvis fjenden tvinger os til at nedbryde muren, hvori jernstængerne er fastgjort, så er det klart, at soldaterne fra kasernen ikke vil stå stille og se på, de vil med lethed kunne dræbe en syv-otte mand af os med deres flintebøsser, og så bliver det nok ikke os, der kommer til at bortføre kvinden. Det hændte netop således i et kloster i Bologna; fem af vore folk blev dræbt, og kvinden fik vores kaptajn ikke.

Jeg foreslår Deres Nåde to ting: jeg kender fire bønder her i nærheden, der har tjent med tapperhed under Sciarra, giver De dem hver et guldstykke, så vil de kæmpe hele natten som løver; måske benytter de lejligheden til at stjæle noget af klosterets sølvtøj, men det kan jo være os ligegyldigt.

Mit andet forslag er dette: Ugone er en klog og meget behændig ung mand; han var læge, da han dræbte sin svoger og blev tvunget til at søge til skovene; send ham en times tid før aften til klosteret, han skal bede om at komme i nonnernes tjeneste, og jeg er sikker på, han nok skal opnå en plads blandt vagtmandskabet. Han sørger så for, at tjenerne og soldaterne bliver drukne, og desuden gør han lunterne på deres flintebøsser fugtige."

Til sin ulykke gik Giulio ind på korporalens forslag; da denne vendte sig for at gå, tilføjede han endnu:

"Vi belaver os nu på at angribe et kloster, en synd, der straffes med udstødelse af kirken, og dette kloster står end yderligere under Madonnas direkte beskyttelse."

"Du har ret," udbrød Giulio, der følte sig grebet af korporalens sidste ord. "Bliv her hos mig!"

Korporalen lukkede atter døren, og han og Giulio bad sammen rosenkransen.

Denne bøn varede en time. Da natten faldt på, begav Giulio med sine soldater sig atter på vej.

Giulio gik alene ind i Castro, og da midnatsklokken slog, gik han atter udenfor byens port og hentede sine folk. Tre velbevæbnede bønder havde sluttet sig til de otte soldater; tilligemed de fem, der opholdt sig i byen, befandt han sig således i spidsen for seksten uforfærdede mænd, hvoraf to var forklædt som tjenere; de havde trukket en bluse over deres panserskjorter og havde ingen fjer i hatten.

Klokken halv et sprængte Giulio, der selv havde overtaget budbringerens rolle, på sin hest op foran klosterporten. Han gjorde megen støj og råbte højt, at man ufortøvet skulle lukke op for ham, da han bragte vigtigt bud fra kardinalen.

Han så til sin glæde, at soldaterne, der svarede ham gennem det lille vindue, var mere end halvt drukne. Som skik og brug var, skrev han sit navn på en lap papir; en soldat overbragte dørvogtersken navnet; denne, der havde nøglen til den anden dør, skulle, når det drejede sig om vigtige meddelelser, vække abbedissen.

I tre lange kvarter måtte Giulio vente på svaret; han havde i denne tid megen møje med at få sin lille trop til at bevare roen og stilheden.

Enkelte borgerfolk begyndte endda forsigtigt at åbne deres vinduer, da der endelig kom et gunstigt svar fra abbedissen.

Giulio, fulgt af de to som tjenere forklædte soldater, måtte, for at komme ind i vagtstuen, klatre op ad en fem-seks fod lang rebstige, som "bravierne" hængte ud af det lille vindue, da de ikke gad gå og åbne døren.

Da han sprang ned blandt vagten, mødte han Ugones øjne; takket være ham var hele vagtholdet drukkent.

Giulio sagde til den øverstbefalende af vagtmandskabet, at han havde tre af huset Campirealis tjenere med, han havde ladet dem bevæbne, for at de kunne tjene ham som eskorte undervejs, de havde købt brændevin og bad nu, om de måtte komme op til vagten, da de kedede sig alene udenfor klosteret; denne anmodning blev enstemmigt tilstået.

Giulio gik nu fulgt af sine to mænd ned ad trappen, der førte ned i den smalle gennemgang.

"Forsøg at få den ydre klosterport åbnet," sagde han til Ugone.

Selv gik han ganske roligt hen til jerndøren, hvor han fandt lægsøsteren. Denne forklarede ham, at da det var over midnat, kunne han ikke komme ind i klosteret; abbedissen måtte i så tilfælde indberette sagen til ærkebispen. Hun bad ham derfor overgive de brevskaber, han medbragte, til en søster, som abbedissen havde sendt ned for at modtage dem.

Hertil svarede Giulio, at på grund af den forvirring, der havde hersket i Campirealiernes palads, hvor dødskampen var

kommet overraskende, så havde han kun modtaget nogle af lægen skrevne instrukser, han skulle selv mundtligt meddele den døendes hustru og datter, der jo befandt sig i klosteret, alle de nærmere omstændigheder.

Dørvogtersken gik for at bringe denne besked. Ved døren stod den unge søster, sendt af abbedissen for at modtage brevene. Giulio gav sig spøgende i snak med hende, og mens han talte, forsøgte han leende at stikke hånden ind gennem dørens tykke jernstænger og åbne den.

Den lille søster var meget forlegen, gik ikke ind på Giulios spøg, men blev bange. Den unge mand, der med angst så tiden gå, begik den store ubesindighed at tilbyde den lille søster en håndfuld guldpenge, hvis hun ville lukke op for ham, idet han tilføjede, at han var træt af at vente.

Han indså vel, siger historieskriveren, at han begik en dårskab; det var med jern og ikke med guld, der burde handles.

Intet ville have været lettere end at gribe søsteren, hun stod ikke to skridt fra ham på den anden side af døren.

Denne unge pige har siden fortalt, at hun af Giulios måde at tale på godt forstod, at han ikke var nogen almindelig tjener, der bragte et bud; hun tænkte, han var forelsket i en af nonnerne og søgte et stævnemøde, og da han tilbød hende penge, blev hun forfærdet og gav sig til af al sin magt at kime på en lille klokke, der hang udenfor i den store klostergård; denne klokke gjorde en sådan støj, at den kunne have vækket døde op.

"Om et øjeblik er vi midt i kampen," sagde Giulio til sine folk; "tag jer nu i vare."

Han tog den nøgle, han bar hos sig, stak armen gennem jernstængerne og åbnede døren til stor sorg for den lille søster,

der faldt på knæ og gav sig til at bede det ene *Ave* efter det andet.

Giulio burde i dette øjeblik have bragt den unge nonne til tavshed, men han manglede mod til det. En af hans folk greb hende og lagde sin hånd over hendes mund.

I samme øjeblik hørte Giulio et skud fra passagen bag ham. Ugone havde åbnet den ydre klosterdør, og hans folk var i færd med lydløst at trænge ind, da en af "bravierne", der var mindre drukken end de andre, nærmede sig det tilgitrede vindue og, forbavset over at se så mange folk i passagen, højt råbende og bandende forbød dem at gå videre frem.

Ingen burde have svaret ham, men blot roligt fortsat gangen hen mod jerndøren; således gjorde også de første soldater, men den sidste, der var en af de om eftermiddagen hvervede bønder, affyrede et pistolskud gennem vinduet mod tjeneren og dræbte ham.

Dette skud midt i natten og de drukne folks råben, da de så deres kammerat dræbt, vækkede klosterets øvrige soldater, der sov i deres senge og ikke havde fået noget af Ugones vin; otte eller ti af disse sprang halvt nøgne ned i passagen og gav sig til voldsomt at angribe Brancifortes soldater.

Dette spektakel begyndte netop, som Giulio havde fået jerndøren åbnet. Fulgt af sine to soldater styrtede han ud i haven henimod den lille dør, der førte ind til den trappe, der gik op til pensionærernes værelser; men han blev modtaget med fem ellers seks pistolskud. Hans soldater faldt, og selv fik han en kugle i den højre arm.

Disse skud var blevet affyret af signora di Campirealis folk, der ifølge hendes ordre tilbragte natten i haven; en

forholdsregel, som hun havde måttet skaffe ærkebispens tilladelse til.

Alene søgte Giulio nu at nå den lille dør, der førte til pensionærernes trappe, og som han kendte så godt. Han nåede den, den var aflåset; han anstrengte sig til det yderste for at sprænge den, han kaldte på sine folk, men de var lovlig forhindrede i at svare, de lå døende i græsset. I det dybe mørke stødte han på tre af Campirealis tjenere og forsvarede sig mod dem med sin daggert.

Han løb tilbage til jerndøren for at kalde på sine folk; den var lukket; de to tunge jernstænger var skudt for og forsynet med svære låse; dette havde de gamle gartnere, der var blevet vækket af den lille søsters kimen, foretaget.

"Jeg er afskåret," sagde Giulio ved sig selv.

Forgæves søgte han med sin kårde at sprænge en af låsene; havde dette blot kunnet lykkes for ham, kunne han have fjernet en af jernstængerne og åbnet en af dørfløjene.

Hans kårde blev brudt itu i låsen, og i det samme blev han såret i skulderen af en af tjenerne, der kom fra haven; han vendte sig om og støttede ryggen mod jerndøren, han følte sig angrebet af flere mænd; han slog om sig med sin daggert, besjælet af et rasende og fortvivlet mod.

I det dybe mørke ramte de fleste hug i hans tætte panserskjorte. Han blev såret i knæet og følte en voldsom smerte, han kastede sig over den mand, han antog havde tilføjet ham dette hug, og dræbte ham ved at kløve hans ansigt, det lykkedes ham også at bemægtige sig hans kårde.

Da troede han sig frelst; trods sin sårede arm huggede han om sig med begge våbnene på en gang.

Hans folk var ilet til udefra og skød nu igennem dørens jernstænger og tvang således Campirealis tjenere på flugt. Pistolskuddene alene oplyste den mørke gård.

"Skyd ikke til min side," råbte Giulio til sine mænd.

"Der står De jo som i en musefælde, herre," sagde korporalen gennem jernstængerne; han syntes at have bevaret sin koldblodighed. "Nu bryder vi mursoklen ned her på denne side, modsat den, hvor De står; De må ikke nærme Dem, kuglerne vil regne over os; det lader nok til, der er fjender i haven?"

"Ja, disse slyngler til Campirealis tjenere," svarede Giulio.

Han talte endnu med korporalen, da, der blev skudt på dem fra den del af gården, der lå nærmest haven.

Giulio søgte tilflugt i dørvogterskens lille værelse, der lå til venstre; til sin store glæde fandt han der en næsten usynlig lampe, der brændte foran Madonnas billede; han tog den med stor forsigtighed, for at den ikke skulle slukkes; til sin sorg mærkede han, at han skælvede. Han undersøgte sit sår i knæet, det smertede meget, og blodet strømmede fra det.

Han kastede et blik omkring sig i værelset og blev ikke så lidt overrasket over at se en kvinde liggende besvimet på en træstol, og hans forundring steg, da han i hende genkendte Elenas betroede kammerpige, den lille Marietta; han rystede hende kraftigt.

"Er det Dem, herre?" sagde hun grædende, "vil De dræbe Marietta, der er Dem hengiven?"

"Det være langt fra mig; sig til Elena, at jeg beder om tilgivelse for at have forstyrret hendes nattero; sig hende, at hun skal tænke på Ave-klokken fra Monte Cavi. Se, her er en buket,

som jeg har plukket i hendes have i Albano, men den er blevet stænket med blod, vask det af, forinden du giver hende den."

I dette øjeblik hørte han en mængde flinteskud blive affyrede fra passagen, det var "bravierne", der angreb hans folk.

"Sig mig dog, hvor nøglen er til den lille dør," sagde han til Marietta.

"Jeg ser den ingen steder, men se, her er nøglerne til låsene, der holder jernstængerne i porten; De kan komme ud!"

Giulio greb nøglerne og styrtede ud af værelset.

"Hold inde med at bryde muren ned!" råbte han til sine soldater, "her har jeg endelig nøglerne."

Der blev et øjeblik fuldstændig stilhed, mens han prøvede at åbne den vældige hængelås med en af nøglerne; han havde taget fejl og forsøgte den anden; endelig lykkedes det at åbne låsen, men i det samme han ville løfte den tunge jernstang, fik han affyret på nært hold et pistolskud i den højre arm, og han følte, at han var ude af stand til at løfte den.

"Skub jernstangen fra!" råbte han til sine folk.

Han behøvede ikke at give denne befaling.

Ved skinnet af pistolskuddet havde de set jernstangen halvt ude af ringen, der holdt den fast til døren, tre-fire kraftige hænder havde i samme nu fjernet den, og en af dørfløjene kunne åbnes.

Korporalen gik ind til Giulio og sagde til ham med sagte stemme:

"Der er intet mere at udrette, vi er kun tre tilbage, alle de andre er døde eller sårede."

"Jeg har tabt meget blod," svarede Giulio, "jeg føler, jeg besvimer, sig til dem om at bære mig bort."

Mens Giulio talte med korporalen, skød vagten atter tre-fire skud af mod dem, og korporalen styrtede død om.

Til alt held havde Ugone hørt Giulios ord, han kaldte på to soldater, der tog deres kaptajn imellem sig og bar ham bort, men da han ikke var besvimet, gav han dem ordre til at bære sig ned i haven til den lille dør.

Soldaterne bandede over befalingen, men udførte den dog.

"Hundrede guldstykker til den, der åbner denne dør!" råbte Giulio.

Men døren gav ikke efter for de tre mænds forenede og rasende angreb. En af de gamle gartnere skød på dem fra et vindue i anden etage.

Efter de unyttige angreb på døren mistede Giulio fuldstændig bevidstheden.

Ugone beordrede soldaterne hurtigst mulig at føre kaptajnen bort. Selv gik han ind i dørvogterskens lille værelse, han satte den lille Marietta på døren, idet han med en frygtelig stemme befalede hende at løbe sin vej og aldrig sige, hvem hun havde set.

Han trak halmen ud af sengen, slog et par stole i stykker og stak ild på det hele. Da han så, at ilden havde fået godt fat, styrtede han ud mellem en regn af kugler fra "bravierne"s pistoler og bøsser.

Først halvandet hundrede skridt fra Besøgelsesklosteret traf han kaptajnen fuldkommen bevidstløs, i den største hast bar de ham bort, og nogle minutter efter var de udenfor byen.

Fire soldater havde Ugone endnu med sig, og deraf var to let sårede. De to, der var uskadte, blev sendt tilbage til byen med

ordre til at afskyde deres bøsser med fem minutters mellemrum.

"Forsøg at finde jeres sårede kammerater," sagde han til dem, "vær atter ude af byen inden daggry, vi følger stien til det røde kors; hvis I kan sætte ild på nogle steder, da gør det!"

Da Giulio atter kom til bevidsthed, var den lille trop tre mil fra byen, og solen stod højt på himlen; Ugone aflagde sin rapport.

"Deres trop består nu kun af fem mænd, hvoraf de tre er sårede. To bønder overlevede kampen, og de har fået hver to guldstykker og er derpå stukket af. Jeg har sendt to mand, der ikke var såret, til den nærmeste landsby for at hente en læge."

Denne kom straks efter; det var en gammel mand, rystende og skælvende sad han på et æsel; folkene havde måttet true ham med, at de ville sætte ild på hans hus for at bestemme ham til at følge dem.

Først efter at han havde fået brændevin at drikke, var han kommet sig så meget af sin skræk, at han kunne varetage sin bestilling.

Han forsikrede Giulio, at han ingen varige mén ville få af sine sår.

"Såret i knæet er det alvorligste; hvis De ikke i fjorten dage eller tre uger bevarer benet i fuldstændig ro, vil De komme til at halte hele resten af Deres liv."

Lægen forbandt også soldaternes sår. Ugone gjorde tegn til Giulio, og denne befalede, at der skulle gives lægen to guldstykker og mere brændevin; den gamle mand udbredte sig i taksigelser og drak så meget, at han snart faldt i en dyb søvn. Dette var, hvad Ugone havde villet.

Han blev båret hen på en nærliggende mark, fire guldstykker blev pakket i papir og lagt i hans lomme, det var, hvad hans æsel var værd.

På dette anbragtes nu Giulio og en af soldaterne, der også var såret i benet. De hede timer midt på dagen blev tilbragt i en antik ruin ved bredden af en dam, men hele natten marcherede den lille trop, idet den undgik landsbyerne, der for øvrigt er lidet talrige på denne vej.

Endelig ved daggry, efter to dages forløb, vågnede Giulio ved, at han af sine folk blev båret midt ind i Faggiolaskoven i den kulsvierhytte, hvor han havde sit hovedkvarter.

6

Dagen efter kampen så Besøgelsesklosterets nonner til deres rædsel ni lig i deres have og i passagen; otte af deres "bravi" var sårede.

Nonnerne havde aldrig før været udsatte for en lignende skræk; det var hændt tidligere, at de havde hørt skud fra pladsen foran klosteret, men i deres egen have! Under deres egne vinduer, en sådan ustandselig skydning, der ganske sikkert havde varet halvanden time!

Alle nonnerne, fra abbedissen til den mindste lille novice, var ude af sig selv af sindsbevægelse; også mens kampen stod på, havde der i det indre af klosteret hersket en ubeskrivelig forvirring og uro.

Hvis Giulio Branciforte havde haft blot den mindste forbindelse med en eller anden af nonnerne eller pensionærerne, ville hans plan være lykkedes for ham. Det eneste, han havde brug for, var, at en af de talrige døre, der fra haven førte ind til klosteret, var blevet åbnet for ham; men Giulio havde villet bemægtige sig Elena med magt, ude af sig selv af vrede og krænket i sine følelser, som han var på grund af sin elskedes "menederske" handlemåde, som han i sin ophidselse benævnte den.

Han havde ikke vovet at betro sin plan til nogen, der muligvis ville have røbet den for Elena; og dog ville et eneste ord til den lille Marietta have sikret ham et heldigt udfald; hun ville ikke have betænkt sig på at åbne en dør for ham, og en eneste mands blotte tilsynekomst i en af sovesalene, samtidig med den

ustandselige skydning fra haven, ville have afstedkommet en sådan rædsel, at hans befalinger øjeblikkelig var blevet adlydt.

Ved lyden af det første skud skælvede Elena for sin elskedes liv, og hun tænkte fra den stund kun på at flygte med ham.

Det er umuligt at beskrive hendes fortvivlelse, da den lille Marietta kom og fortalte hende om det frygtelige sår, Giulio havde fået i knæet, og hvorfra hun havde set blodet løbe i strømme. Elena hadede sig selv for sin fejhed og forsagthed.

"Ak," klagede hun, "et eneste ord, som jeg i min svaghed har sagt til min moder, har fået Giulios blod til at rinde; måske har han sat livet til i denne kamp!"

De overlevende "bravi" blev tilsagt til at indfinde sig i taleværelset; nonnerne var begærlige efter at erfare detaljerne om kampen. De forklarede, at aldrig i deres liv havde de før været vidne til et mod, som det, der var blevet udvist af den unge mand, der havde været forklædt som budbringer, og som havde været lederen af røvernes angreb.

Alle nonnerne lyttede med den største interesse til denne beskrivelse, men man vil vanskeligt kunne forestille sig, med hvilken lidenskabelighed den stakkels Elena forlangte at få alt til de mindste detaljer at vide om den unge røverkaptajn.

Efter at have fået alle begivenhederne nøjagtigt meddelt af "bravierne" og af de to gamle gartnere, der var temmelig upartiske vidner, forekom det Elena, at hun havde tabt al kærlighed til sin moder.

Der fandt endog en temmelig heftig ordveksling sted mellem moder og datter, der endnu dagen forinden kampen havde elsket hinanden så ømt.

Signora de Campireali mishagedes ved synet af de spor af blod, hun lagde mærke til på blomsterne i en buket, som Elena ikke et øjeblik ville skille sig ved.

"Kast dog de blomster bort, de er jo tilsølet af blod."

"Det er min skyld, at dette ædle blod er blevet udgydt, og det er sket, fordi jeg har været svag nok til at betro mig til dig!"

"Du elsker altså virkelig endnu din broders morder?"

"Jeg elsker min husbond, der har haft den ulykke at være blevet angrebet af min broder."

Siden udvekslede der ikke mere et eneste ord mellem signora di Campireali og hendes datter i de tre dage, den første endnu opholdt sig i klosteret.

Dagen efter hendes afrejse lykkedes det Elena at slippe ud af klosteret, idet hun benyttede sig af den uorden, der herskede ved de to klosterdøre, hvor håndværkere var i færd med at istandsætte mure og jerndøre; de havde end yderligere fået befaling til at forstærke klostrets befæstningsværker.

Hun havde taget Marietta med sig, og de to unge piger sneg sig ud, forklædt som arbejdere; men udgangen af byen bevogtedes strengt af en borgervagt. Elena havde stort besvær med at komme ud, endelig fik hun overtalt købmanden, der havde besørget Brancifortes breve, til, at udgive hende for sin datter og ledsage hende til Albano.

Her fandt Elena et skjulested hos sin amme, der på grund af Elenas velgerninger imod hende havde kunnet åbne en lille butik.

Straks efter sin ankomst hertil skrev Elena et brev til Giulio, og efter mange forgæves forsøg lykkedes det at finde en mand, der ville påtage sig at besørge det; det var nemlig et temmelig

farligt foretagende at vove sig ind i Faggiolaskoven uden at kende prins Colonnas feltråb.

Efter tre dages forløb kom buddet helt bestyrtet tilbage; det havde først været ham umuligt at finde Branciforte, og til sidst, da han vedblev at forhøre sig om den unge kaptajns opholdssted, var soldaterne begyndt at fatte mistanke til ham, og han havde måttet flygte over hals og hoved.

"Stakkels Giulio er sikkert død," sagde Elena til sig selv, "der er ingen tvivl mulig mere, og det er mig, der har dræbt ham! Det måtte jo blive følgen af min elendige og utilgivelige svaghed; ak, Giulio havde fortjent en stærk og modig kvindes kærlighed!"

Elenas amme troede, at den unge pige skulle dø; hun begav sig op til kapucinerklosteret ad den i klippen udhuggede vej, hvor for nogle måneder siden Fabio og hans fader om natten havde mødt de to elskende.

Her talte hun længe med sin skriftefader, for hvem hun tilstod, at Elena di Campireali var fast bestemt på at ville forenes med Giulio Branciforte, hendes husbond, og at hun var tilbøjelig til at ville skænke klosteret en sølvlampe til en værdi af hundrede spanske piastre.

"Hundrede piastre!" udbrød munken irriteret, "og hvad skulle der blive af vort kloster, hvis vi udsætter os for signor di Campirealis vrede? Han gav os ikke hundrede, men tusinde piastre for at gå og hente hans søns lig på kamppladsen ved Ciampi for ikke at tale om vokslysene."

Til klosterets ære skal det dog siges, at to gamle munke, der havde erfaret den unge Elenas ulykkelige stilling, gik til hende i Albano for med det onde eller med det gode at bevæge hende til

at tage ophold i familiepaladset; de vidste, at de ville blive rigeligt belønnede af signora Campireali.

Hele Albano talte kun om Elenas flugt og om de store belønninger, moderen havde lovet dem, der kunne skaffe hende oplysninger om hendes datter.

Men de to gamle munke blev så rørte over det stakkels barns fortvivlelse – hun var nu overbevist om, at Giulio var død – at de, så langt fra at forråde hende ved at angive hendes opholdssted for moderen, tværtimod lovede at følge hende til prins Colonnas fæstning Petrella.

Elena og den trofaste lille Marietta forklædte sig atter og begav sig om natten til fods til en kilde i udkanten af Faggiolaskoven en mil fra Albano. Munkene havde ladet mulæsler bringe her hen, og da dagen brød frem, begav man sig på vej til Petrella.

Soldaterne, der dukkede op rundt i skoven, hilste med ærbødighed på munkene, som de vidste stod under prinsens beskyttelse, men de viste ikke altid de to unge mænd, der var i følge med munkene, den respekt; undertiden betragtede de dem med vrede blikke, undertiden nærmede de sig dem og lo højt, idet de lykønskede munkene til deres æseldriveres smukke ydre.

"Ti stille, I gudsfornægtere," svarede munkene, "vær I kun overbeviste om, at intet foregår, uden at prinsen har befalet det."

Men den stakkels Elena var forfulgt af ulykken; da hun kom til Petrella, var prinsen fraværende, og da han endelig tre dage efter sin tilbagekomst tilstod hende en samtale, viste han sig meget hård overfor hende.

"Hvorfor kommer De her? Hvad betyder dette uoverlagte skridt? Deres kvindagtige sladren af skole har været årsagen til, at vi har mistet syv af vore tapreste mænd, og det kan aldrig tilgives Dem.

Her i verden må man enten ville eller ikke ville.

Det er sikkert også en følge af ny åbenmundethed, at Giulio Branciforte er blevet lyst i band på grund af helligbrøde og er blevet dømt til at knibes med gloende tænger i to timer og dernæst levende brændes som en jøde, han, der er den bedste kristen, jeg kender!

Hvorledes havde det været muligt, uden Deres åbenmundethed, at opfinde en løgn som den, at Giulio Branciforte var i Castro den nat, angrebet på klosteret fandt sted? Alle mine mænd vil kunne sige Dem, at den nat var han her i Petrella, og at jeg om morgenen sendte ham til Villetri."

"Men lever han da?" råbte Elena for tiende gang, idet hun brast i gråd.

"For Dem er han død," svarede prinsen, "De ser ham aldrig mere. Jeg vil råde Dem til at vende tilbage til Deres kloster i Castro; prøv på ikke at begå flere dårskaber. Jeg befaler Dem inden en time at forlade Petrella og ikke at røbe for noget menneske, at De har set mig; i modsat tilfælde skal jeg vide at straffe Dem."

Disse ord af prinsen, som Elena vidste, Giulio omfattede med så megen kærlighed og ærefrygt, og som hun derfor også elskede, hensatte hende i den dybeste sorg og smerte.

Det skridt, Elena havde foretaget, var til trods for prinsens ord slet ikke så ubetænksomt; hvis hun var kommet tre dage tidligere til Petrella, så havde hun truffet Giulio Branciforte der.

Hans sår i knæet bevirkede, at han var ude af stand til at gå, og prinsen havde nu ladet ham transportere til byen Avezzano i kongeriget Neapel.

Ved den første efterretning om den frygtelige dom, der på signor Campirealis foranstaltning var blevet udstedt mod Giulio, og ifølge hvilken han dømtes for gudsbespottelse og vanhelligelse af et kloster, havde prinsen indset, at gjaldt det om at beskytte Giulio, kunne han vanskeligt stole på mere end de tre fjerdedele af sine mænd.

Giulio havde begået en synd mod Madonna, på hvis særlige beskyttelse hver eneste af røverne gjorde regning. Hvis en romersk politisoldat havde haft tilstrækkeligt mod til at komme og arrestere Giulio i Faggiolaskoven, så ville det uden tvivl være lykkedes for ham.

Ved sin ankomst til Avezzano skiftede Giulio navn, han hed for fremtiden Fontana, og de folk, der førte ham dertil, sladrede ikke af skole.

Ved deres tilbagekomst til Petrella meddelte de, med alle tegn på oprigtig sorg, at Giulio Branciforte var død undervejs, og fra det øjeblik forstod hver eneste af prinsens soldater, at den blotte nævnelse af det navn ville blive straffet med et velrettet skud.

Forgæves var det derfor, at den ulykkelige Elena, da hun var kommet tilbage til Albano, skrev brev på brev til Giulio Branciforte og gav alle de guldstykker ud, hun ejede, for at få dem besørget.

De to munke var blevet hendes venner, for, siger den florentinske forfatter, den unge Elenas store skønhed undlod ikke at udøve sin magt, selv over hjerter, der var forhærdede

gennem mange års egoisme og skinhellighed; disse to munke meddelte den unge pige, at alle hendes forsøg på at komme i forbindelse med Branciforte var forgæves, da prinsen havde erklæret ham for død.

En dag meddelte Elenas amme hende grædende, at nu havde hendes moder opdaget hendes tilflugtssted, og at de strengeste ordrer var blevet givet til med magt at føre hende til Campirealiernes palads i Albano.

Elena forstod, at var hun engang kommet indenfor paladsets mure, da var hendes fangenskab fuldbyrdet, det ville da rimeligvis blive hende forbudt at have nogen som helst forbindelse med omverdenen. Tog hun derimod til klosteret i Castro, ville hun, ligesom nonnerne, have tilladelse til at modtage og afsende breve. Der var dog en ting, der særlig bestyrkede hende i at vende tilbage til Besøgelsesklosteret, det var tanken om, at det var i klosterhaven, Giulio havde udgydt sit blod for hende; hun kunne gense den bænk i dørvogterskens lille værelse, hvor Giulio var sunket om og, efter Mariettas beretning, havde undersøgt sit sår; og der, i det svage skær fra Madonnas lampe, havde han givet kammerpigen blomsterne bestænkede med hans blod, som hun gemte ved sit hjerte.

Bedrøvet vendte Elena tilbage til klosteret, og sluttede vi hendes historie her, ville det være godt for hende og måske også for læseren.

Men vi tvinges til at fortsætte og til med sorg at lade læseren blive vidne til denne skønne unge sjæls fornedrelse.

Løgn og forstillelse og ydre hensyn træder efterhånden hos hende i stedet for de ægte og storslåede udbrud af hendes lidenskabelige sjæls følelser.

Den romerske forfatter fremsætter her en betragtning, der er fuld af sandhed og naivitet, han siger: En kvinde tror, fordi hun har haft det held at føde en skøn datter til verden, at hun da samtidig erhverver retten til at lede hendes liv, selv om hun skal tage sin tilflugt til løgnen.

Vi vil få at se, at det var Elenas moder, Victoria Carafa, der ved hjælp af udspekulerede og snedige beregninger hidførte sin elskede datters grusomme død, efter forinden, gennem tolv lange år, at have voldt hendes ulykke. Og alt dette var kun den sørgelige følge af hendes herskesyge.

Signor di Campireali var død; forinden sin død havde han haft den tilfredsstillelse at høre Giulio Brancifortes dødsdom bekendtgjort. Han havde frydet sig ved tanken om, at han skulle martres først og dernæst levende brændes, hvorefter hans aske skulle kastes i Tiberen.

Freskomalerierne i kirken Sancta Maria i Firenze viser endnu, hvorledes en sådan grusom dom mod en gudsbespotter blev udført.

I almindelighed var et stort antal vogtere nødvendige for at forhindre den forargede folkemængde i at overtage bødlens rolle, enhver anså sig for at være Madonnas særlige ven og hævner.

To gange havde signor di Campireali, få øjeblikke forinden sin død, ladet dommen læse op for sig og havde testamenteret den advokat, der havde udvirket den, en smuk ejendom beliggende mellem Albano og havet. Og advokaten havde virkelig gjort et mesterstykke; han havde fået Branciforte dømt til denne grusomme straf, og dog var der ikke et vidne, der havde erklæret at have genkendt Giulio i den som budbringer

forklædte unge mand, der syntes med så megen myndighed at lede angrebet.

Den kongelige gave, advokaten modtog, bragte bevægelse blandt alle Roms intrigante rænkesmede.

Ved pavehoffet opholdt der sig på den tid en vis munk, der var anset for at være i stand til alt, selv til at tvinge paven til at give ham kardinalshatten; han varetog prins Colonnas interesser og nød som følge af sin forbindelse med denne frygtede kriger megen agtelse.

Da signora di Campireali erfarede, at hendes datter var kommet tilbage til Castro, anmodede hun munken om en samtale.

"Eders Højærværdighed skal blive kongeligt belønnet, hvis I vil hjælpe mig med udførelsen af en meget enkel plan, som jeg vil forklare for eder.

Om få dage vil Giulio Brancifortes dødsdom blive offentliggjort og vil kunne eksekveres også i kongeriget Neapel; denne meddelelse har jeg netop modtaget fra vicekongen, der er beslægtet med mig.

I hvilket land vil Branciforte nu kunne søge tilflugt? Jeg vil lade prins Colonna tilflyde halvtreds tusind piastre med anmodning om at give dem alle eller en del af dem til Giulio Branciforte på betingelse af, at han går i den spanske konges tjeneste og deltager i kampene mod Flandern.

Vicekongen af Neapel vil give Branciforte et kaptajnspatent, og for at dødsdommen, som også vil kunne eksekveres i Spanien, ikke skal standse ham i hans karriere, skal han for fremtiden bære navnet baron Lizzara; jeg har et lille gods af det

navn i Abruzzerne, og jeg vil med lethed ved hjælp af et skinsalg og køb kunne lade ejendomsretten gå over på ham.

Jeg antager, at Eders Højærværdighed aldrig før har set en moder behandle sin søns morder på en sådan måde?

Med fem hundrede piastre kunne vi for længe siden have skilt os af med denne forhadte person; men vi har ikke villet lægge os ud med prinsen.

Jeg beder Eders Højærværdighed gøre prins Colonna opmærksom på, at den agtelse, jeg nærer for hans rettigheder, koster mig tres eller halvfjerds tusind piastre; jeg forlanger til gengæld aldrig nogensinde mere at høre tale om denne Giulio Branciforte. Til slutning beder jeg eder bringe prinsen min hilsen."

Munken svarede, at han inden tre dage skulle en tur til Ostia, og signora di Campireali skænkede ham en ring til en værdi af tusinde piastre.

Nogle dage senere var munken tilbage i Rom og meddelte signoraen, at han ikke havde gjort prinsen bekendt med hendes forslag; men at inden en måned ville den unge Branciforte være på vej til Barcelona, hvor hun så selv kunne lade pengene komme ham i hænde gennem en af byens bankierer.

Giulio gjorde mange vanskeligheder, da prinsen satte ham ind i sagen; hvilke farer han end i fremtiden udsatte sig for ved at blive i Italien, kunne den unge mand dog ikke bestemme sig til at forlade dette land.

Forgæves forestillede prinsen ham den mulighed, at signora di Campireali kunne dø, forgæves lovede han Giulio, at han i alle tilfælde efter tre års forløb kunne komme tilbage til sit land.

Giulio fældede bitre tårer, men han samtykkede ikke.

Prinsen blev tvunget til at forlange af Giulio, at han skulle gøre ham den personlige tjeneste at rejse. Da måtte den unge mand give efter; en bøn kunne han ikke afslå sin faders ven, men forinden han forlod landet, ville han vide, hvad Elena havde at sige ham.

Prinsen værdigedes selv at besørge et brev for ham og tillod ham yderligere hver måned at sende et brev fra Flandern.

Endelig gik den unge mand ombord i et skib til Barcelona; med fortvivlelse i hjertet forlod han det land, hvor hans elskede blev tilbage.

Alle hans breve brændte prinsen egenhændigt, for han ville ikke, at Giulio nogensinde skulle vende tilbage til Italien.

Prinsen havde også ment det nødvendigt for planens gennemførelse at sige til Giulio, at som eneste søn af en af huset Colonnas mest tro og tapre tjenere havde prinsen anset det for sin pligt at sikre ham en lille formue på halvtreds tusind piastre.

Den stakkels Elena blev i klosteret i Castro behandlet som en prinsesse. Ved sin faders død var hun kommet i besiddelse af en anselig formue, og fra anden side tilfaldt der hende også store arvelodder.

I anledning af sin faders død lod hun skænke fem alen sort klæde til enhver indbygger i Castro eller i omegnen, som erklærede sig rede til at bære sorg for signor di Campireali.

Hun var endnu under indtrykket af den første sorg, da hun fra en fuldstændig ukendt person fik overbragt et brev fra Giulio.

Intet kan skildre den ubeskrivelige fryd, med hvilken hun åbnede dette brev, men langt mindre den dybe sørgmodighed,

der greb hende efter læsningen.

Og dog, det var jo hendes elskedes skrift, hun undersøgte den med den største omhu.

Brevet handlede om kærlighed; men om hvilken kærlighed! Store Gud!

Og dog var det signora di Campireali, der med anvendelsen af al sin klogskab havde forfattet det.

Hendes plan var at begynde brevvekslingen med syv, otte lidenskabelige breve for så efterhånden gennem de følgende at give det udseende af, at kærligheden kølnedes og til sidst slukkedes helt.

Vi vil gå let henover ti ulykkelige år af den stakkels Elenas liv, hun troede sig fuldstændig forladt og glemt, og dog havde hun med stolthed afslået de mest smigrende tilbud fra Roms første unge adelsmænd.

Et øjeblik havde hun tøvet, da den unge prins Octavio Colonna, ældste søn af den berømte prins Fabricio, blev nævnt som hendes bejler. Det forekom hende, at skulle hun endelig have en mand, var det jo kun for at få en herre og beskytter til sine vidtstrakte besiddelser, og så ville det være hende mindre modbydeligt at bære navnet Colonna, fordi Giulio tidligere havde været knyttet til det og elsket det.

Hvis hun havde samtykket i dette ægteskab, ville Elena hurtigt have fået sandheden at vide om Giulio Branciforte.

Men gamle prins Fabricio Colonna talte ofte med den højeste beundring om det overmenneskelige mod, som oberst Lizzara (Giulio Branciforte) lagde for dagen, han lignede ham ved de gamle romerske helte, og fortalte, hvorledes han for at aflede tanken fra sin ulykkelige kærlighed, der gjorde ham

uimodtagelig for enhver fornøjelse eller glæde, kun tænkte på at udføre ophøjede og skønne handlinger.

Giulio troede Elena gift for længe siden, signora di Campireali havde forstået også at omgive ham med løgn og bedrag.

Elena havde kun halvvejs forliget sig med sin moder. Dennes højeste ønske var det at se datteren vel gift, og hun skyede ingen midler for at opnå sin hensigt.

Hun anmodede den gamle kardinal Santi-Quastro, der var en ven af familien, og som netop skulle rejse til Castro i sin egenskab af protektor for Besøgelsesklosteret, om hemmeligt at betro de ældste nonner i klosteret, at den gode pave Gregorius XIII, ved efterretningen om en vis røver, Giulio Brancifortes død, havde været så nådig at ophæve den frygtelige dom, der hvilede over ham.

Branciforte var faldet i en kamp med de vilde stammer i Mexico, og paven havde i sin godhed frygtet for, at hans sjæl, under vægten af den dom for helligbrøde, som han havde pådraget sig ved forsøg på at skænde Besøgelsesklosteret, aldrig ville slippe ud af skærsilden.

Denne efterretning fremkaldte bevægelse i hele klosteret og nåede efter signora di Campirealis beregning også Elena. Den unge pige hengav sig på det tidspunkt, opfyldt som hun var af den dybeste livslede, til allehånde dårskaber, hvortil hendes forfængelighed og hendes store formue tilskyndede hende.

Men fra det øjeblik, hun havde hørt efterretningen om Giulios død, forlod hun ikke mere sit værelse; dette var det samme, der tidligere havde tjent dørvogtersken til opholdssted, og hvor Giulio hin uforglemmelige nat havde søgt tilflugt.

For at opnå at kunne bebo det havde Elena måttet lade opføre en helt ny fløj til klosteret.

Det var også lykkedes hende efter store anstrengelser og megen forargelig opsigt at finde tre overlevende soldater, der den nat havde kæmpet ved Giulios side, og tage dem i sin tjeneste; blandt dem var Ugone, der var dækket med ar og berømt for sit mod og sin tapperhed.

Disse tre mænds tilstedeværelse i nærheden af klosteret havde givet anledning til megen misfornøjelse og megen skumlen, men Elenas hovmodige karakter og hendes store rigdomme bevirkede, at ingen turde sætte sig op mod hende.

Og hver dag kunne man nu se de tre soldater, klædte i Elenas livré, komme til den ydre klosterdør for at høre, om hun havde noget at befale dem. Elena underholdt sig ofte længe med dem gennem talegitret, og det var bestandig de samme spørgsmål om det samme emne.

Den unge Elena, hvis fine og ædle sjæl allerede var knust af en ulægelig smerte og af mange års fortærende lede, levede i et halvt år efter meddelelsen om Giulio Brancifortes død fuldstændig afsondret fra verden og menneskene, ligegyldig for alt omkring sig.

Den første følelse, der på ny vaktes hos hende, var forfængelighed.

Klosterets hidtidige abbedisse var fornylig død.

Det var skik, at klosterets protektor, den gamle kardinal Santi-Quastro, på en liste skrev navnene på tre af klostrets ældste og rigeste nonner, denne liste forelagde han paven, som da udnævnte den nye abbedisse.

Der skulle vægtige motiver til, for at Hans Hellighed skulle læse de to sidste navne på listen; i almindelighed satte han kun en streg over dem, og udnævnelsen var således i orden.

En dag stod Elena ved vinduet i sit værelse, tidligere dørvogterskens, nu beliggende i den yderste ende af den nye klosterfløj, der var bygget på hendes befaling.

Dette vindue var kun to fod hævet over den smalle gennemgang, hvor Giulio havde udgydt sit blod, men som nu var en del af haven.

Elena stirrede i dybe tanker mod jorden, hendes ansigt var endnu usædvanlig smukt med de fine bryn og den rene oval.

Tilfældigt gik de tre nonner, hvis navne man vidste kardinalen havde opført på sin liste, forbi hendes vindue.

Hun så dem ikke og kunne derfor ikke hilse på dem.

En af de tre damer følte sig meget stødt og sagde temmelig højt til de andre:

"Det er meget upassende, at en af klosterets pensionærer vælger et værelse, der næsten ligger for øjnene af hele byen."

Elena hørte disse ord, løftede langsomt blikket, og mødte tre onde øjekast.

"Godt," tænkte hun, idet hun lukkede vinduet uden at hilse, "nu er min beslutning taget, længe nok har jeg været et stakkels lam her i klosteret, det er på tide, jeg bliver ulv, om ikke for andet så for at give byens nysgerrige unge herrer noget at tale om."

En time efter red en af hendes tjenere ud af byen med et brev til hendes moder, der nu i ti år havde boet i Rom og nød stor anseelse der. Brevet lød som følger:

"Min kære, meget agtede moder!

Hvert år giver du mig til min fødselsdag tre hundrede tusind francs; disse penge anvender jeg udelukkende til dårskaber, om du vil, men jeg gør i alle tilfælde ingen fornuftig brug af dem.

Jeg ved, at der er to måder, på hvilke jeg kan vise min taknemmelighed overfor dig, fordi du altid har villet mit bedste. Gifte mig vil jeg ikke, men det ville være mig en tilfredsstillelse at blive dette klosters abbedisse.

Grunden til dette mit ønske er den, at de tre nonner, hvis navne er opført på kardinalens liste, er mine fjender, og hvilken af disse tre den hellige fader end måtte vælge, så er jeg overbevist om, at jeg vil blive genstand for allehånde plagerier og ærgrelser. Giv min fødselsdagsgave der, hvor du finder det formålstjenstligt; sørg først for, at udnævnelsen bliver udskudt i seks måneder, den udsættelse vil være en stor glæde for klosterets priorinde, der er min fortrolige veninde. Dette vil allerede være en kilde til lykke for mig; ak, det er kun sjældent, din datter kan bruge det ord om sig selv! Måske er min plan meget tåbelig; men hvis du anser den på nogen måde for gennemførlig, så vil jeg om tre dage tage sløret. Otte år i klosteret uden nogen nat at have været borte derfra, giver mig ret til seks måneders fritagelse. Dispensation gives altid og koster fyrre francs.

Modtag, min agtværdige moder, min hilsen.

Elena."

Da signora di Campireali modtog dette brev, følte hun en heftig glæde.

Efter at have læst det flere gange gjorde hun sig dog bitre bebrejdelser over at have bibragt datteren den tro, at Branciforte var død. Hun blev angst for, at datteren i sin dybe tungsindighed skulle begå en eller anden ubesindig handling, hun frygtede endog for, at hun kunne finde på at drage til Mexico for at opsøge det sted, hvor Branciforte sagdes at være blevet dræbt.

Fik hun et sådant indfald, ville hun meget let i Madrid kunne få baron Lizzaras rette navn at vide.

På den anden side var det forlangende, hendes datters brev indeholdt, i højeste grad vanskeligt at opfylde, for ikke at sige ganske umuligt.

Hvorledes skulle det kunne lade sig gøre, at en ung pige, der ikke engang var nonne, og hvis lidenskabelige kærlighed til en røver var almindelig bekendt, blev stillet i spidsen for et stort og rigt kloster, hvis nonner alle tilhørte Italiens fornemste slægter?

Men signora di Campireali gav ikke tabt. I sit svar til datteren lod hun skimte muligheden af planens virkeliggørelse; idet hun dog i sit stille sind håbede, at Elena, længe forinden, af sig selv skulle opgive denne næsten vanvittige idé.

De påfølgende dage skaffede signora di Campireali sig alle mulige oplysninger vedrørende klosteret i Castro.

Hun fik at vide, at kardinal di Santi-Quastro i den sidste tid havde mange ærgrelser. Han ville gifte sin niece med Don Octavio Colonna, prins Fabricio' ældste søn. Denne tilbød ham derimod sin næstældste søn Don Lorenzo.

Som grund hertil angav han, at hans ældste søns hustru nødvendigvis måtte bringe en medgift på seks hundrede tusind piastre (over tre millioner francs) til huset Colonna, hvis formue, gennem den krig, som paven og kongen af Neapel i forening endelig havde bestemt sig til at føre mod røverhæren i Faggiolaskoven, var svundet betydeligt ind.

Nu var det kardinalen ganske umuligt, selv ved på den latterligste måde at gøre alle sine andre slægtninge arveløse, at tilbyde en medgift på mere end fire hundredtusinde piastre.

Victoria Carafa tilbragte næsten en hel nat med at få disse oplysninger bekræftet af den gamle kardinals forskellige venner.

Straks den næste morgen lod hun sig melde hos Santi-Quastro.

"Deres Excellence," begyndte hun, "vi er gamle begge to, vi må hellere se virkeligheden i øjnene. Jeg kommer for at foreslå Dem en meget tåbelig plan, det eneste gode jeg kan sige om den er, at den på ingen måde er uhæderlig; men jeg tilstår selv, at jeg finder den i højeste grad latterlig.

Dengang der var tale om min datter Elenas ægteskab med prins Colonnas søn Don Octavio, fattede jeg venskab for den unge mand, og den dag han gifter sig, vil jeg lade Deres Excellence tilflyde to hundrede tusind piastre, i rede penge og i ejendomme, som jeg vil bede Dem overgive Don Octavio. Men for at en stakkels enke som jeg kan bringe et så uhyre offer, er det ganske nødvendigt, at min datter Elena, der nu er syv og tyve år gammel og ikke siden sit nittende år nogen nat har været borte fra klosteret i Castro, bliver udnævnt til abbedisse i Besøgelsesklosteret i Castro; det er nødvendigt at udsætte

udnævnelsen i seks måneder, for at sagen kan ordnes med kirkelig gyldighed."

"Hvad er det dog, De siger, signora Victoria Carafa," udbrød den gamle kardinal ude af sig selv. "Hans Hellighed selv ville ikke kunne tillade en sådan sags gennemførelse, og det kommer De og anmoder en stakkels gammel afmægtig mand om!"

"Derfor sagde jeg også til Deres Excellence, at sagen i sig selv er latterlig; tåbelige og uvidende mennesker vil finde den meningsløs; men kloge folk, velunderrettede om hvad der foregår ved hoffet, vil tænke, at vor udmærkede fyrste, den gode pave Gregorius XIII, har villet belønne Deres Excellence for mange års tro tjeneste ved på denne måde at lette et ægteskab, som hele Rom ved, ligger Dem meget på hjerte.

Sagen lader sig for øvrigt let ordne med fuld kirkelig gyldighed, det svarer jeg for; ikke senere end i morgen tager min datter sløret."

"Men signora, dette er jo slet og ret bestikkelse," udbrød den gamle mand, med en stemme, der skælvede af sorg og harme.

Signora di Campireali svarede ikke, men rejste sig for at gå.

"Hvad er det for et papir, De lader blive tilbage?" spurgte kardinalen.

"Det er en fortegnelse over en del af mine godser, der repræsenterer en værdi af to hundrede tusind piastre; det kunne jo tænkes, Deres Excellence foretrak dem for rede penge; disse besiddelsers overgang til en anden ejermand ville længe kunne holdes hemmelig; det hele kunne også ordnes meget naturligt, hvis, for eksempel, huset Colonna anlagde forskellige processer mod mig, som jeg alle tabte ..."

"Men det er bestikkelse, signora, den forfærdeligste bestikkelse!"

"De må begynde med at udsætte den nye abbedisses udnævnelse i seks måneder, i morgen kommer jeg igen for at høre, hvad Deres Excellence måtte have at befale."

I løbet af den følgende dag erfarede Victoria Carafa, at som følge af en alvorlig fejl, der var blevet opdaget i listen over de tre damer, der var foreslået til at beklæde pladsen som abbedisse af Castro, var udnævnelsen blevet udsat i seks måneder.

Det var kommet til kardinalens kundskab, at den nonne, der stod som den anden på listen, havde en kætter i sin slægt; en af hendes grandonkler var i Udine gået over til protestantismen.

Signora di Campireali anså det for klogt og passende at gøre det første skridt til en tilnærmelse til prins Fabricio Colonna, hvis hus hun om kort tid ville lade tilflyde en så anselig forøgelse af dets formue.

Efter to dages anstrengelser lykkedes det hende at opnå en sammenkomst med prinsen i en landsby i Roms omegn; men fuld af bestyrtelse og forvirring vendte hun tilbage fra prinsen.

Hun havde fundet denne fyrste, der sædvanligvis var så rolig og behersket, udelukkende optaget af og i højeste grad begejstret over oberst Lizzaras militære hæder og berømmelige bedrifter; hun havde anset det for ganske unyttigt at anmode prinsen om at hemmeligholde disse efterretninger.

Prins Colonna fortalte, til hvem der ville høre det, at oberst Lizzara var hans rette arvtager, ja var ham mere end en søn, og hans største glæde var atter og atter at læse visse fra Flandern kommende breve.

Hvad skulle der blive af alle signora di Campirealis planer, hvis hendes datter en skønne dag hørte om oberst Lizzara og hans berømmelige løbebane?

To år efter at disse begivenheder havde fundet sted, var Elena di Campireali abbedisse i klostret i Castro; men den gamle kardinal var død; skam og anger over at være gået ind på at modtage bestikkelse i sin høje alder slukkede hurtigt den gamle mands livslys.

Samtidig med at Elena blev abbedisse, udnævntes der en ny biskop over Castro, denne tilhørte en adelsslægt fra Milano og gik for at være pavehoffets smukkeste mand, hans navn var Francesco Citadini.

Denne unge mand, der ikke alene var berømt for sit smukke ydre, men også for sit værdige og beskedne væsen, kom ofte i berøring med abbedissen i Besøgelsesklosteret, og de havde undertiden meget lange forhandlinger sammen angående klosterets istandsættelse og forskønnelse, som Elena havde påtaget sig at afholde udgifterne til.

Denne unge biskop Citadini, der dengang var niogtyve år gammel, blev dødeligt forelsket i den skønne abbedisse.

I den berygtede proces, der anlagdes et år senere, førtes en mængde nonner som vidner, og disse meddelte alle, at biskoppens besøg i klosteret blev hyppigere og hyppigere, og ofte havde de hørt ham sige til deres abbedisse:

"Andre steder er det mig, der befaler, og til min skam må jeg tilstå, at det behager mig; her hos Dem adlyder jeg som en slave, men jeg gør det med en glæde, der langt overgår den, jeg føler ved at befale.

Jeg føler mig under indflydelse af et mig overlegent væsen; selv om jeg ville forsøge derpå, ville det være mig umuligt at have nogen selvstændig vilje mere; og langt hellere vil jeg hele mit liv være den ringeste af hendes slaver, end leve som konge borte fra hendes øjne."

Vidnerne forklarede, at ofte, midt i sådanne skønne talemåder, befalede abbedissen ham at tie, og hun gjorde det med hårde ord og på en måde, der viste hendes dybe foragt.

"Sandt at sige," berettede en anden nonne, "abbedissen behandlede ham som en tjener; og ved sådanne lejligheder kunne man se den stakkels biskop slå øjnene ned og fælde tårer, men han gik ikke sin vej. Han fandt stadig på nye påskud til at indfinde sig i klosteret, til stor forargelse for skriftefædrene, nonnerne og abbedissens fjender.

Dog tog priorinden, der var abbedissens veninde, hende altid ivrigt i forsvar, hun stod direkte under hende og udøvede den indre myndighed i klosteret.

"I ved, mine kære søstre," sagde priorinden tit, 'at abbedissen i sin første ungdom nærede en meget stor og meget ulykkelig kærlighed til en ung officer blandt røverne, derfra stammer visse særegenheder i hendes karakter, men I ved også alle, at det ligger i hendes natur aldrig nogensinde at forandre sin mening om folk, som hun engang har vist foragt; og nu ved I alle, at i hele sit liv har hun vel næppe udtalt så mange sårende og hånlige ord, som dem hun i vor nærværelse har henvendt til den stakkels monsignore Citadini. Hver eneste dag ser vi ham udsat for en behandling, der får os til at rødme af skam på grund af hans høje værdighed."

"Ja, det er sandt nok," svarede de forargede nonner, "han bliver jaget bort hver dag, men den næste dag kommer han bestandig igen, det tyder dog på, at han i virkeligheden ikke føler sig så slet behandlet, og i alle tilfælde er disse tilsyneladende intriger til stor skade for klosteret og for den hellige Besøgelsesordens rygte."

Den strengeste herre ville ikke tildele sin mest uduelige tjener halvdelen af de skældsord, som den hovmodige abbedisse hver dag overvældede den unge biskop med; men han var forelsket, og fra sin hjemstavn havde han medbragt den grundsætning, at i kærlighedseventyr gælder det kun om at forfølge målet og ikke tage det så nøje med midlerne.

"Når alt kommer til alt," sagde biskoppen til sin fortrolige Cesare del Bene, "så er al skammen på elskerens side, hvis han, uden tvingende omstændigheder, opgiver kampen på halvvejen!"

Der er nu kun levnet mig den triste opgave at give et uddrag af den proces, der endte med Elenas død.

Denne proces, om hvilken jeg har læst i et bibliotek, hvis navn ikke her skal nævnes, udgør otte tykke bind. Forhørene og indlæggene er skrevet på latin, svarene på det italienske sprog. Jeg ser deraf at i november måned 1572 klokken elleve om aftenen begav den unge biskop Citadini sig til den kirkedør, gennem hvilken de troende om dagen har adgang; abbedissen åbnede selv døren for ham og tillod ham at følge efter hende ind i klosteret hun modtog ham i et værelse, som hun ofte beboede, og som ved en hemmelig dør stod i forbindelse med de gallerier, der løber rundt om kirkens kor.

En time var næppe forløbet, da biskoppen til sin store forundring blev vist ud igen. Abbedissen fulgte ham selv til kirkedøren og sagde disse ord til ham:

"Forlad mig hurtigt og gå tilbage til Deres palads. Farvel monsignore, De indgyder mig den største afsky; det forekommer mig, at jeg har hengivet mig til en lakaj."

Tre måneder efter var karnevalstiden inde. Castros indbyggere var berømte for deres fester; hele byen genlød af maskeradernes forvirrede larm.

Ikke en karnevalsgæst undlod at gå forbi et vist lille vindue i en af klosterets stalde, det må dog bemærkes, at tre måneder inden karnevallets begyndelse var denne stald blevet omdannet til salon, og fra karnevallets begyndelse til dets slutning var her en umådelig tilstrømning af maskeradegæster.

Midt i alle disse løsslupne løjer hændte det, at biskoppen kørte forbi i sin karosse; abbedissen gjorde tegn til ham; og næste nat klokken et indfandt han sig ved den omtalte kirkedør.

Han blev ført ind, men mindre end tre kvarter efter blev han med vrede sendt bort.

Siden det første stævnemøde i november fortsatte han med at komme omtrent hver ottende dag i klosteret.

Hans smukke ansigt havde fået et på en gang tåbeligt og triumferende udtryk, som ikke undgik nonnernes opmærksomhed, men som i høj grad ærgrede og krænkede den unge abbedisse med den stolte hovmodige karakter.

Mandagen efter påske behandlede hun ham, som så ofte før, som det mest foragtelige af alle mennesker og tiltalte ham på en måde, som ikke den usleste daglejer i klosteret ville have tålt.

Nogle dage efter modtog den smukke biskop ikke desto mindre atter et tegn fra abbedissen og indfandt sig på ny ved midnatstid i klosteret.

Abbedissen tog som sædvanlig selv imod ham ved kirkedøren og førte ham til sit værelse; her sagde hun til ham, at hun havde ladet ham komme for at meddele ham, at hun var frugtsommelig.

Ved denne efterretning blegnede den smukke unge mand af rædsel og var nær ved at miste besindelsen; det er processens dokumenter, der giver os disse nøjagtige oplysninger.

Abbedissen fik feber og gik til sengs. Efter nogle dages forløb lod hun en læge kalde og gjorde over for denne ingen hemmelighed af sin tilstand.

Lægen, der kendte den syges gavmilde karakter, lovede at redde hende ud af vanskeligheden.

Til en begyndelse satte han hende i forbindelse med en ung og smuk kvinde fra en nærliggende landsby, der, uden at være jordemoder af navn, dog besad de færdigheder, der krævedes til at udføre gerningen. Hendes mand var bager.

Elena syntes først meget tilfreds med hende, men da den unge kone erklærede, at hun nødvendigvis, for at hendes plan skulle lykkes, måtte have to af klosterets nonner til sine fortrolige, blev Elena vred og svarede:

"Jeg kan betro mig til en kvinde som Dem, men aldrig til en af mine ligestillede. Gå Deres vej, og lad mig aldrig se Dem oftere!"

Konen forsvandt; men nogle dage efter kom Elena på andre tanker; hun anså det for uforsigtigt at udsætte sig for den unge kones bagvaskelser; hun lod på ny lægen kalde, og efter hans

opfordring indfandt bagerens kone sig atter i klosteret, hvor hun fik en meget nådig modtagelse af abbedissen.

Hun forsikrede, at selv om hun ikke var blevet hentet på ny, ville hun dog aldrig have røbet et ord af den hemmelighed, der var blevet hende betroet.

På fornyede forestillinger fra abbedissen fastholdt hun dog, at hvis hun ikke indenfor klosterets mure havde to kvinder, der var inde i hemmeligheden og abbedissen fuldt hengivne, så kunne hun intet have med sagen at gøre. (Uden tvivl tænkte hun på, at hun muligvis kunne blive beskyldt for barnemord).

Efter længe at have overvejet spørgsmålet besluttede abbedissen at betro den frygtelige hemmelighed til klosterets priorinde, søster Victoria, der tilhørte den højadelige familie di C... og til søster Bernarda, datter af markis di P....

Hun lod dem komme til sig i sit værelse og lod dem sværge på deres bønnebog, at de aldrig ville nævne et ord, selv ikke overfor deres skriftefader, om det hun nu ville betro dem.

Nonnerne var næsten sanseløse af skræk. De tilstod senere i forhørene, at med det kendskab, de havde til deres abbedisses hovmodige karakter, ventede de at høre en tilståelse om, at hun havde begået et mord.

Med et koldt udtryk i sine smukke øjne og med en ganske ligefrem stemme sagde abbedissen til dem:

"Jeg har brudt mit løfte og handlet imod min pligt, jeg er frugtsommelig."

Klosterets priorinde, søster Victoria, var dybt rystet og bevæget, mange års trofast venskab bandt hende til Elena. Tilskyndet af sin store hengivenhed og ikke af nogen slags nysgerrighed udbrød hun med tårer i øjnene:

"Hvem har dog begået denne forbrydelse?"

"Det ved ikke engang min skriftefader, så De forstår, jeg ikke kan sige Dem det!"

Nonnerne gav sig straks til at rådslå om, på hvilken måde denne skæbnesvangre hemmelighed bedst lod sig skjule.

Det af abbedissen beboede værelse lå midt i klosteret; priorinden besluttede, som det første der var at gøre, at flytte abbedissens seng op i apoteket, der for nylig var blevet indrettet i tredje etage i den nyopførte fløj; hun ville her befinde sig i den mest afsidesliggende del af klosteret.

Og her var det, at Elena di Campireali fødte sin søn til verden.

Bagerens kone havde i tre uger forinden fødslen været skjult i priorindens værelser. Som hun nu, efter mørkets frembrud, ilede gennem den forvirrende labyrint af klostergange med barnet i sine arme, begyndte det at udstøde sine første skrig; i sin angst søgte konen tilflugt i kælderen. Først en time senere blev hun fundet her af lægen og priorinden, og det lykkedes dem at føre hende ud af den lille dør til haven og derfra ud ad klosterporten.

Kort efter var hun ude af byen og styrtede afsted, uden at vide hvorhen hun løb; hun var grebet af en frygtelig angst og troede sig forfulgt; da hun på sin vej kom forbi en klippehule, skjulte hun sig der med barnet.

Abbedissen skrev til Cesare del Bene, biskoppens fortrolige, han ilede til hest ud for at søge efter barnet og fandt det omsider i hulen, han tog det i sine arme og galoperede til Montefiascone.

Barnet blev døbt i kirken Santa Margherita og fik navnet Alexander.

Værtshusholderens kone havde skaffet en amme, der af Cesare fik overgivet otte hundrede daler.

Mange kvinder havde under dåbsakten forsamlet sig udenfor kirken og forlangte højlydt af signor Cesare at få navnet at vide på barnets fader.

"Det er en adelsmand fra Rom," svarede han dem, "der har tilladt sig at misbruge en stakkels bondepige, en af jeres lige."

Dermed red han bort i galop.

7

Hidtil var alt gået godt. I det vældige kloster, der var beboet af mere end tre hundrede nysgerrige kvinder, havde ikke nogen set eller hørt det mindste, der kunne vække mistanke.

Abbedissen havde overrakt lægen nogle håndfulde guldstykker, nyprægede og lige kommet fra mønten i Rom.

Lægen gav flere af disse guldpenge til bagerens kone. Denne kvinde var, som allerede nævnt, ung og smuk, og hendes mand var meget skinsyg; han undersøgte hendes gemmer og fandt en dag disse skinnende guldmønter. Han antog dem for at være den betaling, hun havde fået for sin vanære, han tvang hende, med dolken i hånden, til at røbe, hvorfra hun havde dem.

Efter nogle forgæves forsøg på ved udflugter at bevare hemmeligheden tilstod den unge kone sandheden, og ægtefællerne sluttede fred; de gav sig nu sammen til at overlægge, hvorledes de skulle anvende den store sum penge. Konen foreslog at betale deres gæld, men manden havde mere lyst til at købe sig et mulæsel, hvilket da også skete.

Dette mulæsel vakte forargelse i hele kvarteret, hvor bagerens fattigdom var en kendt sag. Alle landsbyens sladdersøstre, fjender som venner af bagerkonen, kom den ene efter den anden og spurgte hende, hvad det var for en gavmild elsker, der havde sat dem i stand til at købe sig et muldyr?

Til sidst blev konen ærgerlig, og lidt efter lidt fortalte hun sandheden.

En dag var Cesare del Bene blevet sendt afsted for at se til barnet, og på tilbagevejen skulle han give abbedissen

efterretninger om det. Skønt hun følte sig meget svag, slæbte hun sig dog hen til talegitret, og her bebrejdede hun ham bittert den åbenmundethed, de af ham antagne hjælpere havde gjort sig skyldige i.

Under alt dette var biskoppen blevet syg af angst; han skrev til en af sine brødre i Milano og fortalte om de uretfærdige beskyldninger, der var sat i omløb om ham; han opfordrede broderen til at komme til ham og yde ham bistand.

Da broderen imidlertid ikke kom, tog biskoppen, skønt han var alvorligt syg, den beslutning at forlade Castro; men forinden sin afrejse skrev han følgende brev til abbedissen:

> "De ved uden tvivl alt, hvad der offentligt er blevet gjort og sagt? Hvis De har nogen interesse i at redde ikke alene min ære, men måske mit liv, så beder jeg Dem om for at undgå en endnu større forargelse at skyde hele skylden på Giambattista Doleri, der er død for to dage siden. Hvis det på denne måde ikke lykkes Dem helt at genvinde Deres egen ære, så vil der i det mindste ikke mere være nogen fare for min."

Biskoppen lod Don Luigi hente, denne var skriftefader for nonnerne i klosteret i Castro.

"Giv egenhændigt dette brev til abbedissen," sagde biskoppen.

Dette skete, og efter at Elena havde læst brevet, udbrød hun:

"Således fortjener de dårlige jomfruer at behandles, der sætter større pris på legemets skønhed end på sjælens!"

Rygtet om alt, hvad der hændte og var hændet i Castro, kom omsider den så frygtede kardinal Farnese for øre; denne yndede

selv at give sig dette tilnavn, han håbede derved at opnå de nidkære og trosivrige kardinalers støtte, når de forsamledes til det næste pavevalg.

Han lod straks give ordre til at fængsle biskop Francesco Citadini. Biskoppens tjenere tog flugten, så snart de så, at det var ude med deres herre, de frygtede at blive indblandet i forhørene og processen. Kun en eneste blev sin herre tro, og det var Cesare del Bene, han svor biskoppen, at han hellere ville lide martyrdøden end tilstå et eneste ord af, hvad han vidste.

Biskoppen, der til alle sider så sig omgivet af vogtere, skrev atter til sine brødre og bønfaldt dem om at redde ham, og fra Milano ilede disse ham til hjælp; de fandt deres broder, biskoppen, i fængslet i byen Ronciglione.

Det fremgår af det første forhør, der holdtes over abbedissen, at hun roligt tilstod hele sin skyld, men benægtede at have haft noget forhold med Hans Højhed biskoppen; hendes medskyldige, påstod hun, havde været klosterets advokat, Giambattista Doleri.

Den 9. september 1573 befalede pave Gregorius XIII, at processen skulle fremmes af al magt, og at den største strenghed skulle udvises mod de skyldige.

Forskellige dommere, advokater og repræsentanter for regeringen begav sig til Castro og Ronciglione.

Ifølge forhørsprotokollen tilstod Cesare del Bene, biskoppens første kammertjener og fortrolige, kun, at han havde bragt et barn til en amme. Han blev forhørt i nærværelse af nonnerne, søster Victoria og søster Bernarda.

Bagefter lod man ham to dage i træk underkaste den grusomste tortur; han led frygtelige pinsler; men tro mod det

ord, han havde givet biskoppen, tilstod han kun de kendsgerninger, der umuligt kunne benægtes, og det lykkedes således ikke dommeren at få ham til at røbe noget af betydning.

Da det var de to nonners tur til at blive forhørte, tilstod de, der havde været vidner til den frygtelige tortur, Cesare var blevet underkastet, alt, hvad de vidste, og alt, hvad de havde begået.

Alle klosterets nonner blev derefter udspurgt angående navnet på ophavsmanden til forbrydelsen. De fleste af dem svarede, at de havde hørt sige, at det skulle være Hans Højhed, biskoppen.

En af de nonner, der gjorde tjeneste som dørvogterske, gengav i forhøret de hånende og fornærmelige ord, abbedissen flere gange havde vist biskoppen døren med, og hun tilføjede:

"Når man tiltaler hinanden i den tone, så er det sikkert kun, fordi man længe har haft et kærlighedsforhold sammen; og biskoppen, der jo ellers var bekendt for sin overordentlige selvtilfredshed, så altid slukøret og forlegen ud, når han kom ud af kirkedøren efter sine besøg hos abbedissen."

En af nonnerne, der under forhøret hele tiden havde torturinstrumentet for øje, svarede, at ophavsmanden til forbrydelsen måtte være katten, som abbedissen bestandig havde i sine arme og bestandig kærtegnede.

En anden nonne påstod, at det måtte være vinden, fordi abbedissen altid var glad og i godt humør, når det blæste; intet tiltalte hende mere, end når hun i en stærk storm gik ud på en altan, hun selv havde ladet bygge, og lod sig gennemblæse. Når hun opholdt sig her, og man benyttede øjeblikket til at bede hende om en gunst, var man altid sikker på at få den tilstået.

Bagerens kone, ammen og sladdersøstrene fra Montefiascone, der var rædselsslagne over den tortur, de havde set Cesare være genstand for, sagde alle sandheden.

Den unge biskop lå syg, eller lod som han var syg, i Ronciglione; herved fik hans brødre anledning til flere gange at ansøge paven om audiens; de kastede sig for hans fødder og bønfaldt om, at Hans Hellighed ville standse processen, indtil biskoppen havde genvundet sin sundhed. De understøttedes i deres bestræbelser af signora di Campireali og af den store anseelse, hun nød.

Resultatet af alle deres anstrengelser blev kun, at den frygtede kardinal Farnese fordoblede det antal soldater, der bevogtede biskoppen i fængslet.

Da denne nu ikke på grund af sin sygdom kunne tages i forhør, begyndte dommerne til gengæld ethvert møde med at forhøre abbedissen.

En dag, da hendes moder havde ladet sige til hende, at hun skulle være ved godt mod og blot vedblivende nægte alt, tilstod hun tværtimod straks ved forhørets begyndelse, hvem der var fader til hendes barn.

"Hvorfor begyndte De med at anklage Giambattista Doleri?" spurgte dommeren.

"Af medlidenhed med biskoppens store fejhed; og for øvrigt, hvis det lykkes ham at redde sit dyrebare liv, så vil han kunne tage sig af sin søn."

Efter denne tilståelse blev abbedissen indelukket i et værelse i klosteret; murene og det hvælvede loft var otte fod tykke. Nonnerne talte bestandig med den største rædsel om dette

fængsel, der gik under navn af Munkeværelset. Abbedissen blev her bevogtet af tre kvinder.

Da biskoppens helbred efterhånden havde bedret sig, sendte paven tre hundrede soldater til Ronciglione for at afhente ham; i en bærestol blev han ført til Rom og indsat i fængslet "Corte Savella". Få dage efter blev også abbedissen og de nonner, der var sat under anklage, ført til Rom.

Abbedissen blev anbragt i klosteret "Santa Marta" ligesom de fire nonner, der var indblandet i sagen; disse var: Priorinden, søster Victoria, søster Bernarda, den nonne, der havde tilsyn med talegitret, og dørvogtersken, der havde hørt og gengivet de hånsord, abbedissen havde sendt biskoppen bort med.

Den øverste dommer og højeste juridiske embedsmand tog biskoppen i forhør.

Den ulykkelige tjener, Cesare del Bene, blev atter underkastet torturens pinsler; han ikke blot undlod at røbe noget som helst, men han sagde så tåbelige ting, at den offentlige anklager fik den største medlidenhed med ham; han undgik dog ikke af den grund endnu en dags tortur.

Den samme "indledende" tortur blev også anvendt overfor priorinden og søster Bernarda.

Biskoppen havde den utrolige frækhed at nægte alt, og han gjorde det med den mest hårdnakkede påståelighed; med den yderste nøjagtighed aflagde han regnskab over alt, hvad han påstod at have foretaget sig på de tre aftener, han beskyldtes for påviseligt at have været hos abbedissen.

Til sidst blev abbedissen og biskoppen konfronteret og forhørte samtidig; men til trods for at abbedissen hele tiden sagde sandheden, blev hun dog underkastet tortur.

Hun fastholdt ikke desto mindre hvert ord, hun havde sagt, fra det øjeblik hun havde aflagt sin tilståelse; hvorefter biskoppen, hvis skændige karakter åbenbaredes mere og mere, ikke tog i betænkning at tiltale hende på en grov og fornærmelig måde.

Dommerne vedblev overfor biskoppen at anvende forskellige fremgangsmåder, der alle var præget af den grusomhed, domstolene i Stabén arbejdede i årene, der fulgte efter Carl V's og Philip II's regeringer, men trods alle anstrengelser lykkedes det ikke at opnå nogen tilståelse af ham.

I betragtning af alle de vidnesbyrd, der talte til ugunst for ham, dømtes han dog til at indsættes i fængslet "Sanct Angelo" og holdes indespærret der på livstid.

Abbedissen blev ligeledes dømt til for resten af sin levetid at holdes fængslet i klosteret Santa Marta, hvor hun straks ved sin ankomst til Rom var blevet ført hen.

Dog allerede inden dommen faldt, havde signora di Campireali for at frelse sin datter ladet påbegynde udgravningen af en underjordisk gang.

Denne gang tog sin begyndelse fra en af det gamle Roms antikke kloakledninger og skulle efter planen munde ud i en dyb gravkælder, hvor ligene af klosterets afdøde nonner var hensat; dens bredde var kun henved to fod, siderne afstivedes med brædder, for at jordmasserne ikke skulle skride sammen, og til yderligere sikring anbragtes, efterhånden som udgravningen skred frem, bjælker i form af et stort A.

Gangen udgravedes i en dybde af tredive fod, og vanskeligheden bestod i at holde den rigtige retning; hvert

øjeblik stødte arbejderne på brønde eller på mure fra oldtiden, der tvang dem til at dreje af.

En anden og ikke mindre vanskelig sag var det at skaffe de store mængder af udgravet jord bort, men signora di Campireali fandt i sin utrættelige iver for at redde datteren på råd. Jorden blev om natten ubemærket spredt rundt i alle Roms gader. Folk forundredes over al denne jord, der så at sige faldt ned fra himlen.

Til trods for de uhyre summer, signora di Campireali ofrede i sit forsøg på at frelse Elena, ville den underjordiske gang dog sikkert være blevet opdaget, hvis ikke pave Gregorius XIII's død netop var indtruffet på dette tidspunkt, nemlig i 1585; med den ledigblevne pavestol fulgte en tid fuld af uorden og forvirring på alle områder.

Elena led meget i Santa Marta klosterets fængsel. Alle nonnerne, der tilhørte almindelige borgerlige, mest fattige familier, gjorde sig en glæde af at håne og krænke denne rige, hovmodige abbedisse, der var blevet overbevist om så stor en brøde.

Med stor utålmodighed afventede Elena fuldførelsen af det udgravningsarbejde, hendes moder havde fået sat i gang.

Men pludselig blev hun et bytte for de voldsomste sindsbevægelser, hendes stakkels mishandlede hjerte vågnede på ny.

Allerede for et halvt år siden havde Fabricio Colonna sendt en af sine officerer til Giulio Branciforte, der nu var berømt i hele Spanien under navnet oberst Lizzara. Prinsen så, hvorledes pave Gregorius, hvis helbred længe havde været vaklende,

nærmede sig døden, og han havde store planer for det interregnum, der ville følge efter pavens død.

Fabricio Colonna kaldte Giulio tilbage, og denne brændte af længsel efter at gense sit fædreland.

Han landede i en lille havn ved Adriaterhavet under Chieti i Abruzzerne, og over bjergene ankom han til fæstningen Petrella. Den glæde, prins Colonna lagde for dagen ved gensynet, var så stærk, at den forundrede alle dem, der var vidne til den. Han meddelte Giulio, at han havde ladet ham kalde tilbage for at gøre ham til sin efterfølger og give ham kommandoen over alle sine soldater.

Hertil svarede Giulio, at så man sagen fra et militært synspunkt, så var hele foretagendet intet mere værd: Hvis Spanien for alvor ville, kunne det i løbet af seks måneder og med forholdsvis små omkostninger ødelægge alle Italiens røversoldater.

"Men," føjede den unge officer til, "hvis min prins ønsker det, er jeg rede til når som helst at overtage den post, det måtte behage Dem at give mig; De vil altid i mig finde en efterkommer af den tapre Ranuccio, der blev dræbt ved Ciampi."

Forinden Giulios ankomst havde prinsen befalet, således som han forstod at befale, at ikke noget menneske i Petrella måtte understå sig til at nævne Castro eller abbedissens proces for Giulio Branciforte; døden, uden nogen som helst opsættelse, var den vis, der bragte sladder om dette eller gjorde den mindste hentydning til det.

Efter det første udbrud af gensynets glæde bad prinsen Giulio om ikke at tage til Albano uden ham. Prinsen ordnede

rejsen på den måde, at han lod byen Albano besætte af tusinde af sine soldater, og en fortrop på halvhundrede mand anbragte han på vejen til Rom.

I Albano lod prinsen den gamle Scotti, der endnu boede i sit lille hus, kalde til sit hovedkvarter. Da den gamle mand var kommet ind i værelset, hvor Giulio Branciforte og prinsen opholdt sig, sagde denne, efter at de to venner havde kastet sig i hinandens arme:

"Nu beder jeg dig, min stakkels oberst, forberede dig på at høre den værste af alle nyheder!"

Derpå blæste han lysene ud og forlod værelset, idet han låsede døren for de to venner.

Det ville være vanskeligt at beskrive Giulios fortvivlelse.

Dagen efter nægtede han at forlade sit værelse, han sendte bud til prinsen og bad om tilladelse til at vende tilbage til Petrella og ikke i de første dage tale hverken med prinsen eller noget andet menneske.

Han fik den besked, at prinsen og tropperne var forsvundet fra byen.

Om natten havde Fabricio Colonna erfaret Gregorius XIII's død; han havde glemt sin ven Giulio og var ilet bort fra Albano, kun efterladende Giulio henved fyrre mand, der tilhørte Ranuccios gamle kompagni.

Det er almindelig bekendt, at når i de tider pavestolen var ledig, da ophørte med det samme lov og orden i landet; enhver tænkte kun på at tilfredsstille sin egen ærgerrighed og forfængelighed, og kun den stærkeres ret var den gældende; derfor havde prins Colonna også, allerede inden solen gik ned, ladet mere end halvtreds af sine fjender hænge.

Skønt Giulio næppe havde fyrre mand med sig, havde han dog mod til at marchere mod Rom.

Alle abbedissens tjenere var forblevet tro mod hende; de var indlogeret i de fattige huse, der stødte op til Santa Marta klosteret.

Pave Gregorius XIII lå i mere end en uge i dødskamp; med spænding og utålmodighed ventede signora di Campireali hans død og den dermed følgende forvirring og ophidselse.

Kun halvtreds fod manglede hun i at have fuldført den underjordiske gang, men dette sidste stykke turde hun ikke påbegynde, før hun var sikker på, at alle de mænd, hun frygtede, kun var optaget af deres egne interesser, og den almindelige opmærksomhed udelukkende beskæftiget af pavens død.

Det gjaldt nemlig om til slutning at grave gennem kældrene af flere beboede huse, og arbejdet blev således vanskeligere og vanskeligere at skjule.

Få dage efter Brancifortes ankomst til Petrella syntes de tre af hans forhenværende soldater, som Elena havde taget i sin tjeneste, pludselig at blive grebet af et slags vanvid.

Skønt det var en almindelig bekendt sag, at abbedissen var strengt afspærret fra omverdenen og bevogtedes af nonner, der hadede hende, gik Ugone, en af hendes tjenere, dog en dag ind i klosterets port.

Han kom med de mærkeligste påskud og fremførte de indstændigste bønner om at måtte få abbedissen i tale angående en sag, der ikke tålte nogen opsættelse.

Han blev afvist og måtte til sidst fjernes med magt.

I sin fortvivlelse satte denne mand sig uden for klosteret og gav sig til at uddele småmønter til alle de personer, der gik ud og ind og var ansatte i klosterets tjeneste, idet han til enhver sagde nøjagtig de samme ord:

"Glæd Dem med mig; signor Giulio Branciforte er vendt tilbage, han lever! Sig dette til Deres venner."

Ugones to kammerater tilbragte dagen med at bringe ham mønter, og de uddelte dem uden ophør dag og nat, idet de stadig gentog de samme ord, indtil de ikke havde en eneste mønt tilbage. Derefter holdt de, idet de afløste hinanden, stadig vagt ved klosterdøren; enhver forbigående fik en hilsen ledsaget af ordene: "Signor Giulio Branciforte er ankommet ..." osv.

Disse hengivne og tro tjenere opnåede deres hensigt: næppe seksogtredive timer efter, at den første mønt var givet ud, vidste stakkels Elena i sit dybe, ensomme fængsel, at Giulio Branciforte var blandt de levendes tal.

Denne efterretning hensatte hende i en tilstand, der grænsede til vanvid.

"Å, moder, moder," udbrød hun gang på gang, "hvor er det muligt, at du kan gøre dit barn så meget ondt!"

Nogle timer senere fik hun efterretningen bekræftet af den lille Marietta, der ved at afstå alle de guldsmykker, Elena i årenes løb havde givet hende, havde opnået tilladelse til at følge med den nonne, der bar maden ind til fangen. Elena kastede sig i hendes arme og græd af glæde og fortvivlelse.

"Ja, det er vidunderligt," hulkede hun, "men nu bliver jeg ikke længe hos dig!"

"Nej," svarede Marietta, "jeg er også sikker på, at endnu førend kardinalerne har foretaget valget af den nye pave, vil

eders fængselsstraf være forandret til en kortvarig landsforvisning."

"Å, kære Marietta! Hvorledes tror du, det ville være muligt for mig, der er så skyldig, nogensinde at gense Giulio!"

Den tredje nat efter denne samtale styrtede pludselig en del af klosterkirkens gulv sammen med stor larm. Santa Martas nonner troede, at hele klosteret var i færd med at synke i grus, og en stor bestyrtelse greb dem alle.

Den almindelige mening var, at et jordskælv havde fundet sted.

Omtrent en time efter at kirkens stengulv var sunket sammen, trængte de tre forhenværende soldater, Elenas tjenere, efterfulgt af signora di Campireali, gennem den underjordiske gang op i fængselscellen.

"Sejr har vi vundet, signora!" råbte soldaterne.

Elena følte sig grebet af en dødelig angst; hun troede, at Giulio Branciforte var i følge med dem. Hun blev først beroliget, og hendes ansigtstræk fik det vante strenge udtryk, da tjenerne sagde hende, at alene signora di Campireali fulgte dem, at Giulio kun var nået til Albano, som han havde besat med flere tusinde soldater.

Nogle øjeblikke efter kom Elenas moder til syne, hun kunne næppe støtte på benene, hun var ledsaget af en af sine væbnere, der bar en pragtfuld uniform og kårde ved siden, men han var ganske tilsmudset af jord.

"Kære Elena, jeg kommer for at frelse dig!" udbrød signora di Campireali.

"Og hvem har sagt dig, at jeg ønsker at lade mig frelse?"

Signora di Campireali, der syntes i stærk sindsbevægelse, betragtede sin datter med et udtryk af den største forbavselse.

Omsider tog hun sig sammen og sagde med skælvende stemme:

"Mit kære barn, skæbnen tvinger mig til at gøre dig en tilståelse. Jeg har begået en handling, som måske tidligere, i betragtning af alle de ulykker, der hændte i vor familie, var ganske naturlig, men som jeg nu angrer bittert og beder dig tilgive mig: Giulio ... Branciforte ... lever ..."

"Ja, og det er fordi han lever, at jeg vil dø," svarede Elena.

Det varede noget, inden Elenas moder forstod, hvad datteren mente, men da det var gået op for hende, bestormede hun Elena med de ømmeste bønner.

De tilstedeværende tjenere var alle dybt grebne ved at se den stolte signora di Campireali på knæ foran abbedissen, mens tårerne strømmede ned over hendes ansigt.

Hun opnåede ikke engang et svar. Elena havde vendt sig om mod sit krucifiks og bad uden at skænke moderen nogen opmærksomhed.

I en time anstrengte signora di Campireali sig til det yderste for ved sine bønner at opnå et blik eller et ord fra datteren, forestillinger, bebrejdelser og bønner, alt var forgæves.

Men omsider vendte Elena sig om mod sin moder og sagde utålmodigt:

"Under marmorsoklen på dette krucifiks lå hans breve i mit lille værelse i Albano; det ville have været bedre for mig, om du den nat havde ladet min fader dræbe mig! Nu må du gå, men læg nogle guldstykker der på bordet, jeg har brug for dem."

Signora di Campireali kunne ikke opgive ethvert håb, hun forsøgte atter at tale til datteren, skønt hendes væbner i sin forfærdelse gjorde tegn til hende for at afholde hende fra det.

Med alle tegn på utålmodighed svarede Elena sin moder:

"Kan du ikke i det mindste skænke mig en times frihed; du har forgiftet hele mit liv, er det også din hensigt at forgifte min død?"

"Endnu to eller tre timer kan vi gøre regning på den underjordiske gang, efter den tid vil alt være opdaget og enhver redning umulig; jeg sætter al min lid til, at du endnu kan komme på andre tanker," sagde signora di Campireali grædende, mens hun forlod datteren og gik tilbage samme vej, hun var kommet.

"Ugone, bliv hos mig," sagde Elena til en af sine tjenere, "du er vel bevæbnet? For måske vil du blive nødt til at forsvare mig; har du din daggert, din kårde og din dolk?"

Den gamle soldat viste sin herskerinde sine våben, der alle var i god stand.

"Godt, hold så vagt uden for mit fængsel; jeg vil nu skrive et langt brev til Giulio, og det er dig, der egenhændigt skal overlevere ham det; det må ikke gå igennem andre hænder end dine, for jeg har ikke noget, jeg kan forsegle det med. Jeg tillader dig at læse alt, hvad brevet indeholder.

Disse guldpenge, som min moder lod blive her, tager du til dig, jeg har kun brug for halvtreds zechiner; læg dem der på sengen."

Efter at have givet Ugone denne besked satte Elena sig til at skrive.

"Jeg tvivler ikke på dig, min kære Giulio; når jeg har besluttet aldrig at se dig mere, så er det, fordi jeg i dine arme ville dø af sorg ved tanken om den store lykke, jeg kunne have ejet, hvis jeg ikke havde begået en synd.

Tro blot ikke, at jeg nogensinde har elsket noget andet menneske i verden efter dig, nej, det være langt fra mig; mit hjerte var fuldt af den dybeste foragt for den mand, jeg gav adgang til mit værelse.

Min synd fremkaldtes af den dybeste lede og af en slags nydelseslyst måske.

Tænk på, at min modstand var brudt efter min rejse til Petrella og de forgæves forsøg, jeg der gjorde på at træffe dig; prinsen, som jeg ærede, fordi du elskede ham, modtog mig på den grusomste måde. Tænk på, at min sjæl, der før var stærk, var blevet svag og syg ved i tolv år at leve i løgn.

Alt, hvad der omgav mig, var falsk og løgnagtigt, og jeg vidste det.

Til en begyndelse fik jeg henved tredive breve fra dig; kan du forestille dig, med hvilken overstrømmende glæde jeg åbnede de første af dem? Men mens jeg læste dem, blev mit hjerte til is.

Jeg undersøgte skriften, jeg genkendte din hånd, men ikke dit hjerte. Forstår du, at dette første frygtelige bedrageri ødelagde mit inderste

væsen, hele min livskraft i den grad, at jeg siden uden nogen følelse af glæde åbnede et brev med din håndskrift?

Den forfærdelige efterretning om din død dræbte i min sjæl den sidste rest af det, der var tilbage fra vor ungdoms lykkelige tid.

Du forstår mig, når jeg siger dig, at min første tanke var at drage til Mexico for der med mine tårer at væde det sted på kysten, hvor det blev sagt, de havde myrdet dig; ak, hvis jeg havde fulgt denne indskydelse, ville vi nu være lykkelige … for i Madrid ville jeg rimeligvis have fået sandheden at vide, hvor mange og hvor dristige spioner min altid årvågne moder end måtte have omgivet mig med. Jeg ville have opsøgt alle de personer, der vidste besked, og blandt hvilke der vel måtte findes nogle, hvis hjerter rummede godhed og medlidenhed.

For nu ved jeg, at allerede på det tidspunkt havde dine skønne bedrifter henledt verdens opmærksomhed på dig, og muligvis havde en eller anden i Madrid dog vidst, at oberst Lizzara var Giulio Branciforte.

Skal jeg sige dig, hvad der hindrede vor lykke?

Først den grusomme erindring om den ydmygende modtagelse, prins Colonna gav mig i Petrella; hvor mange af den slags hindringer ville jeg ikke have haft at overvinde på vejen fra Castro

til Mexico! Du ser, min sjæl havde allerede da tabt sin ungdomskraft.

Senere var det forfængelige tanker, der optog mig. Jeg havde ladet opføre store tilbygninger til klosteret, udelukkende i den hensigt at opnå selv at bebo det værelse, der før var portnerskens, og hvor du flygtede ind for et øjeblik at hvile dig den nat, kampen stod i klosterhaven.

En dag stod jeg i mit vindue og stirrede på den jord, du for min skyld havde vædet med dit blod; jeg hørte mig omtalt på en hånende måde, jeg løftede øjnene og mødte onde ansigter; for at hævne mig besluttede jeg at ville være abbedisse.

Min moder, der vidste, at du levede, gjorde de mest heltemodige anstrengelser for at opnå denne urimelige udnævnelse.

Ak, stillingen som abbedisse blev for mig kun en kilde til lede, igennem den fuldendtes min sjæls nedværdigelse; jeg fandt en glæde i at bruge min magt, ofte til skade for de andre nonner, jeg begik uretfærdigheder uden at føle nogen skam ved det.

Jeg var ikke tredive år, jeg var i verdens øjne dydig, jeg var anset og rig og dog dybt ulykkelig. Da traf jeg denne mand, der var god, men dum og uduelig. På grund af hans ubetydelighed afviste jeg ham ikke straks.

Min sjæl var så fortvivlet, efter at jeg havde mistet dig, at den ikke havde kraft til at modstå den ringeste fristelse.

Skal jeg gøre dig en meget upassende tilståelse?

Ja, alt må jo være tilladt den, der skal dø. Når du læser disse linjer, så vil ormene allerede fortære de yndigheder, som kun burde have været til for dig.

Jeg må sige dig det, der gør mig bedrøvet.

Da jeg havde mødt den mand, slog den tanke ned i mig: hvorfor skulle jeg ikke som alle andre romerske damer forsøge at finde glæde i nydelsen af den rå kærlighed, jeg blev usædelig … Men du skal vide, at aldrig nogensinde har jeg givet mig til den mand uden med den største følelse af afsky og væmmelse, der hos mig kvalte al lyst.

Bestandig så jeg dig ved min side i haven ved paladset i Albano, dengang da Madonna indgav dig den tilsyneladende så højmodige tanke, men som dog, hvis jeg skal tro min moder, har været grunden til al vor ulykke.

Du truede mig ikke, du var øm og god som altid; du så på mig med de øjne, jeg elskede.

Å, der var øjeblikke, hvor jeg følte en rasende vrede mod denne mand, der var så fremmed for mig, jeg følte lyst til at slå ham af al min kraft.

Nu har jeg sagt dig hele sandheden, kære Giulio, jeg ville ikke dø uden at sige dig den, og jeg havde også det svage håb, at måske kunne min beslutning om at dø forandres, når jeg havde betroet mig til dig.

Ak, jeg indser jo endnu, hvilken ufattelig glæde, jeg ville have følt ved at gense dig, hvis jeg havde

bevaret mig selv værdig til dig.

Jeg bønfalder, nej, jeg *befaler* dig at leve og fortsætte din militære løbebane; den hæder og ære, du har vundet, har voldet mig en stor glæde.

Ak! hvilket liv for os, hvis jeg havde modtaget dine breve! Store Gud, jeg vover ikke at tænke på det!

Lev og gem mindet om Ranuccio, der blev dræbt ved Ciampi, og om Elena, der for ikke at se en bebrejdelse i dine øjne døde i sit fængsel i Santa Marta klosteret."

Efter at Elena havde endt sit brev, gik hun hen til den gamle soldat Ugone, hendes tjener, hun fandt ham sovende; uden at han mærkede det, tog hun hans daggert, hvorefter hun vækkede ham.

"Jeg er færdig med mit brev," sagde hun til ham, "jeg er bange for, at vore fjender skal opdage og besætte den underjordiske gang.

Skynd dig afsted, tag brevet der på bordet og overgiv det selv til Giulio, hører du, af din hånd skal han modtage det! Og her har du mit tørklæde, giv ham også det, og sig ham, at jeg elsker ham i dette øjeblik, som jeg altid har elsket ham, *altid*, læg mærke til, hvad jeg siger, Ugone!"

Ugone stod lige over for Elena, men han rørte sig ikke.

"Men så gå dog!" udbrød Elena.

"Tillad en tjener at spørge Dem, om De har tænkt på, hvad De gør?" svarede den gamle soldat med gråd i stemmen. "Signor Giulio elsker kun Dem!"

"Jeg elsker også ham; tag brevet og giv det til ham selv."

"Gud velsigne Dem, De har altid været god!"

Ugone gik, men vendte straks efter tilbage; han fandt Elena død, med sværdet i hjertet.

Om "Abbedissen af Castro"

Forfatter: Henri Beyle (Stendhal) (1783-1842).
Org.udgave: *L'Abbesse de Castro.* Føljeton i *Revue des deux Mondes* 1. februar og 1. marts 1839, signeret "F. de Lagenevais"; bogudgave (under det mere kendte pseudonym "M. de Stendhal") på forlaget Dumont, Paris 1839.
Denne udgave efter: *Abbedissen*, af Henri Beyle. Forlaget Codan Bøger, København 1914. Oversætteren er ikke oplyst i forlæg.
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Efter maleri af ukendt kunstner (tillagt Domenico Fetti (ca. 1589-1630) o.fl.a.): *Sovende pige* (omkr. 1620).

ISBN 978-87-7628-426-8
2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-707-9 (Ølstykke 2020).

© 2026 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk